

Obsah

1. Úvod	3
1.1. Charakteristika programu	3
1.2. Vízia obce Nový Ruskov	4
1.3. Výklad pojmov	4
2. Ekonomické a sociálne východiská	9
2.1. Sociálno-ekonomická analýza	9
2.1.1. Rozvojový potenciál – prírodné zdroje.....	9
2.1.1.1. História obce Nový Ruskov	9
2.1.1.2. Geografická poloha.....	10
2.1.1.3. Klimatické podmienky.....	12
2.1.1.4. Územnosprávne členenie	12
2.1.1.5. Voda a vodné hospodárstvo	12
2.1.1.6. Pôda a pôdne hospodárstvo.....	12
2.1.1.7. Lesy a lesné hospodárstvo	13
2.1.1.8. Zeleň a parky	13
2.1.1.9. Chránené oblasti	14
2.1.1.10. Fauna a flóra	14
2.1.1.11. Kvalita ovzdušia	15
2.1.1.12. Odpadové hospodárstvo.....	15
2.1.1.13. Hluk	16
2.1.2. Rozvojový potenciál - ľudské a spoločenské zdroje.....	16
2.1.2.1. Demografická štruktúra	16
2.1.2.2. Národnostná a náboženská štruktúra	17
2.1.2.3. Postavenie menšín.....	18
2.1.2.4. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.....	18
2.1.3. Vzdelávanie	19
2.1.3.1. Štruktúra školských zariadení.....	19
2.1.3.2. Materská škola	19
2.1.3.3. Vedecko-výskumné a vzdelávacie zariadenia	20
2.1.4. Ekonomické zdroje	20
2.1.4.1. Nezamestnanosť.....	20
2.1.4.2. Trh práce a zamestnanosť	22
2.1.4.3. Podnikateľská sféra.....	26
2.1.4.4. Ekonomické sektory	29
2.1.4.5. Cestovný ruch	30
2.1.5. Materiálne a fyzické zdroje.....	30
2.1.5.1. Dopravná infraštruktúra v širších vzťahoch	30
2.1.5.2. Vnútoraná dopravná infraštruktúra.....	31
2.1.5.3. Zariadenia občianskej vybavenosti.....	31
2.1.5.4. Rozvoj bývania	32
2.1.5.5. Sociálne služby	33
2.1.5.6. Zdravotníctvo.....	34
2.1.5.7. Inštitúcie v obci Nový Ruskov.....	34
2.1.5.8. Bezpečnosť	34
2.1.5.9. Šport a rekreácia	35
2.1.5.10. Kultúra	36
2.1.5.11. Historické a kultúrne pamiatky.....	36

2.1.6.	Technická infraštruktúra.....	36
2.1.6.1.	Zásobovanie pitnou vodou.....	36
2.1.6.2.	Kanalizácia a ČOV.....	37
2.1.6.3.	Plyn.....	37
2.1.6.4.	Telekomunikácie.....	37
2.1.6.5.	Rozhlas a televízia.....	37
2.1.6.6.	Internet.....	38
2.2.	Analýza realizovaných opatrení.....	38
2.3.	Analýzy swot.....	40
2.3.1.1.	Prírodné zdroje.....	40
2.3.1.2.	Ľudské zdroje a vzdelávanie.....	41
2.3.1.3.	Materiálno – fyzické zdroje.....	42
2.3.1.4.	Ekonomické zdroje.....	43
2.4.	Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	44
3.	Rozvojová stratégia.....	46
3.1.	Ciele a priority.....	46
3.2.	Opatrenia a aktivity.....	50
3.3.	Opis rozvojovej stratégie.....	52
4.	Finančný plán.....	62
4.1.	Rozdelenie financií na programové obdobie.....	62
4.2.	Rozdelenie financií na priority a opatrenia.....	63
5.	Zabezpečenie realizácie.....	64
5.1.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	64
5.2.	Monitorovanie a hodnotenie.....	70
5.3.	Harmonogram realizácie.....	70
6.	Spracovatelia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov.....	72
	Podakovanie.....	72
7.	Prílohy.....	73
7.1.	Dotazníkový prieskum.....	73

1. Úvod

Vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyplýva zo zákona NR SR č. 351/2004 (503/2001) Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Hlavnými cieľmi tejto podpory je zabezpečiť vyvážený hospodársky a sociálny rozvoj SR, odstrániť alebo zmierniť rozdiely v úrovni hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov, zabrániť vzniku nových oblastí s nízkou ekonomickou výkonnosťou a životnou úrovňou obyvateľov a trvalo udržať hospodársky a sociálny rozvoj regiónov.

Tento program tiež rešpektuje zásady regionálnej politiky SR a Európskej únie.

Je to strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä:

- *analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb;*
- *úlohy a prvoradé potreby v rozvoji hospodárstva a podnikateľského prostredia, ľudských zdrojov, výskumu a vývoja, medzištátnej, cezhraničnej a medziregionálnej spolupráci, cestovného ruchu, sociálnej infraštruktúry, technickej infraštruktúry, verejných prác, kultúry, občianskej vybavenosti a služieb, životného prostredia, efektívneho využívania prírodných zdrojov;*
- *návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.*

Na základe daného Programu obec Nový Ruskov vykonáva činnosti s cieľom všestranného rozvoja svojho územia a uspokojovania potrieb svojich obyvateľov. Pri uchádzaní sa o finančnú podporu na spomínaný regionálny rozvoj z fondov Európskej únie a štátnych fondov je tento program základným strategickým dokumentom.

1.1. Charakteristika programu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov je spracovaný do roku 2006 s výhľadom do roku 2020.

Tento program predstavuje súbor opatrení navrhnutých na oživenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov, ktorý bude na základe ročného vyhodnotenia priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Skladá sa z nasledovných častí:

- *Úvod – charakterizuje samotný Program, základne dokumenty podpory regionálneho rozvoja, ako aj víziu obce Nový Ruskov na nasledujúce roky.*
- *Ekonomické a sociálne východiská – jedná sa o prvý krok prípravy strategického rozvojového dokumentu. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie. Skladá sa zo sociálno-ekonomickej analýzy, analýzy realizovaných opatrení, analýzy SWOT a identifikácii kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.*
- *Sociálno-ekonomická analýza – popisuje a charakterizuje hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja a zameriava sa predovšetkým na rozvojový potenciál a ľudské zdroje (prírodné zdroje a ľudské zdroje), ekonomické zdroje a materiálne a fyzické zdroje (občianska vybavenosť a vzdelávanie).*
- *Analýza realizovaných opatrení – popisuje reálne skúsenosti pri implementácii programov rozvoja obce. Vyhodnocuje doterajšiu efektívnosť a účinnosť podpory, kritické faktory a identifikuje opatrenia na zvýšenie efektívnosti realizácie procesov strategického plánovania predovšetkým v procese monitorovania a hodnotenia.*
- *Dotazníkový prieskum – odráža očakávania a potreby obyvateľov na nasledujúce roky.*
- *SWOT analýza – analyzujú silné a slabé stránky súčasného stavu, pričom sa jedná o vnútorné prostredie a tiež analyzujú príležitosti a ohrozenia budúceho rozvoja z hľadiska vonkajšieho prostredia*
- *Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja – je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adrešnosti programového dokumentu. Vychádza z analýzy SWOT a spresňuje smerovanie podpory.*
- *Stratégia rozvoja – určuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru tvoria priority a priority, ktoré nadväzujú na všetky typy programových dokumentov a opatrenia a aktivity, ktoré sú koherentné (neprekrývajú sa).*

- Finančný plán – popisujú ho finančné tabuľky, ktoré vyjadrujú rozdelenie financií podľa programovacieho obdobia a podľa priorít a opatrení.
- Zabezpečenie realizácie – popisuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie, opatrenia na realizáciu programu a taktiež princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia. Súčasťou je aj harmonogram realizácie činností v časovej osi horizontu programu.
- Prílohy – niektoré časti Programu z dôvodu väčšej rozsiahlosti a taktiež vyhodnotenie dotazníkového prieskumu môžu byť súčasťou prílohy.

1.2. Vízia obce Nový Ruskov

Vízia obce Nový Ruskov na nasledujúce roky je výsledkom spoločných stretnutí členov komisie pre prípravu a spracovanie Programu, ako aj vyhodnotenia dotazníkového prieskumu u obyvateľov obce.

Vízia podľa oblastí je nasledovná:

Prírodné zdroje

Chceme aby v najbližších rokoch bola celá naša obec obklopená upravenými plochami, jednotne udržiavanými verejnými priestranstvami s lavičkami a chodníkmi spríjemňujúcimi život uvedomelým obyvateľom a návštevníkom obce chrániacich okolité životné prostredie. Kvalitné životné prostredie prejavujúce sa čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou povrchovou a spodnou vodou, odpadmi a chemikáliami nezaťaženu pôdou, udržiavanými lesmi a zachovanými prirodzenými biotopmi si budú obyvatelia obce vážiť, chrániť a starať sa oň. Riadené odpadové hospodárstvo, triedenie odpadov a environmentálna výchova budú úplnou samozrejmosťou pre všetkých občanov obce.

Ludské a spoločenské zdroje

Chceme, aby naša obec dosiahla priaznivý demografický vývoj s množstvom hrajúcich sa detí, pracujúcich dospelých a spokojných dôchodcov. Prajeme si, aby deti a mládež mali prístup ku kvalitnej starostlivosti, výchove a vzdelávaniu, ktoré bude systematicky prepojené s aktívnou politikou trhu práce. Chceme, aby každý obyvateľ obce, ktorý chce pracovať mal možnosť sa zamestnať primerane svojim schopnostiam s adekvátnym ohodnotením.

Materiálne a fyzické zdroje

V tejto oblasti si prajeme, aby naša obec mala k dispozícii kvalitnú technickú infraštruktúru, bola kvalitne dopravne sprístupnená s dostatkom kvalitného bývania, kvalitnými službami občianskej vybavenosti, s množstvom príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie všetkých obyvateľov obce.

Ekonomické zdroje

Chceme, aby obec Nový Ruskov bola v budúcnosti prosperujúcou, optimálne hospodáriacou obcou s pozitívnymi ukazovateľmi vo väčšine ekonomických sektorov, plne využívajúcou všetky možnosti cestovného ruchu – jednoducho príjemným miestom pre život.

Obec Nový Ruskov sa bude snažiť pretransformovať uvedenú víziu na skutočnosť využitím všetkých možných finančných zdrojov domácich aj doplnkových z Európskej únie, aby tak naplnila stanovené ciele regionálneho rozvoja a tak prispela k skvalitneniu života občanov obce.

1.3. Výklad pojmov

Zásady regionálnej politiky SR a EÚ – je to dokument, ktorý bol schválený vládou SR uznesením č. 725/2000 zo dňa 13. septembra 2000. Skladá sa zo šiestich častí. Prvá definuje regionálnu politiku a jej princípy, druhá podporované regióny, tretia programové dokumenty a nástroje regionálnej politiky, štvrtá charakterizuje inštitucionálny rámec, piata hovorí o finančnom zabezpečení a šiesta o koordinácii hospodárskej a sociálnej súdržnosti.

Európska únia - je politické a ekonomické zoskupenie 15 demokratických štátov s 365 mil. obyvateľov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie, 1. mája roku 2004 sa rozšírila o ďalších 10 krajín a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Regionálna politika – definície nie sú zjednotené, existuje ich viacero a tak pre lepšie pochopenie uvedieme aspoň tri:

1. Regionálna politika je súčasťou celkovej hospodárskej politiky štátu, zameranej na zmenu regionálneho rozmiestnenia ekonomickej aktivity a jej výkonnosti. Usiluje sa o zvýšenie ekonomickej úrovne a o zlepšenie celkovej pozície krízových oblastí a tiež o zblíženie výkonnosti jednotlivých regiónov (Pearce).

2. Podľa Delegácie Európskej komisie (inštitúcia pôsobiaca v krajinách usilujúcich o vstup do EÚ a v členských krajinách) je regionálna politika predovšetkým politikou solidarity. Predstavuje spôsob, ktorým EÚ pomáha regiónom, ktoré zaostávajú vo vývoji, pomáha pri prestavbe priemyselných oblastí, ktoré sa ocitli v zložitej situácii, podporuje diverzifikáciu vidieckych oblastí, kde je poľnohospodárstvo na ústupe a pomáha regenerovať zanedbané štvrte európskych miest. Je však aj politikou pre ľudí, pretože im pomáha nájsť si prácu a lepšie žiť, a to doma, vo vlastnej krajine, vlastnom regióne, meste alebo obci. Taktiež je s ňou spojená aj výstavba alebo obnova diaľnic, železničných tratí a letísk spájajúcich vzdialené regióny s hlavnými centrami hospodárskeho rastu.

3. Regionálna politika predstavuje prejav úsilia spoločnosti na zníženie veľkosti regionálnych rozdielov. Je ju však potrebné chápať ako súčasť súboru ekonomických a sociálnych politík, pomocou ktorých sa krajiny snažia dosiahnuť národné ciele, ako je ekonomický rast, sociálna a politická stabilita, rovnosť šancí pre obyvateľov ako aj rozdeľovanie príjmov spôsobom, ktorý väčšina obyvateľov považuje za spravodlivý a ekonomicky stimulujúci. (Blažek, Uhlíř).

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIGF), ku ktorým sa samostatne priraduje Kohézny fond.

Ciele EÚ – na programovacie obdobie 2000-2006 sú schválené nasledovné 3 ciele, a to:

Cieľ 1 – (územný): pomoc regiónom zaostávajúcim vo vývoji, aby dosiahli úroveň ostatných regiónov vybavením základnou infraštruktúrou, ktorá im doposiaľ chýba, alebo podporou investícií do podnikateľských a iných hospodárskych aktivít.

Ide približne o 50 regiónov, ktoré sú domovom pre 22 % obyvateľov Únie. Do týchto regiónov sa investuje 70 % dostupných prostriedkov.

Cieľ 2 (územný): je určený pre ekonomickú a sociálnu reštrukturalizáciu regiónov, v ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 75 % priemeru EÚ, ale kde je vysoká nezamestnanosť a hlavné priemyselné odvetvie je v útlme. Jedná sa teda o podporu hospodárskej a sociálnej konverzie v priemyselných, vidieckych a mestských regiónoch alebo v oblastiach závislých na rybolove, kde vznikajú štrukturálne problémy.

V týchto regiónoch zasiahnutých krízou žije 18 % obyvateľstva Únie. Smeruje sem 11, 5 % celkového objemu prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

Cieľ 3 (tématický): znamená podporu rozvoja ľudských zdrojov v EÚ k vytváraniu vyššej zamestnanosti. Ide teda o snahu odstránenia dlhodobej nezamestnanosti a za profesijné začlenenie mladých ľudí a osôb ohrozených rizikom vyradenia z trhu práce. Je to forma konkrétnej podpory prispôsobovania a modernizácie systémov školenia, vzdelávania, podpory zamestnanosti a rekvalifikácie. Opatrenia financované v rámci Cieľa 3 sa uplatňujú v celej únii s výnimkou oblastí, na ktoré sa vzťahuje Cieľ 1, tam sú opatrenia v oblasti školenia a zamestnanosti zahrnuté v programoch zameraných na doháňanie ostatných regiónov.

Na realizáciu Cieľa 3 sa vynakladá 12, 3 % celkových prostriedkov.

V závislosti na uvedených Cieľoch sa potom realizuje podpora cestou jednotlivých uvedených fondov. Pri získaní štatútu Cieľa 1 je pritom možné v konkrétnom regióne využívať všetky uvedené štyri fondy s cieľom urýchleného dosiahnutia stavu, keď sa regióny prijímajúce podporu prostredníctvom fondov dostanú na očakávanú úroveň EÚ.

Princípy RP - na základe princípov sa pridelujú štrukturálne fondy, pričom každý z týchto princípov má jednoznačnú formuláciu, programy, zúčastnené strany a partnerov.

Základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa budú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Programy budú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale mali by byť koncipované a spravované národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Doplnkovosť (adicionalita) – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Príspevok 10 % na investície neznamená, že vláda členskej krajiny môže znížiť výdaje o 10 %. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa 1 bude Európska únia prispievať maximálne 75 % z ich ceny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. Prvé programovacie obdobie prebehlo v rokoch 1989 – 1993. Druhé obdobie bolo určené na roky 1994 – 1999. Obdobia boli stanovené tak, aby sa zhodovali s finančnými plánmi spoločenstva. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí. Tieto programy musia byť v súlade so sektorovými programami.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovnejších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Regionálne členenie - Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS (z francúzštiny – nomenclature des unités territoriales statistiques). Existuje celkom päť úrovní NUTS. Na úrovni *NUTS I* je v EÚ 77 jednotiek, na úrovni *NUTS II* 206 regiónov, na úrovni *NUTS III* 1031 regiónov. *NUTS IV* predstavujú jednotky na úrovni okresov a *NUTS V* jednotky na úrovni municipalít alebo obcí. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika,

NUTS II – Región Bratislava, Región severozápad (Žilinský a Trenčiansky kraj), Región juhozápad (Trnavský a Nitriansky kraj), Región Východ (Banskobystrický, Košický a Prešovský kraj);

NUTS III – kraje,

NUTS IV – okresy,

NUTS V – sídla.

Pri rozhodovaní o cieľových oblastiach 1, ktoré dostávajú najväčšiu podporu z európskych fondov, sa posudzujú regióny NUTS II (tu rozhoduje, ako sme už spomínali, HDP na obyvateľa, ktoré má byť v cieľových oblastiach 1 menej ako 75% priemeru EÚ). Z tohto dôvodu má členenie na regióny NUTS II osobitný význam pre členské štáty.

Podklady pre posudzovanie oblastí a ich podporovanie z európskych prostriedkov sa vypracovávajú podľa regiónov NUTS III a tie sú objektom mnohých regionálnych štatistík. Členenie na regióny nezohľadňuje len priemernú veľkosť jednotiek NUTS v krajinách EÚ, ale aj štruktúrnu jednotnosť a historickú deľbu územia.

Programové dokumenty - Samotná realizácia regionálnej – štruktúrálnej politiky sa uskutočňuje prostredníctvom programovania, ktoré predstavuje dôležitú činnosť pre EK, členské a kandidátske štáty EÚ. EK môže v tejto etape ovplyvňovať realizáciu podpory zo štruktúrálnych a predvstupových fondov. Programovanie je založené na povinnosti spracovať viacročné rozvojové programy. Tieto programy sa ďalej členia na priority, subprogramy a opatrenia s vlastnými rozpočtami. Štruktúra týchto programov zahŕňa analýzu územia vrátane vymedzenia slabých a silných stránok a stanovenie celkovej stratégie rozvoja územia. Na túto stratégiu potom nadväzuje podrobné rozpracovanie jednotlivých opatrení (nie však v úrovni projektov) vrátane vymedzenia finančného rámca (prostriedky EÚ, národné prostriedky – štátne, regionálne, miestne a ďalšie a tiež prostriedky súkromného sektora), splnenie princípu doplnkovosti a definovanie podmienok realizácie programu. (Ministerstvo pre miestny rozvoj ČR, 1998, s. 20-22).

Druhy programových dokumentov sú:

Viacstupňový systém – existuje v krajinách, ktorých celé alebo prevažná časť územia spadá pod Cieľ 1. Najprv je spracovaný Národný rozvojový plán (NDP – National development plan), na jeho základe potom Komisia v spolupráci s členským štátom formuje tzv. Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community support framework) a na základe schváleného CSF členský štát predloží jednotlivé operačné programy, ktoré môžu byť odvetvové, celoplošné a regionálne pre každý región NUTS II.

Národný rozvojový plán (NDP) – je to strednodobý strategicko – plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Obsahuje analýzu hospodárskej a sociálnej situácie v regiónoch a potenciálu potrebného na ich rozvoj, určenie rozvojových cieľov a prvoradých úloh potrebných na dosiahnutie týchto cieľov vrátane stratégie, plánovaných činností a vplyvu na životné prostredie. Národný plán obsahuje tiež návrh finančného a administratívneho zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja (Zákon o podpore regionálneho rozvoja 503/2001 Z. z. z 18. októbra 2001). Tento dokument je pripravovaný členským štátom a je založený na príslušných prioritách štátu a regiónov, ktoré musia byť v súlade s legislatívou EÚ. K jeho spracovaniu predchádza vyjednávanie s Európskou komisiou.

Rámec podpory spoločenstva (CSF) – je to dokument schválený Európskou komisiou po dohode s príslušným štátom (na základe predloženého Národného rozvojového plánu). Zaisťuje koordináciu celej pomoci od EÚ. Rozdelený je podľa priorít a realizuje sa prostredníctvom jedného alebo viacerých operačných programov.

Operačné programy (OP) – je schvaľovaný Európskou komisiou a je určený pre realizáciu Rámca podpory Spoločenstva. Obsahuje súvislý súbor priorít zahrňujúcich viacročné opatrenia a môže byť financovaný z jedného alebo viacerých nástrojov a Európskej investičnej banky.

Zjednodušený systém – existuje v krajinách, v ktorých pod Cieľ 1 spadajú iba ojedinele vybrané regióny a ostatné spadajú pod plnenie Cieľov 2 a 9. Spracúva sa len Jednotný programový dokument (SPD – Single programming document), ktorý v sebe zahŕňa všetky vyššie uvedené tri fázy.

Jednotný programový dokument (SPD) – je schválený Európskou komisiou.

Programy spolufinancované Európskou úniou sa môžu zameriavať na široké spektrum opatrení v nadväznosti na definovanú rozvojovú stratégiu daného územia. Môže ísť najmä o oblasť podpory hospodárskeho rozvoja (podpora podnikom, regionálny hospodársky rozvoj, inovácie, cestovný ruch), poľnohospodárstvo, lesníctvo, obnova vidieka, opatrenia na podporu výstavby infraštruktúry (dopravnej, energetickej, vodohospodárskej, telekomunikačnej), zlepšenie životného prostredia, podpora zvyšovania kvalifikácie ľudských zdrojov a rôzne opatrenia na podporu zamestnanosti. Podrobnosti o možnom zameraní podpôr sú obsiahnuté v jednotlivých nariadeniach Rady ES ku štrukturálnym fondom.

Východisko pre programovanie tvorí v členských krajinách EÚ *systém priestorového či regionálneho plánovania*. Podľa Európskej charty regionálneho plánovania je jeho hlavnou úlohou vyjadrovať v priestore hospodárske, spoločenské, kultúrne a ekologické zábery spoločnosti a na základe nich vypracovať prístup k riešeniu vyváženého regionálneho rozvoja.

Finančná perspektíva – je dôležitým krokom pri realizácii regionálnej politiky. Tá predstavuje v danom období základný rámec výdajov EÚ. Vzniká ako výsledok zložitého vyjednávania medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou a predstavuje maximálne možný rozsah predpokladaných výdajov Spoločenstva. Finančná perspektíva však nie je rozpočtom pre niekoľkoročné obdobie. Doposiaľ boli uzatvorené tri medziinštitucionálne dohody tohto typu (Glosár, 2002, s. 23):

Finančná perspektíva 1988 – 1992 (Delorsov balík I);

Finančná perspektíva 1993 – 1999 (Delorsov balík II);

Finančná perspektíva 2000 – 2006 je súčasťou novej medziinštitucionálnej dohody, ktorá je základom finančnej časti Agendy 2000.

Ciele Programu (Plánu) – popisuje stav, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Vyjadrujú určitý zámer ako riešiť problémy a smerovanie rozvojových aktivít (nie však aktivity samotné).

Priorita Programu (Plánu) – jeden z hlavných zámerov stratégie prijatej do tohto programu.

Opatrenia Programu (Plánu) – prostriedok, pomocou ktorého sa v priebehu niekoľkých rokov realizuje priorita definovaná v programovacom dokumente a ktorý umožňuje financovanie konkrétnych činností.

2. Ekonomické a sociálne východiská

Pri príprave programového dokumentu regionálneho rozvoja je prvým krokom analýza ekonomických a sociálnych východísk. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre zadefinovanie stratégie regionálneho rozvoja obce.

Na úrovni obce sa proces analýzy vecne delí na 4 fázy. Výstupom týchto fáz je: sociálno-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, analýza SWOT a identifikácia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

2.1. Sociálno-ekonomická analýza

2.1.1. Rozvojový potenciál – prírodné zdroje

2.1.1.1. História obce Nový Ruskov

Najstaršia písomná zmienka o Veľkom Ruskove sa nachádza v popise chotára obce Vojčice s ktorým ruskovský chotár susedil. Listinu z roku 1217 uvádza Richard Marsina v Codexe diplomaticus...I., č. 224 s. 176 i Branislav Varsik ako najstarší písomný doklad o Villa Ruzka. Ferdinand Uličný považuje túto listinu za falzifikát, ktorý bol vyhotovený okolo roku 1328. Napriek uvedenému, o existencii Veľkého Ruskova v 13. storočí nemožno pochybovať. Veľký Ruskov patril do okolia stredovekého Trebišova. Z listiny, ktorá bola napísaná v roku 1308 vyplýva, že na prelome 13. a 14. storočia patril Veľký Ruskov šľachticovi Dionýzovi, ktorý ho vymenil a odovzdal šľachticovi Petrovi, synovi Petuna. Ani ten si však obec dlhšie neponechal, pretože v roku 1308 už odovzdal Veľký a Malý Ruskov šľachticom Matúšovi, Tomášovi a Budovi, synom Korrada.

Názov obce sa vyskytuje v stredovekých listinách až do 15. storočia v jednotnom tvare Ruzka. Od 15. storočia sa k nemu pripájajú maďarské ekvivalenty Nagy = Veľký, Kiss = Malý. V písomnostiach o Malom Ruskove sa nachádza po roku 1808 aj názov malé Ruskowce. V tom istom čase sa popri maďarskom názve Nagy – Ruzka používal vo Veľkom Ruskove aj názov Welké Ruskowce. Po vzniku medzivojnovnej ČSR bol v roku 1920 uzákonený pre Malý Ruskov názov Ruskov a pre Veľký Ruskov – Ruskovce, ktorý platil až do roku 1927. V roku 1927 bolo uzákonené používanie dvoch názvov Veľký Ruskov a Velikij Ruskov.

Veľkému a Malému Ruskovu sa nevyhli ani tragické udalosti. Cholerová epidémia, ktorá zachvátila Uhorsko v roku 1831, si vyžiadala desaťtisíce obetí. Stala sa bezprostredným podnetom k vzniku sedliackeho povstania, ktoré zachvátilo Veľký a Malý Ruskov.

Vznik ČSR bol pre obyvateľov Malého a Veľkého Ruskova významným medzníkom v ich živote. Napriek tomu, že veľké sociálne rozdiely medzi majetnými a chudobnými sa nezmenšili, zánik polofeudálnej habsburskej monarchie bol víťazstvom národne orientovaných síl, ktoré vytvorili predmníchovskú ČSR.

Prvého decembra 1944 oslobodili sovietske vojská nielen okresné mesto Trebišov, ale aj obec Nový Ruskov. Obec oslobodili vojaci patriaci do 18. armády, ktorej veliteľom bol generál – major A.J. Gastilovič.

Z obce Nový Ruskov sa zúčastnil ako partizán v bojoch v SNP Michal Roman z č. d. 35. V bojoch o Duklianský priesmyk bojoval Ján Roman, ktorý padol a v rodnej obci, na cintoríne má postavený pomník. 29. augusta 1944 bol v obci ustanovený Miestny národný výbor a obec bola vypustená z bojového pásma až 19. januára 1945, keď boli dobyté Košice.

V priebehu rokov po II. svetovej vojne sa vzhľad obce radikálne zmenil. Cez obec sa postavila cesta II. a III. triedy, urobili sa chodníky, upravili sa priestranstvá pred rodinnými domami. Priekopu uprostred obce nahradil park. Obec je spojená s okresným mestom Trebišov autobusovou dopravou. Zdravotnícke zariadenie je tiež v okresnom meste. Od roku 1999 obec prešla na likvidáciu odpadu separovaním. Obyvatelia tento druh likvidácie odpadu prijali, o čom svedčí fakt, že 80% domácnosti odpad triedi.

2.1.1.2. Geografická poloha

Obec Nový Ruskov so svojim katastrálnym územím spadá pod územie Košického samosprávneho kraja, ktorý sa svojou rozlohou 6752 km² považuje za štvrtý najväčší samosprávny kraj SR. Administratívne sa kraj člení na 11 okresov a 439 obcí.

Tento kraj sa rozprestiera na juhovýchode SR a zaberá 13,8 % jej územia. Na juhu hraničí s Maďarskom, na východe s Ukrajinou, na severe s Prešovským a na západe s Banskobystrickým krajom. Územie kraja patrí do severného mierneho pásma s priemernými ročnými teplotami okolo 10 °C. Na jeho území žije v súčasnosti takmer 768 tisíc obyvateľov, čo je sedmina celoslovenskej populácie. Na 1 km² tu žije priemerne 113,6 obyvateľov, jedná sa teda o hustejšie osídlený samosprávny kraj. Najčastejším sídelným typom, takmer tretinovým, sú malé obce s počtom 200 – 499 obyvateľov. Správnym, hospodárskym, politickým, ekonomickým, školským a kultúrnym centrom kraja je mesto Košice s vyše 235 tisíc obyvateľmi čo predstavuje tretinu obyvateľstva kraja. Je to druhé najväčšie mesto na Slovensku. Najhustejšie osídlené sú v rámci tohto kraja okresy ležiace na území mesta Košice. Podiel mestského obyvateľstva na celkovej počte predstavuje 56,5 %.

Obec Nový Ruskov nachádzajúca sa v blízkosti okresného mesta Trebišov patrí pod okres Trebišov. Okres leží v juhovýchodnom cípe kraja, v južnej časti Zemplína, s hustou sieťou vodných tokov. Územie má prevažne nížinný charakter a zaberá podstatnú časť Východoslovenskej nížiny. Mierne zvlnená je iba západná časť, ktorá prechádza v Slanské vrchy a na juhozápade do Zemplínskych vrchov. Pri Strede nad Bodrogom, pri vyústení rieky Bodrog zo SR sa nachádza najnižšie položené miesto Slovenska s nadmorskou výškou 94 m. Výrazné je zastúpenie obyvateľstva maďarskej národnosti. Okres sa zaraďuje medzi 12 najväčších okresov Slovenska. Priaznivá zemepisná poloha podmieňuje rozvoj poľnohospodárskej výroby, pričom okres je jedným z najproduktívnejších pestovateľov obilia, kukurice aj cukrovej repy. Hlavnou charakteristikou okresu je Tokajčická vinohradnícka oblasť s bohatou históriou a vynikajúcimi vínami najvyššej kvality.

Trebišovský región z hľadiska medzinárodnej spolupráce a obchodu má strategickú polohu. V Čiernej nad Tisou sa nachádza širokorozchodný železničný prechod s prekládkou na Ukrajinu a v Slovenskom Novom Meste cestný a železničný prechod do Maďarska.

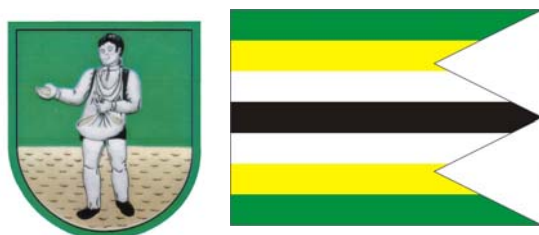
Obec Nový Ruskov zaberá z územia Košického samosprávneho kraja 1 101 ha. Je situovaná približnekm smerom na severozápad od okresného mesta Trebišov.

Ako vidieť z hore uvedených máp obec Nový Ruskov sa nachádza na západ od okresného mesta Trebišov. Patrí do okresu Trebišov.

Symboly obce Nový Ruskov

Heraldický register Slovenskej republiky vedený na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky – odbore archívov a registratúr, podľa zákona číslo päťstosedemdesiatpäť z roku dvetisícjeden Zbierky zákonov o organizácii činnosti vlády a o organizácii ústrednej štátnej správy, ako aj na základe štatútu Heraldickej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, berúc do úvahy, že erbová tvorba je neodmysliteľnou súčasťou európskeho kultúrneho dedičstva a má na Slovensku dávne tradície, ktoré sú hodné pestovania aj v súčasnosti, uvedomujúc si, že odkaz našej mestskej a obecnej heraldiky je príkladom i príkazom, aby heraldická tvorba nepatrila len minulosti, ale ostala súčasťou kvality života a identity miest a obcí a ich obyvateľov. Týmto pozdravujeme všetkých, ktorí budú čítať túto erbovú listinu a oznamuje im nasledovné: Heraldický register Slovenskej republiky sa oboznámil so žiadosťou Obecného úradu v Novom Ruskove o vystavenie erbovej listiny pre obec Nový Ruskov. Heraldický register Slovenskej republiky zoberal na vedomie, že Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky kladne posúdila návrh erbu obce Nový Ruskov, nakreslený pánom Miroslavom Kollárom a dňa šiesteho mája roku dvetisíctri ho odporučila na prijatie obecným zastupiteľstvom a na zapísanie do Heraldického registra Slovenskej republiky v tejto podobe: v zelenom štíte v zlatom poli stojaci čiernovlasý, čiernoobutý muž v čiernej veste, v striebornej košeli a strieborných nohavičiach, ľavicou si pred sebou pridržiavajúci koniec okolo krku uviazanej striebornej plachietky naplnenej zlatým zrnom, vo vystretej pravici s niekoľkými zlatými zrnami. Heraldický register posúdil žiadosť obce o vystavenie erbovej listiny a po konzultácii s pánom Petrom Kartousom, predsedom Heraldickej komisie, v jeho prítomnosti, ako aj prítomnosti členov komisie konštatoval, že erb rešpektuje všetky po stáročia zachované heraldické pravidlá erbovej tvorby a keďže neexistujú prekážky brániace vystaveniu erbovej listiny, Heraldický register Slovenskej republiky požiadal o jej zhotovenie. Erb obce Nový Ruskov, posúdený a odporučený Heraldickou komisiou, opísaný v tejto listine a farebne vyobrazený v jej strede, je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou N – 101/03. Tento erb, či už vo farebnej, čiernobielej alebo inej podobe obec Nový Ruskov môže používať najmä vo svojej obecnej pečati, a tiež – rešpektujúc staré heraldické zvyklosti – na označenie svojho majetku, hnutelného a nehnuteľného, ako aj pri všetkých na to vhodných príležitostiach. Ak by si však ktokoľvek iný privlastnil rovnaký erb, ako ten, ktorý je tu opísaný a vyobrazený, má byť podľa starého erbového práva vystavený posmechu a opovrhnutiu. Dané v Bratislave rukami pána Ladislava Vrteľa, štátneho radcu pre heraldickú tvorbu a akademika Medzinárodnej heraldickej akadémie a spečatené pečaťami Heraldického registra Slovenskej republiky a heraldickej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňa šestnásteho júna roku dvetisíctri.

2.1.1.3. Klimatické podmienky

Približné klimatické podmienky obce Nový Ruskov zachytáva nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Rok 1999	Rok 2000
Priemerná ročná teplota v °C		
Maximálna nameraná teplota v °C		
Minimálna nameraná teplota v °C		
Ročný úhrn atmosferických zrážok v mm		
Maximálny nameraný denný úhrn zrážok v mm		
Priemerná ročná relatívna vlhkosť vzduchu v %		
Ročná suma slnečného svitu v hodinách		
Prevládajúci smer vetra		

Zdroj: Štatistický úrad

2.1.1.4. Územnosprávne členenie

Na základe zákona NR SR č. 221/1996 Zb. o územno-správnom usporiadaní SR sa Slovenská republika člení nasledovne:

Jednotka	Počet	Územný celok
NUTS I	1	Slovensko
NUTS II	4	Bratislavský kraj Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko
NUTS III	8	kraje Slovenska
NUTS IV	79	okresy Slovenska
NUTS V	2 883	obce Slovenska

Nový Ruskov patrí podľa členenia NUTS II pod územný celok Východné Slovensko pod Košický samosprávny kraj a okres Trebišov.

2.1.1.5. Voda a vodné hospodárstvo

V obci Nový Ruskov je vybudovaná $\frac{3}{4}$ vodovodu, jeho dokončenie sa plánuje po získaní finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ. Obec má k dispozícii vodojem, ktorý sa nachádza v jej tesnej blízkosti. Zdroje pitnej vody v obci Nový Ruskov sú individuálne z vlastných studní. Kvalita pitnej vody je nevyhovujúca, obsahuje veľa dusičnanov a železa a prevažne sa využíva ako úžitková voda.

Cez časť obce Malý Ruskov preteká potok Drahnovec. V obci sa tiež nachádza rybník, patriaci sčasti obci a sčasti rybárskemu zväzu, ktorý ho upravuje.

Pri riešení vodohospodárskych problémov, aby sa dosiahli vyššie spomínané ciele, bude obec Nový Ruskov preferovať integrovaný prístup. To znamená, že ak sa bude investovať do získavania vodných zdrojov, tak ako sa plánuje v najbližších rokoch, je dôležité, aby daná investícia prospela aj ochrane pred povodňami, minimalizovala riziká výskytu suchých období, zmierňovala riziká z hydroklimatických zmien a podporovala aktívnu politiku zamestnanosti.

Cieľom obce Nový Ruskov bude:

- podporovať dobudovanie vodovodu na území obce;
- zabezpečenie dostatku kvalitnej pitnej vody pre potreby súčasných i budúcich obyvateľov obce;
- podporovať úpravu rybníka, prípadne vytvorenie oddychovej zóny;
- podporovať využívanie úžitkovej vody na rôzne hospodárske účely za účelom hospodárnejšieho nakladania s pitnou vodou a šetrenia zdrojov pitnej vody.

2.1.1.6. Pôda a pôdne hospodárstvo

Pôdny fond obce Nový Ruskov zachytáva nasledujúca tabuľka:

Štruktúra pôdneho fondu	Ha
Celková výmera k 31. 12. 2002	1 100,7
Poľnohospodárska pôda	1 012,4
Orná	963,9
Vinice	0
Záhrady	34,8
Ovocné sady	1,2
Trvalé trávne porasty	12,5
Nepoľnohospodárska pôda	88,3
Lesné pozemky	0
Vodné plochy	11,8
Zastavaná plocha	57,8
Ostatná plocha	18,7

Zdroj: obec Nový Ruskov

2.1.1.7. Lesy a lesné hospodárstvo

Lesný majetok obce Nový Ruskov sa nachádza v katastri obce Zemplínska Teplica. Je súčasťou pohoria Slanské vrchy vo východnej časti. Z lesníckeho hľadiska tvorí ucelenú časť, ako Lesný užívateľský celok „Biely Kameň“ s rozlohou 117,75 ha lesnej pôdy. Prevažná časť lesov je zaradená do lesov osobitného určenia, ako lesy vysokokmenné (115,07 ha) a ostatná časť (2,68 ha), ako lesy hospodárske. Postavenie lesov osobitného určenia vyplynulo z ochranného pásma neďalekej vojenskej strelnice, čo však nemá podstatný vplyv na normálne obhospodarovanie.

Na lesnom majetku sú prevažujúce mladšie lesy s vekom do 100 rokov, podľa toho sa prevádzajú aj pestovateľské zásahy predovšetkým prebierky, v malej miere prerezávky.

Podľa platného lesného hospodárskeho plánu (LHP) na roky 2003 – 2012 prevažujúcou drevinou je dub a to 80%. Ostatné dreviny sú v zastúpení buk, jaseň a ostatné.

Pre obdobie platnosti LHP sú stanovené pestovateľské zásahy a to: prerezávky 0,70 ha, prebierky 300m³ na ploche 25,39 ha. Týka sa to hlavne dubových porastov, takže sa konštatovala kvalita dreva priemernej hodnoty. Je žiaduce zdôrazniť, že väčšina lesa je bez ťažobných zásahov, pretože sa jedná o porasty dospievajúce s rubnou dobou nad 120 rokov.

V pôvodnom Lesnom hospodárskom celku (LHC) Nový Ruskov sa nachádzajú dielce č. 10B, č. 11B a LHC Sečovce dielce č. 565, 569, 570, 572, 573, 574A, 574B, 575, 576A, 576B, 578A, 580, 581.

Pri obnove LHP v roku 2002 boli všetky lesné dielce zlúčené do jedného lesného užívateľského celku pod názvom LUC Biely Kameň, ako lesný komplex jedného vlastníka.

Z poľovníckej stránky lesný majetok obce Nový Ruskov je zaradený do poľovníckeho revíru Slanské vrchy a užívateľom revíru sú Lesy SR, lesný odštepový závod Sobrance.

2.1.1.8. Zeleň a parky

Na území obce Nový Ruskov sa nachádza obecný park a väčšia parkovo upravená plocha pred Obecným úradom, na ktorej v roku 2004 bolo vysadených 300 stromov (dub, javor, borovica,...).

Charakter osídlenia predstavuje rodinné domy so záhradami. Na súkromných pozemkoch starostlivosť o zeleň zabezpečujú samotní obyvatelia obce a majitelia pozemkov. Starostlivosť o verejné priestranstvá a plochy lemujúce komunikácie zabezpečuje obec. Správa zelene (výsadby, výruby drevín, úpravy plôch zelene) sa realizuje v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Podrobnejšie množstvo zelene v obci zachytávajú nasledujúce tabuľky:

Parky	Ha
Obecný park	

Zdroj: obec

Parkovo upravené plochy	Ha
Parkovo upravená plocha pred OcÚ	

Zdroj: obec

Plochy lemujúce komunikácie	Ha
Plochy lemujúce obecné komunikácie	
Plochy lemujúce štátne cesty	

Zdroj: obec

Obec Nový Ruskov bude v rámci starostlivosti o zeleň a verejné priestranstvá sledovať nasledovné ciele:

- podporovať rozvoj a skvalitňovanie starostlivosti o zeleň a verejné priestranstvá na území obce;
- jednotná úprava a výsadba zelene na plochách lemujúcich komunikácie v obci.

2.1.1.9. Chránené oblasti

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Ochranu prírody a krajiny uskutočňuje obec Nový Ruskov v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Podľa tohto zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodením a ničením a starať sa o jej zložky (všeobecná ochrana prírody a krajiny). Osobitná ochrana prírody sa realizuje územnou ochranou vo vymedzenom území, druhovou ochranou rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín a ochranou drevín. Do tohto zákona boli zapracované, aj dve dôležité právne normy EÚ, ktoré tvoria dokument NATURA 2000. Po vstupe do Európskej únie sa musí Slovenská republika už riadiť európskym systémom ochrany prírody.

V katastri obce Nový Ruskov sa nenachádzajú žiadne chránené oblasti.

2.1.1.10. Fauna a flóra

Obec Nový Ruskov leží v západnej časti Východoslovenskej nížiny na mierne členenej odlesnenej pahorkatine z treťohorných uloženín pokrytej štvrtohornými sprašami. Pannonicum zaberá nížiny a v pomerne teplom podnebí tam rastú submediteránne, stepné a lesostepné, sucho znášajúce rastliny, rastúce najčastejšie na zásaditých pôdach, na sprašiach, vápencoch, na solných pôdach, ale aj na suchých pieskoch, v lužných lesoch, močiaroch, na stepných lúkach a skalných stepiach. Pre Pannonicum je charakteristická šalvia etiopská, klinček kopcový, zlatá brada južná, suchokvet ročný, mandľa nízka, dvojradovec neskorý, iskerník ilýrsky, večernica smutná. Rastie tu aj klinček neskorý, kostrava pošvatá, myši chvost kitaibelov, kosatec pochybný a z hydrofilných kotvica plávajúca a salvinia plávajúca.

Lesné pozemky zaberajú z katastra obce 117,55 ha. Drevinové zloženie je prevažne so zastúpením duba – až 90%, zvyšok tvoria dreviny buk okolo 8 % a jednotlivito sa vyskytujúce dreviny tvoria cca 2%. Sú to väčšinou mladé porasty 50 – 100 ročné. Okrem toho tu rastie buk, javor, divá čerešňa, ... Zo živočíchov na dubový les sa viaže srnec hôrny, sviňa divá, muflón, veverica obyčajná, zajac poľný, jeleň obyčajný, líška obyčajná a jež obyčajný. Z plazov žije v teplejších dubinách jašterica zelená, užovka eskulapova, zmijovec hladký, slepúch obyčajný, z vtákov hniezdi v duboch dudok obyčajný, žlna zelená, ďatle, sojka obyčajná, drozd plavý, hrdlička poľná, kukučka obyčajná a celý rad ďalších, najmä stehlíkov a peníc. Na duboch žije chrust obyčajný, roháč veľký, duby napadá drvník pňový, fúzač obrovský a čiernožltý, nosatec dubový, mníška veľkohlavá, obaľováč zelený, hrčiarka listová, kobyľka dubová, zelená a spevavá. V teplých dubinách žije aj cikáda viničná. Pre dubiny je charakteristická cikáda dubová.

Obec Nový Ruskov bude v záujme ochrany fauny a flóry sledovať nasledovné ciele:

- podporovať výchovu, vzdelávanie a osvetu obyvateľov obce o ohrozených druhoch rastlín a živočíchov a ich ochrane;
- podporovať udržiavanie a ochranu prirodzeného prostredia rastlín a živočíchov – zvlášť ohrozených druhov;
- podporovať riadený rozvoj výstavby, rekreácie a turistiky s ohľadom na zachovanie prirodzeného biotopu;

- *podporovať a v rámci svojich možností prispievať k úprave lesného porastu v blízkom okolí obce.*

2.1.1.11. Kvalita ovzdušia

V celoslovenskom meradle má kvalita ovzdušia v poslednom desaťročí jednoznačne pozitívny trend. Znížili sa emisie prakticky vo všetkých ukazovateľoch, obmedzilo sa tiež používanie látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu a celkovo sa zlepšuje imisná situácia. Avšak, aj napriek týmto skutočnostiam kvalita ovzdušia nie je dobrá.

Znečistenie ovzdušia na území Košického samosprávneho kraja sleduje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) Bratislava, Regionálne stredisko Košice. Toto stredisko zabezpečuje práce, ktoré majú priamy vzťah ku kvalite ovzdušia v tejto oblasti v troch oblastiach:

- monitorovanie kvality ovzdušia - Automatizovaný Monitorovací Systém imisí (AMS);
- evidencia zdrojov znečisťovania ovzdušia - systém NEIS (Národný Emisný Inventarizačný Systém);
- podpora regulačných opatrení - Smogový Varovný a Regulačný Systém (SVRS);

V obci Nový Ruskov medzi najväčších znečisťovateľov ovzdušia patrí jednoznačne doprava. Obec by v budúcnosti preferovala a podporovala odklon dopravy za obec.

Obec Nový Ruskov má na zreteli fakt, že znečistenie ovzdušia má synergický efekt, prejavujúci sa zvýšením kyslosti prostredia so sprievodnými kyslými dažďami, poškodzovaním lesných porastov a kontamináciou pôdy. Taktiež dlhodobá expozícia nadmerne znečisteného ovzdušia predovšetkým prachom, má za následok zdravotné problémy u obyvateľov, a to až u niekoľkých generácií populácie, žijúcich v postihnutých oblastiach.

Cieľom obce Nový Ruskov bude:

- *podporovať odklon hlavnej cesty za obec, vzhľadom na veľké znečistenie ovzdušia dopravou;*
- *pokračovať v pozitívnom trende vo vývoji kvality ovzdušia;*
- *podporovať výchovu, vzdelávanie a osvetu obyvateľov obce za účelom ochrany ovzdušia.*

2.1.1.12. Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo v obci Nový Ruskov, je v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR, ktorý definoval integrovanú koncepciu odpadového hospodárstva. Táto koncepcia definuje, že je potrebné:

- znižovať obsah toxických látok v odpadoch,
- zhodnocovať odpad v čo najväčšej možnej miere,
- tepelne upravovať odpady, pokiaľ ich nebolo možné inak využiť, s cieľom získať energiu, znížiť objem a hmotnosť odpadov a znížiť obsah škodlivých látok v odpadoch,
- skladovať odpady v čo najmenšej možnej miere.

Veľmi dôležitým zákonom je tiež Zákon NR SR č. 223/2001, ktorý vymedzuje účel odpadového hospodárstva, a ktorý je už v súlade s predpismi EÚ.

Od roku 1999 obec Nový Ruskov prešla na likvidáciu odpadu separovaním. Obyvatelia tento druh likvidácie prijali, o čom svedčí fakt, že 80% domácností odpad triedi. Odvoz odpadu na území obce zabezpečuje firma Teep s.r.o. V obci sa na území obce nachádzajú 2 veľkokapacitné kontajnery, nelegálne skládky sa snaží obec likvidovať. Odpad z obce sa vyváža na skládku v obci Brehov.

Pre zlepšenie životného prostredia v obci Nový Ruskov, sa plánuje v najbližších rokoch investovať predovšetkým do ďalšieho rozvoja separovaného zberu. Veľmi dôležité je zvýšiť záujem občanov zapojiť sa do separovaného zberu.

Obec Nový Ruskov bude v záujme zvyšovania kvality odpadového hospodárstva sledovať nasledovné ciele:

- *v rámci svojich možností podporovať pravidelné rozmiestňovanie veľkokapacitných kontajnerov na území obce;*
- *podporovať v spolupráci s obyvateľmi obce separovanie odpadu;*
- *odstrániť existujúce nelegálne skládky odpadu a zároveň vyvíjať aktivity zamedzujúce tvorbu nových nelegálnych skládok odpadu na území a bezprostrednom okolí obce;*
- *spolupracovať s príslušnými inštitúciami pri odhaľovaní a následnom postihovaní pôvodcov nelegálnych skládok odpadu na území obce;*

- podporovať výchovu, vzdelávanie a osvetu obyvateľov obce za účelom správneho nakladania s odpadmi, separovaného zberu, ochrany a postupného skvalitňovania životného prostredia v obci Nový Ruskov a jej bezprostrednom okolí.

2.1.1.13. Hluk

Hlukové zaťaženie prostredia je dnes fenoménom, ktorý je sprievodným javom mnohých aktivít človeka. Hluk je veľmi vážnym a stále podceňovaným rizikom pre zdravie veľkého počtu ľudí. Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku doprava.

Obyvatelia obce Nový Ruskov sú vystavení zvýšeným účinkom hluku, hlavne z nákladnej dopravy, nakoľko obcou prechádza hlavná cesta. V budúcnosti obec bude podporovať odklon tejto cesty za obec.

2.1.2. Rozvojový potenciál - Ľudské a spoločenské zdroje

2.1.2.1. Demografická štruktúra

Obec Nový Ruskov z hľadiska počtu obyvateľov patrí do skupiny najčastejšieho sídelného typu obcí v Košickom samosprávnom kraji s počtom obyvateľov nad 499 obyvateľov. K 31. 12. 2003 žilo v obci Nový Ruskov 644 obyvateľov čo predstavuje 0,63% z počtu obyvateľov okresu Trebišov. Z toho bolo 26,24% občanov v poproduktívnom veku a 20,65% detí do veku 15 rokov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 11,007 km² a priemerná hustota osídlenia predstavovala 58,51 obyvateľov/ km².

Demografické ukazovatele za rok 2003				
Územie	Počet obyvateľov	%	Rozloha (km ²)	Hustota obyvateľstva (obyvatelia/km ²)
Slovenská republika	5 379 161	-	49 034	109,7
Košický samosprávny kraj	767 685	-	6 752	113,6
Okres Trebišov	101 449	100%	1 074	94
Z toho obec Nový Ruskov	644	0,63%	11,007	58,51

Zdroj: Krajská správa ŠÚ SR
Údaje k: obec k 31. 12. 2003

Demografické správanie sa obyvateľstva v obci Nový Ruskov zodpovedá typickému vývoju v obciach Slovenskej republiky. Od roku 1996 je k dispozícii prehľad o demografickom vývoji v obci Nový Ruskov. Počet obyvateľov postupne klesal od roku 1997 do roku 2002, pričom v roku 2003 došlo k miernemu nárastu počtu obyvateľov.

Celkový úbytok v obci bol najvýraznejší v r. 1998 a r. 2000 v závislosti od migračných prírastkov v jednotlivých rokoch. Najvýraznejší migračný prírastok bol zaznamenaný v r. 1997 a 2003.

Počet obyvateľov v produktívnom veku má pomerne stabilne hodnoty.

Demografický vývoj v obci od roku 1996 zaznamenáva stabilné hodnoty počtu novonarodených detí čo sa odzrkadľuje v stabilných hodnotách počtu detí do veku 15 rokov. Počet obyvateľov v poproduktívnom veku zaznamenáva stabilné hodnoty a z celkového počtu obyvateľov predstavuje 26,24%.

Demografické ukazovatele za posledných 8 rokov									
Ukazovateľ	Rok								Spolu
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
Počet obyvateľov k 31.12.	651	658	653	656	649	644	641	644	-
Celkový prírastok/úbytok	0	7	-5	3	-7	-2	-3	3	4
Prirodzený prírastok/úbytok	1	-1	-3	-4	-6	8	-3	-2	10
Živonarodení	9	7	4	6	2	3	4	2	37
Zomrelí	8	8	7	10	8	2	7	2	52
Migračný prírastok/úbytok	-1	8	-2	7	-1	-4	0	5	12
Predproduktívni (0-14 rokov)	110	113	106	110	105	96	85	133	-
Produktívni (15-60m/54ž)	377	381	385	387	390	392	391	397	-
Poproduktívni (61m/55ž+)	164	164	162	159	154	156	165	169	-
Index starnutia	1,49	1,45	1,52	1,44	1,46	1,62	1,94	1,27	-

Index vitality	0,67	0,68	0,65	0,69	0,68	0,61	0,51	0,78	-
----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	---

Zdroj: Krajská správa štatistického úradu v Košiciach

Údaje k: 31. 12. 2003

Pozn: Index starnutia je pomer poproduktívnej zložky k predproduktívnej zložke.

Index vitality je pomer predproduktívnej zložky k poproduktívnej zložke.

2.1.2.2. Národnostná a náboženská štruktúra

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 a údajov, ktoré poskytla obec bolo národnostné a náboženské zloženie trvale žijúcich obyvateľov v obci Nový Ruskov k 31. 12. 2003 nasledovné:

Národnostná štruktúra			
Národnosť	Počet obyvateľov	%	Spolky, aktivity
Slovenská	636	98%	
Česká	4	0,62%	
Rómska	-	-	
Maďarská	1	0,15%	
Poľská	-	-	
Ukrajinská	-	-	
Ruská	-	-	
Nemecká	-	-	
Rusínska	2	0,3%	
Chorvátska	-	-	
Srbská	-	-	
Židovská	-	-	
Ostatné, nezistené	-	-	
Celkom	644	100%	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR, obec

Údaje k: 31. 12. 2003 za obec Nový Ruskov

Národnostné menšiny sú v obci Nový Ruskov zastúpené iba nepatrne (1,07%) a to česká, rusínska a maďarská menšina. V obci jednoznačne prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti. Rómska menšina v obci zastúpená nie je.

Náboženská štruktúra			
Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%	Kostoly, aktivity v MČ
Rímsko-katolícka cirkev	171	26,63%	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania			
Gréckokatolícka cirkev	433	67,44%	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,15%	
Kresťanské zbory			
Evanjelická cirkev metodistická	5	0,78%	
Cirkev adventistov siedmeho dňa			
Pravoslávna cirkev	4	0,62%	
Apoštolská cirkev			
Reformovaná kresťanská cirkev	5	0,78%	
Starokatolícka cirkev			
Cirkev československá husitská			
Bratská jednota baptistov			
Židovské náboženské obce			
Cirkev bratská			
Ostatné			
Bez vyznania	11	1,71%	
Nezistená	12	1,87%	
Celkom	642	100%	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR, obec

Údaje k: 31. 12. 2003 za obec Nový Ruskov

2.1.2.3. Postavenie menšín

Obyvatelia obce Nový Ruskov hlásiaci sa k národnostným menšinám môžu spolupracovať a vyvíjať aktivity v krajskom meste Košice v rámci Klubu národnostných menšín. Klub pôsobí na Mäsiarskej ul. č. 35 a sú v ňom zastúpené aj menšiny nachádzajúce sa v obci Nový Ruskov.

Český spolok na Slovensku

je organizácia združujúca českú národnostnú menšinu v Slovenskej republike a jej priaznivcov. Pôsobí v desiatich regiónoch SR. V Košiciach a ich okolí združuje viac ako 500 členov. Bohatou činnosťou kultúrnou, spoločenskou a vzdelávacou sa usiluje o zachovanie a rozvíjanie národnostnej entity Čechov a Moravanov na Slovensku a v duchu vzájomnej tolerancie prispieva k dobrým vzťahom medzi všetkými národnostnými menšinami v Košiciach a v regióne východného Slovenska. Na pôde Českého spolku v Košiciach pôsobí spoločenský klub, detský a ženský spevácky zbor.

Zväz Rusínov -Ukrajincov Slovenskej republiky

Mestská organizácia Zväzu Rusínov - Ukrajincov Slovenskej republiky (do roku 1990 Kultúrny zväz ukrajinských pracujúcich) v Košiciach ako národnostno-kultúrna organizácia sa vo svojej činnosti orientuje na rozvoj kultúry Rusínov - Ukrajincov. V súlade s uvedeným Mestská rada ZRUS pre svojich členov a ďalších obyvateľov mesta pripravuje programy rozličného žánru, ako napr. besedy, literárne večery, stretnutia s piesňou, podujatia zábavného charakteru, akcie pre deti a mládež, koncerty a vystúpenia súborov záujmovej umeleckej činnosti a pod. V rámci zväzu pracujú i súbory ZUČ - ochotnícky divadelný súbor DUMKA a Ukrajinský spevácky zbor KARPATY, ktoré úspešne reprezentujú organizáciu a mesto Košice na ústredných zväzových akciách, ako aj na iných podujatiach celoslovenského charakteru. Mestská organizácia ZRUS v Košiciach má v súčasnom období 7 základných organizácií s takmer 500-člennou základňou.

Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku (Csemadok)

je od vlád a politických strán nezávislá organizácia, ktorá na princípe samosprávy napomáha udržiavať maďarskú národnú identitu, kultúru a sebavedomie Maďarov, žijúcich na území Slovenskej republiky. Zväz napomáha k spolunažívaniu so slovenským národom ako aj s menšinami a etnickými skupinami, žijúcimi na území Slovenskej republiky. Organizuje kultúrny život Maďarov na Slovensku a chráni ich záujmy, zveľaďuje kultúru materinského jazyka a ich prirodzený vzťah k uvedenej maďarskej kultúre, prispieva k rozmachu kultúrneho, umeleckého a vedeckého života a k rozvoju vzdelávania v materinskom jazyku. Združuje všetkých, ktorí svojou činnosťou materiálne a iným spôsobom podporujú kultúrny, spoločenský a vedecký život Maďarov na Slovensku.

2.1.2.4. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 bola vzdelanostná a kvalifikačná úroveň obyvateľov obce Nový Ruskov nasledovná:

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania				
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	% z obyv.
Základné vzdelanie	36	92	128	26,37%
Stredné vzdelanie	88	121	209	43,00%
Vysokoškolské vzdelanie	24	17	41	8,44%
Ostatní bez udania školského vzdelania	-	-	-	-
Ostatní bez školského vzdelania	1	2	3	0,62%
Deti do 16 rokov	49	56	105	21,60%
Spolu obyvatelia	198	288	486	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001

Takmer polovica obyvateľov má dosiahnuté stredoškolské vzdelanie a to hlavne učňovské stredné vzdelanie bez maturity a úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou.

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého stredoškolského vzdelania		
Stredné vzdelanie	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Učňovské stredné vzdelanie (bez maturity)	144	39,34%
Stredné odborné vzdelanie (bez maturity)	12	3,28%
Úplné učňovské stredné vzdelanie (s maturitou)	30	8,19%
Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	143	39,07%
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	36	9,83%

Vyššie stredné vzdelanie	1	0,27%
Spolu stredné vzdelanie	366	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania		
Vysokoškolské vzdelanie	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Bakalárske vzdelanie	2	4,88%
Magisterské, inžinierske, doktorské vzdelanie	37	90,24%
Doktorandské vzdelanie	2	4,88%
Spolu vysokoškolské vzdelanie	41	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001

Vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia nadobudli prevažne magisterské, inžinierske a doktorské vzdelanie univerzitného a technického a ekonomického zamerania.

Štruktúra obyvateľov podľa zamerania vysokoškolského vzdelania		
Vysokoškolské vzdelanie podľa zamerania	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Univerzitné	18	43,90%
Technické	11	26,83%
Ekonomické	10	24,39%
Poľnohospodárske	2	4,87%
Ostatné	-	-
Spolu vysokoškolské vzdelanie	41	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001

2.1.3. Vzdelávanie

2.1.3.1. Štruktúra školských zariadení

V obci Nový Ruskov pôsobia nasledovné školy a školské zariadenia:

Štruktúra školských zariadení		
Školské zariadenie	Počet zariadení	Počet študentov
Materské školy	1	14
Základné školy	-	-
Stredné školy	-	-
Vysoké školy	-	-

Zdroj: obec

2.1.3.2. Materská škola

V súčasnosti pôsobí na území obce Nový Ruskov jedná materská škola, ktorá sídli v cirkevnej budove a obec prispieva na jej réžiu. V šk. roku 2004/2005 materskú školu navštevuje 13 detí, výchovnú starostlivosť zabezpečujú 2 pedagogické pracovníčky. Budova materskej školy je v zlom stavebno – technickom stave, je potrebná jej komplexná rekonštrukcia (okna, strecha, celková fasáda). Pred budovou materskej školy sa nachádza detské ihrisko s pieskoviskom a drevená besiedka. Vnútorne materiálne vybavenie materskej školy je v súčasnosti dostačujúce.

Prevádzkovanie materskej školy je zákonnou povinnosťou obce, ide skôr o službu občanom (veľmi dôležitú, ale tiež veľmi drahú). Denná dochádzka do materskej školy nie je povinná. Tento fakt, spoločne s ďalšími (ako je chorobnosť), spôsobuje, že obvyklá absencia detí v MŠ je na úrovni 20 – 40 %. O prekročení maximálneho počtu detí v triedach o dve môže rozhodnúť riaditeľka predškolského zariadenia, ak to dovoľuje kapacita triedy určená orgánom štátnej správy na úseku zdravotníctva.

Žiaci materskej školy sa zúčastňujú pod vedením svojich učiteliek na rôznych podujatiach.

Štruktúra materskej školy			
Materská škola	Počet tried	Počet detí/študentov	Počet detí na triedu
Rok 2000/2001	1	17	17

Rok 2001/2002	1	17	17
Rok 2002/2003	1	17	17
Rok 2003/2004	1	14	14

Zdroj: obec

Obec Nový Ruskov plánuje aj naďalej podporovať prevádzku materskej školy v rámci svojej pôsobnosti a dostupných finančných prostriedkov s nasledujúcimi cieľmi:

- *obnova a rekonštrukcia budovy, v ktorej sa materská škola nachádza s dôrazom na čo najhospodárnejšie nakladanie s energiami a všade kde je to možné využiť obnoviteľné zdroje energií;*
- *úprava bezprostredného okolia materskej školy;*
- *nákup a obnova učebných pomôcok a vnútorného vybavenia materskej školy;*
- *podpora kultúrnych, spoločenských a rôznych výchovných akcií v záujme všestranného rozvoja dieťaťa;*
- *podporovať environmentálnu výchovu na MŠ;*
- *podpora ďalšieho vzdelávania predstaviteľov materskej školy za účelom čo najefektívnejšieho samostatného získavania finančných prostriedkov z rôznych zdrojov a postupného osamostatňovania sa od finančných zdrojov zriaďovateľa.*

2.1.3.3. Vedecko-výskumné a vzdelávacie zariadenia

V obci Nový Ruskov sa nenachádzajú žiadne vedecko-výskumné a vzdelávacie zariadenia.

Obec Nový Ruskov v budúcnosti nepočíta s rozvojom vedecko-výskumných a vzdelávacích zariadení na území obce.

2.1.4. Ekonomické zdroje

2.1.4.1. Nezamestnanosť

Nezamestnanosť v obci Nový Ruskov sleduje Úrad práce sociálnych vecí a rodiny so sídlom v meste Trebišov.

Údaje v rámci obce sú k dispozícii len v posledných rokoch a k dispozícii sú iba informácie o celkovej evidencii uchádzačov o zamestnanie, ktoré sú uvedené v tabuľke. Nasledujúce tabuľky mapujú nezamestnanosť za obec Nový Ruskov. Údaje za rok 2004 predstavujú údaje spracované za január 2004. Obec Nový Ruskov spolu s okresom Trebišov patrí medzi regióny s pomerne vysokou mierou nezamestnanosti.

Vývoj nezamestnanosti za obec Nový Ruskov									
Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Muži	-	-	-	25	34	37	28	32	
Ženy	-	-	-	26	30	33	21	35	
Spolu – počet nezamestnaných	-	-	-	51	64	70	49	67	

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Štruktúra nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania					
Rok	2000	2001	2002	2003	2004
0 – Bez vzdelania	0	0	0	0	2
1 – Základné vzdelanie	3	4	5	3	4
2 – SOU vyučený	14	30	32	29	24
3 – SOU bez maturity	5	1	0	0	1
4 – SOU s maturitou	9	4	11	6	7
5 – Gymnázium	1	3	6	4	4
6 – SOŠ	18	20	16	7	22
7 – vyššie stredné vzdelanie	0	0	0	0	1
8 – VŠ	1	2	0	0	2
9 – vedecká výchova	0	0	0	0	0
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	51	64	70	49	67

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Štruktúra nezamestnaných podľa veku					
Rok	2000	2001	2002	2003	2004
Do 19 rokov	4	2	6	2	2
20-29 rokov	19	26	19	12	14
30-39 rokov	13	17	18	15	14
40-49 rokov	11	17	19	12	21
50-54 rokov	4	2	8	6	10
55-60 rokov a viac	0	0	0	2	6
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	51	64	70	49	67

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Štruktúra nezamestnaných podľa kvalifikácie posledného zamestnania (KZAM PZ)					
Rok	1999	2000	2001	2002	2003
Hl. tr. 0 - Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	15	16	0	0	0
Hl. tr. 1 – Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci pracovníci	0	0	0	0	0
Hl. tr. 2 – Vedeckí a odborní duševní pracovníci	1	0	0	0	1
Hl. tr. 3 – Technickí, zdravotníckí a pedagogickí pracovníci	1	0	2	1	3
Hl. tr. 4 – Nižší administratívni pracovníci	8	8	6	4	7
Hl. tr. 5 – Prevádzkoví pracovníci v službách a obchode	2	3	12	6	10
Hl. tr. 6 – Kvalifikovaní robotníci v poľn., lesníctve, spracovatelia, opravári	1	2	0	0	2
Hl. tr. 7 – Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári	7	8	8	8	12
Hl. tr. 8 – Obsluha strojov a zariadení	4	3	3	2	2
Hl. tr. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	11	23	6	21	24
Hl. tr. A – Osoby bez pracovného zaradenia	0	0	13	7	6
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	50	63	70	49	67

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie					
Rok	1999	2000	2001	2002	2003
Do 12 mesiacov	33	45	43	26	48
13-24 mesiacov	14	15	19	15	8
Nad 24 mesiacov	4	4	8	8	11
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	51	64	70	49	67

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

Pozn.: údaje ku koncu príslušného roka

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Bolo zriadené ako verejnoprávna inštitúcia na zabezpečovanie ústavného práva občanov na zamestnanie. Spôsob financovania činnosti a hospodárenie je založené na fondovom princípe oddelenom od štátneho rozpočtu. Činnosť ústredia je realizovaná samosprávnymi a výkonnými orgánmi.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny ako verejnoprávna inštitúcia zabezpečuje realizáciu cieľov a úloh politiky trhu práce a vytvára podmienky na fungovanie trhu práce a jeho rozvoj.

Hlavnou úlohou ústredia práce je zabezpečovať politiku trhu práce, ktorou realizuje právo občanov na vhodné zamestnanie prostredníctvom systému podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní sa na pracovné miesta na trhu práce najmä :

- sprostredkovaním zamestnania;
- poskytovaním poradenstva pre výber zamestnania a voľbu povolania;
- podporovaním vytvárania nových pracovných príležitostí;
- podporovaním udržiavania existujúcich pracovných miest;
- napomáhaním profesnej a územnej mobility;
- zmierňovaním negatívnych dôsledkov štrukturálnych, organizačných a racionalizačných opatrení na zamestnanosť;
- zvýšenou starostlivosťou o pracovné uplatnenie;
- mladistvých, ktorí nepokračujú v príprave na povolanie;
- absolventov stredných a vysokých škôl;
- občanov nad 50 rokov veku;
- dlhodobo nezamestnaných evidovaných viac ako 1 rok;

- občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou;
- poskytovaním podpory v nezamestnanosti.

Orgány Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v rozsahu vymedzenom zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov spravujú finančné prostriedky, rozhodujú o ich použití, kontrolujú ich použitie a hospodárenie s nimi.

Obec Nový Ruskov pri podpore znižovania nezamestnanosti bude sledovať nasledovné ciele:

- *aktívna spolupráca s mestom Trebišov pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí (pre ženy) a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu;*
- *spolupracovať s Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí (pre ženy) a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu;*
- *v rámci svojich možností vyvíjať vlastné aktivity podporujúce znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu.*

2.1.4.2. Trh práce a zamestnanosť

Veľmi dôležitým ukazovateľom pri analýze trhu práce je miera ekonomickej aktivity obyvateľstva, ktorá odráža veľkosť a kvalitu pracovného kapitálu. Miera ekonomickej aktivity obyvateľstva je pomer súčtu zamestnaných a nezamestnaných k počtu obyvateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo teda zahŕňa všetky osoby, či už zamestnané alebo nezamestnané, ale nezahŕňa tie nezamestnané osoby, ktoré si prácu nehľadajú.

Mieru ekonomickej aktivity obyvateľstva obce Nový Ruskov podrobne zachytávajú nasledujúce tabuľky.

Bývajúcce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa veku a pohlavia:

Vek	Zam.prac.za mzdu,plat,inú odmenu				Č PrD*	Podnikatelia		VvRP*	OaN*	Ekon. aktívni	
	ŠP*	SP*	P,D,Iorg.*	InýZ*		BezZ*	So Z*			Spolu	Rob*
15-19											
Muži	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0
Ženy	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0
Spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0
20-29											
Muži	10	16	0	0	0	1	1	0	12	40	19
Ženy	12	11	0	3	0	0	1	0	14	41	11
Spolu	22	27	0	3	0	1	2	0	26	81	30
30-39											
Muži	8	7	1	2	0	3	0	0	6	27	12
Ženy	7	5	1	3	0	1	1	0	9	27	10
Spolu	15	12	2	5	0	4	1	0	15	54	22
40-49											
Muži	16	14	5	1	0	2	1	0	8	47	23
Ženy	29	9	3	1	0	2	1	0	9	54	15
Spolu	45	23	8	2	0	4	2	0	17	101	38
50-54											
Muži	10	4	3	0	0	0	1	0	2	20	12

Ženy	12	4	4	0	0	0	1	0	4	25	10
Spolu	22	8	7	0	0	0	2	0	6	45	22
55-59											
Muži	8	3	2	0	0	2	0	0	1	16	12
Ženy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Spolu	8	4	2	0	0	2	0	0	1	17	12
60-64											
muži	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ženy	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
spolu	3	0	0	0	0	0	0	0	1	3	3
65+											
muži	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ženy	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2
spolu	1	1	0	0	0	0	0	0	1	3	3
Nezist.											
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Úhrn											
muži	54	45	11	3	0	8	3	0	31	155	79
ženy	62	30	8	7	0	3	4	0	39	153	48
spolu	116	75	19	10	0	11	7	0	70	308	127
V %	37,7	24,4	6,2	3,2	0	3,6	2,3	0	22,7	100	41,2
Produk											
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75,2	-
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,4	-
spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76,8	-
Poprod	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,6	-

Zdroj: Štatistický úrad

*Vysvetlivky: ŠP – štátny podnik;
 SP – súkromný podnik;
 P,D,Iorg – poľnohospodárstvo, družstvo alebo iná družstevná organizácia;
 Iný Z – iný zamestnávateľ;
 Č PrD – členovia produkčných družstiev;
 Bez Z – bez zamestnancov;
 So Z – so zamestnancami;
 VvRP – vypomáhajúci v rodinnom podniku;
 OaN – ostatní a nezistení;
 Rob – robotníci;

Ďalšie tabuľky zachytávajú bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia a miesta narodenia, a tiež podľa odvetvia hospodárstva a dochádzky do zamestnania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia a miesta narodenia:

	Muži	Ženy	Spolu
Osoby ekonomicke aktívne	155	153	308
v %	51,3	44,9	47,9
spolu			
- na materskej dovolenke	0	8	8
pracujúci dôchodcovia	3	5	8
vypomáhajúci v rodinnom podniku	0	0	0
nezamestnaní	32	36	68
Nepracujúci dôchodcovia	64	100	164
Ostatní nezávislí	5	1	6
Deti a žiaci ZŠ	51	59	110
Žiaci a študenti	25	22	47
v tom			
z učilíšť	4	2	6
zo stredných škôl	7	8	15
z vysokých škôl	14	12	26
Ostatní závislí, nezistení	2	6	8
Úhrn obyvateľov	302	341	643
Narodení v obci súčasného bydliska	210	194	404
v %	69,5	56,9	62,8

Zdroj: Štatistický úrad

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicke aktívne podľa pohlavia, odvetvia hospodárstva a dochádzky do zamestnania:

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicke aktívne osoby			Dochádza do zamestnania
	Muži	Ženy	Spolu	
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	26	22	48	13
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	0	1	1	1
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	-	-	-	-

Priemyselná výroba	29	13	42	29
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	29	13	42	29
Stavebníctvo	4	1	5	5
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	6	2	8	6
Hotely a reštaurácie	1	1	2	0
Doprava, skladovanie a spoje	15	7	22	20
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	2	3	3
Nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	8	6	14	12
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	13	18	31	17
Školstvo	7	25	32	25
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	3	13	16	13
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	5	3	8	5
Súkromné domácnosti s domácim personálom				
Exteritoriálne organizácie a združenia				
EA bez udania odvetví	31	27	58	10
Spolu	155	153	308	170

Zdroj: Štatistický úrad

Z tabuliek nám vyplýva, že najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov je zamestnaných v odvetviach – bez udania odvetvia, poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby, priemyselná výroba. Ďalším zaujímavým faktom, ktorý nám vyplynul z tejto tabuľky je, že zo 308 ekonomicky aktívnych osôb až 170 dochádza za zamestnaním.

Kategorizáciu organizácií na území obce Nový Ruskov podľa počtu pracovníkov zachytáva nasledujúca tabuľka:

Kategorizácia organizácií podľa počtu zamestnancov				
Počet pracovníkov	Právnické osoby	Podiel v %	Fyzické osoby	Podiel v %
0 – 4	2	6,45%	27	87,09%

5- 9	-	-	-	-
10 - 19	-	-	-	-
20 – 24	-	-	-	-
25 – 49	-	-	-	-
50 – 99	2	6,45%	-	-
100 – 149	-	-	-	-
150 – 199	-	-	-	-
200 – 249	-	-	-	-
250 – 499	-	-	-	-
500 – 999	-	-	-	-
1 000 – 1 999	-	-	-	-
2 000 – 2 999	-	-	-	-
3 000 – 3 999	-	-	-	-
4 000 – 4 999	-	-	-	-
5 000 – 9 999	-	-	-	-
10 000 – 19 999	-	-	-	-
20 000 – 29 999	-	-	-	-
30 000 a viac	-	-	-	-

Zdroj: Štatistický úrad

Z tabuľky vyplýva, že na území obce Ruskov sa v súčasnosti nachádza 27 fyzických osôb a 4 právnické osoby. Väčšina, až 29 organizácií má počet zamestnancov od 0 do 4. Najväčší zamestnávateľia, ktorý majú svoje sídlo na území obce Nový Ruskov zachytáva nasledujúca tabuľka:

Organizácie s najväčším počtom zamestnancov	
Firma, adresa	Počet pracovníkov
Nový Ruskov 64	50 - 99
Nový Ruskov 64	50 - 99
Podielnícke roľnícke družstvo	20

Zdroj: Štatistický úrad

2.1.4.3. Podnikateľská sféra

Rozdelenie firiem podľa právnej normy, podľa vlastníctva a podľa hlavnej kategórie OKEČ uvádzajú nasledujúce tabuľky:

Firmy podľa právnej formy	
Právna forma	Počet firiem
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri	15
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri	-
Samostatne hospodáriaci roľník nezapísaný v Obchodnom registri	8
Fyzická osoba – slobodné povolanie	-

Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri súčasne ako samostatne hosp. roľník	3
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri súčasne ako samostatne hosp. roľník	-
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri súčasne ako osoba so slob. povoláním	1
Verejná obchodná spoločnosť	-
Spoločnosť s ručením obmedzeným	3
Spoločný podnik	-
Akciová spoločnosť	-
Komanditná spoločnosť	-
Družstvo	1
Spoločenstvo vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-
Štátny podnik	-
Zahraničná osoba právnickej osoby – organizačná zložka	-
Zahraničná osoba fyzickej osoby – organizačná zložka	-
Odštepny závod podniku zapisujúci sa v Obchodnom registri	-
Mimovládne organizácie	-

Zdroj: Štatistický úrad

Firmy podľa vlastníctva	
Druh vlastníctva	Počet firiem
Zatiaľ nezistené	-
Medzinárodné s prevažujúcim verejným sektorom	-
Súkromné tuzemské	30
Družstevné	1
Štátne	-
Obecné	-
Vlastníctvo združení, politických strán a cirkví	-
Zahraničné	-
Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom	-
Spolu	31

Zdroj: Štatistický úrad

Firmy podľa hlavnej kategórie OKEČ		
Kód	Hlavná kategória OKEČ (Odvetvová klasifikácia ekonomických činností)	Počet subjektov
A	POĽNOHOSPODÁRSTVO, POĽOVNÍCTVO A LESNÍCTVO	0
01	Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	11
02	Lesníctvo, ťažba dreva a súvisiace služby	0
B	RYBOLOV, CHOV RÝB	0
05	Rybolov, chov rýb a súvisiace služby	0
C	ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN	0
CA	Ťažba energetických surovín	0
10	Ťažba čierneho uhlia, hnedého uhlia a lignitu; ťažba rašeliny	0
11	Ťažba ropy a zemného plynu; súvisiace služby okrem prieskumu	0
12	Ťažba a úprava uránových a tóriových rúd	0
CB	Ťažba neenergetických surovín	0
13	Ťažba a úprava rúd	0
14	Ťažba a úprava ostatných nerastov	0
D	PRIEMYSELNÁ VÝROBA	3
DA	Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	0
15	Výroba potravín a nápojov	0
16	Výroba tabakových výrobkov	0
DB	Výroba textilii a odevov	0
17	Výroba textilii	0
18	Výroba odevov; úprava a farbenie kožušín	0
DC	Spracúvanie kože a výroba kožených výrobkov	0
19	Vyčisňovanie a úprava kože; výroba brašnárskeho a sedlárskeho tovaru a obuvi	0
DD	Spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva	0
20	Spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem výroby nábytku; výroba	0

	výrobkov zo slamy, z prútia a podobných materiálov	
DE	Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera; vydavateľstvo a tlač	0
21	Výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera	0
22	Vydavateľstvo, tlač a reprodukcia nahratých nosičov záznamu	0
DF	Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva	0
23	Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva	0
DG	Výroba chemikálií, chemických výrobkov a chemických vlákien	0
24	Výroba chemikálií a chemických výrobkov	0
DH	Výroba výrobkov z gumy a plastov	0
25	Výroba výrobkov z gumy a plastov	0
DI	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0
26	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0
DJ	Výroba kovov a kovových výrobkov	3
27	Výroba kovov	0
28	Výroba kovových konštrukcií a kovových výrobkov okrem výroby strojov a zariadení	3
DK	Výroba strojov a zariadení i.n.	0
29	Výroba strojov a zariadení i.n.	0
DL	Výroba elektrických a optických zariadení	0
30	Výroba kancelárskych strojov a počítačov	0
31	Výroba elektrických strojov a prístrojov i.n.	0
32	Výroba rádiových, televíznych a komunikačných zariadení a prístrojov	0
33	Výroba zdravotníckych, presných a optických prístrojov, hodín a hodínok	0
DM	Výroba dopravných prostriedkov	0
34	Výroba motorových vozidiel, prívesov a návesov	0
35	Výroba ostatných dopravných zariadení	0
DN	Výroba i.n.	0
36	Výroba nábytku; výroba i. n.	0
37	Recyklovanie	0
E	VÝROBA A ROZVOD ELEKTRINY, PLYNU A VODY	0
40	Výroba a rozvod elektriny, plynu, pary a teplej vody	0
41	Úprava a rozvod vody	0
F	STAVEBNÍCTVO	3
45	Stavebníctvo	3
G	VEĽKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVA MOTOROVÝCH VOZIDIEL, MOTOCYKLOV A SPOTREBNÉHO TOVARU	7
50	Predaj, údržba a oprava motorových vozidiel a motocyklov; maloobchodný predaj pohonných látok	0
51	Veľkoobchod a sprostredkovanie veľkoobchodu okrem motorových vozidiel a motocyklov	0
52	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov; oprava tovaru osobnej potreby a potrieb pre domácnosť	7
H	HOTELY A REŠTAURÁCIE	1
55	Hotely a reštaurácie	1
I	DOPRAVA, SKLADOVANIE, POŠTY A TELEKOMUNIKÁCIE	2
60	Pozemná doprava, potrubná doprava	2
61	Vodná doprava	0
62	Letecká a kozmická doprava	0
63	Vedľajšie a pomocné činnosti v doprave; činnosti cestovných kancelárií	0
64	Pošty a telekomunikácie	0
J	FINANČNÉ SPROSTREDKOVANIE	0
65	Finančné sprostredkovanie okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0
66	Poistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho	0
67	Pomocné činnosti súvisiace s finančným sprostredkovaním	0
K	NEHNUTEĽNOSTI, PRENÁJOM A OBCHODNÉ ČINNOSTI	4
70	Činnosti v oblasti nehnuteľnosti	0
71	Prenájom strojov a zariadení bez obsluhy a prenájom tovaru osobnej spotreby a potrieb pre domácnosť	0
72	Počítačové a súvisiace činnosti	1

73	Výskum a vývoj	0
74	Iné obchodné služby	3
L	VEREJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE	0
75	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	0
M	ŠKOLSTVO	0
80	Školstvo	0
N	ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA POMOC	0
85	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0
O	OSTATNÉ SPOLOČENSKÉ, SOCIÁLNE A OSOBNÉ SLUŽBY	0
90	Odstraňovanie odpadových vôd a odpadov, hygienické a podobné činnosti	0
91	Činnosti členských organizácií i.n.	0
92	Rekreačné, kultúrne a športové činnosti	0
93	Ostatné služby	0
P	ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ	0
95	Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu	0
96	Nerozlíšené činnosti v domácnostiach produkujúce tovar pre vlastné použitie	0
97	Nerozlíšené činnosti v domácnostiach produkujúce služby pre vlastné použitie	0
Q	EXTERITORIÁLNE ORGANIZÁCIE A ZDRUŽENIA	0
99	Exteritoriálne organizácie a združenia	0
	SPOLU	31

Zdroj: Štatistický úrad

Cieľom obce Nový Ruskov:

- v spolupráci s okolitými obcami a mestami aktívne podporovať opatrenia na znižovanie nezamestnanosti;
- v spolupráci s okolitými obcami a mestami podporovať vytváranie kvalitných podmienok na trhu práce;
- podporovať rozvoj malého a stredného podnikania (MSP) v obci s prioritným zameraním na výrobnú spoluprácu so spoločnosťami v blízkych mestách a okolí;
- podporovať rozvoj služieb v obci v závislosti od potrieb a požiadaviek obyvateľov;
- podporovať rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby a následného spracovania poľnohospodárskych výrobkov v katastrálnom území obce;
- podporovať rozvoj malého a stredného podnikania v obci s prioritným zameraním na cestovný ruch v závislosti od rozvoja cestovného ruchu v obci;
- v spolupráci s okolitými obcami a blízkymi mestami podporovať vytváranie ďalších kvalitných podmienok na trhu práce.

2.1.4.4. Ekonomické sektory

Ekonomické sektory v obci Nový Ruskov v súčasnosti podrobne zachytávajú nasledujúce tabuľky:

Firmy podľa ekonomického sektoru		
Sektor	Podiel na tržbách priemyslu	Najvýznamnejšie firmy
Drevospracujúci		
Potravinársky		
Strojársky		
Stavebníctvo		
Služby		
Obchodné siete		
Bankovníctvo		
Spolu	100 %	

Poznámka: Tabuľka bude doplnená po získaní údajov;

**Maloobchodný a veľkoobchodný
sektor, odbytové strediská
pohostinstiev v obci Nový Ruskov**

Druh predajne	Počet predajní
potravín. tovaru	-
zmiešan. tovaru	2
nepotravin. tovaru	-
pohonných látok	-
motorov. vozidiel	-
obchodné domy a nákupné strediská	-
Odbytové strediská pohostinstiev	2

Zdroj: Štatistický úrad

Na území obce Nový Ruskov nie je zastúpený Bankový ani Poisťovací sektor

2.1.4.5. Cestovný ruch

Rozvoj cestovného ruchu je jednou z priorít hospodárskej politiky Slovenskej republiky. Podľa Národného programu rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike: „Cestovný ruch predstavuje odvetvie, ktoré má prierezový charakter a na jeho realizácii sa priamo podieľa celý rad ďalších odvetví (doprava, kultúra, stavebníctvo, zdravotníctvo, priemyselné odvetvia, poľnohospodárstvo,...). Je to odvetvie sektoru služieb, ktoré v ekonomikách vyspelých krajín už predstavujú výrazne nadpolovičný až dvojtretinový podiel. Aj v rámci služieb, ktoré ako celok vykazujú vysokú dynamiku, sa radí cestovný ruch k tým rýchle rastúcim. Prognózy Svetovej organizácie cestovného ruchu (WTO), Svetovej rady cestovného ruchu (WTTC), odborných inštitúcií i expertov sa vzácné zhodujú na jeho ďalšom dynamickom raste v celosvetovom rozsahu. Priemerný medzi ročný rast cestovného ruchu vo svetovom meradle sa prognózuje tempom 2,5 - 2,8%. Je to v súlade s rastom voľného času, dôchodkov, rozvojom dopravy, rastom vzdelanostnej úrovne i zmenami životného štýlu“.

Cestovný ruch je významným činiteľom ekonomického rastu, faktora platobnej bilancie štátu, zamestnanosti a regionálneho rozvoja, s pozitívnym vplyvom na kultúrny a sociálny život spoločnosti. Aktívne saldo nášho cestovného ruchu vylepšuje platobnú bilanciu SR a prispieva k tvorbe jeho devízových rezerv. Významný je aj vplyv cestovného ruchu na vývoj zamestnanosti, pričom veľkú časť zamestnancov predstavuje relatívne málo kvalifikovaná pracovná sila. Práve tá, ktorá tvorí podstatnú časť nezamestnaných. Okrem pracovných miest v zariadeniach cestovného ruchu, vyvoláva tvorbu pracovných miest aj v dodávateľských odvetviach.

Obec Nový Ruskov sa nachádza 6 km od okresného mesta Trebišov, ktoré je strediskom cestovného ruchu pre túto oblasť, a teda môže mať výrazný vplyv na rozvoj cestovného ruchu aj v obci Nový Ruskov.

Na území obce Nový Ruskov sa nachádzajú nasledovné zariadenia cestovného ruchu.

Obec Nový Ruskov sa nachádza v krásnom prostredí. Je tu výrazný potenciál pre takzvaný zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, skrášľovanie, kondícia). Cieľovou skupinou, by boli predovšetkým obyvatelia obce, obyvatelia okolitých obcí, obchodní cestujúci, ale aj turisti. Doplnkovou formou cestovného ruchu, by v obci mal byť cykloturizmus. V budúcnosti sa plánuje vybudovanie cyklistického chodníka, ktorý by z mesta Sečovce viedol cez obec Nový Ruskov a pokračoval do Trebišova. Okrem toho sa v budúcnosti uvažuje s vytvorením oddychovej zóny v obecnom parku.

Zdravotný cestovný ruch je v súčasnosti považovaný za najviac rastúci v celosvetovom rozsahu. Podľa Národného programu rozvoja cestovného ruchu v SR je tiež považovaný, na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu, za nosnú formu cestovného ruchu SR. To znamená, že je predovšetkým významný z hľadiska podielu a veľkosti na našom cestovnom ruchu ako celku a na jeho ekonomických prínosoch.

Cieľom obce Nový Ruskov bude teda:

- v spolupráci s mestami Sečovce a Trebišov vybudovať cyklistický chodník cez obec Nový Ruskov;
- podporovať vytvorenie oddychovej zóny v obecnom parku;
- podporovať marketingové aktivity podporujúce zvyšovanie atraktivity obce a jej okolia.

2.1.5. Materiálne a fyzické zdroje

2.1.5.1. Dopravná infraštruktúra v širších vzťahoch

Obec Nový Ruskov sa nachádza približne 6 km od okresného mesta Trebišov v Košickom kraji.

Železničné ťahy:

- najbližšie stanice Trebišov – ... km,
Sečovce km
- železničné prekladisko – Čierna nad Tisou – 70 km

Letisko:

- Košice – 35 km
- Bratislava – 600 km

2.1.5.2. Vnútná dopravná infraštruktúra

Obec Nový Ruskov sa nachádza 6 km od okresného mesta Trebišov. Cez obec prechádza cesta II. a III. triedy, sú urobené chodníky a upravené priestranstvá pred rodinnými domami. Obecné a štátne cesty v obci si vyžadujú rekonštrukciu. Cez obec vedie štátna cesta, nákladná doprava prechádzajúca touto cestou je nielen zdrojom hluku, ale aj znečisťuje ovzdušie v obci. Vzhľadom na túto situáciu obec v budúcnosti plánuje odklon dopravy za obec.

Autobusovú dopravu v obci zabezpečuje spoločnosť SAD Michalovce – odštepny závod Trebišov. V obci je 6 zastávok autobusovej dopravy, 2 v časti Malý Ruskov a 4 v časti Veľký Ruskov, momentálne sú v zlom stave.

Intenzitu autobusovej dopravy v obci by v budúcnosti bolo potrebné zvýšiť vzhľadom na potreby a požiadavky obyvateľov.

Prehľad stavebných prác na území obce Nový Ruskov za posledných 5 rokov uvádza nasledujúca tabuľka.

Prehľad stavebných prác za posledných 5 rokov a predpokladané stavebné projekty	
Rok	Aktivity

Zdroj: obec Nový Ruskov
Údaje k: jún 2004

Obec Nový Ruskov pri rozvoji vnútornej dopravnej infraštruktúry bude sledovať nasledovné ciele:

- zvýšiť intenzitu autobusovej dopravy v súlade s potrebami a požiadavkami obyvateľov obce Nový Ruskov;
- podporovať odklon dopravy za obec, nakoľko v súčasnosti vedie cez obec;
- naďalej realizovať núdzovú údržbu obecných komunikácií za účelom obmedzovania ich ďalšieho znehodnocovania;
- v rámci svojich možností podporovať a realizovať rekonštrukcie obecných komunikácií, chodníkov a postranných rigolov všade tam kde sú ukončené stavebné práce na základnej technickej infraštruktúre (vodovodná sieť, kanalizačná sieť, plyn) a nevykazuje zvýšenú poruchovosť, ktorá by v budúcnosti vyžadovala jej rozsiahlejšiu rekonštrukciu;
- pri návrhoch a rekonštrukciách obecných komunikácií rešpektovať bezbariérové pešie chodníky, cyklistické trasy a dostatok parkovacích plôch pre obyvateľov a návštevníkov obce;

2.1.5.3. Zariadenia občianskej vybavenosti

Na území obce Nový Ruskov sa v súčasnosti nachádzajú 2 predajne zmiešaného tovaru, 2 odbytové strediska pohostinstiev, predajňa farby – laky, jedna pošta a cintorín. Kapacita cintorína je dostatočná. O charaktere ďalšej časti cintorína rozhodnú obyvatelia obce. Rozhodnúť sa budú môcť medzi existujúcim tradičným charakterom

alebo si zvolia v súčasnosti stále viac podporovaný model upravenej trávnej plochy s viditeľne umiestnenými náhrobnými kameňmi.

Typ a množstvo zariadení občianskej vybavenosti sú ovplyvnené blízkosťou mesta Trebišov, veľkosťou obce, počtom obyvateľov a návštevníkov obce a ich potrebami. Rozvoj zariadení občianskej vybavenosti v obci bude podmienený aktuálnymi potrebami súčasných i budúcich obyvateľov a návštevníkov obce.

Zariadenia občianskej vybavenosti		
Zariadenie	Počet	Zoznam, popis
Obchodné domy a supermarkety	-	-
Predajne potravinárskeho tovaru	-	-
Predajne zmiešaného tovaru	2	-
Predajne nepotravinárskeho tovaru	-	-
Poskytovatelia služieb a strediská služieb	-	-
Benzínové čerpacie stanice	-	-
Predajne motorových vozidiel	-	-
Servisy motorových vozidiel	1	-
Pošty	-	-
Domy smútku	1	-
Cintoríny, urnové háje, rozptylové lúčky	2	-

Zdroj: obec Nový Ruskov

Údaje k: jún 2004

Obec Nový Ruskov bude v rámci podpory občianskej vybavenosti sledovať nasledovné ciele:

- podporovať v spolupráci s mestom Trebišov a okolitými obcami zriaďovanie a prevádzkovanie objektov občianskej vybavenosti na území obce v súlade s potrebami obyvateľov a návštevníkov obce;
- podporovať realizáciu centra voľného času na území obce;
- podporovať rozvoj občianskej vybavenosti na území obce v súlade s predpokladaným rozvojom cestovného ruchu v obci Nový Ruskov a jej okolí (cyklistické a turistické chodníky,...)

2.1.5.4. Rozvoj bývania

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 sa v obci Nový Ruskov nachádzalo 213 obytných budov, z toho 209 rodinných domov, 1 bytový dom a 3 ostatné budovy. Priemerný počet osôb na jeden byt je väčší ako 3 osoby a priemerný vek domov je 34 rokov. Prevažná väčšina obyvateľov obýva štvorizbové a viacizbové byty.

Bytový fond podľa druhu budovy				
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu
Budovy – počet	209	1	3	213
z toho obývané budovy	177	0	1	178
z toho neobývané budovy	32	1	2	35
bytové jednotky – počet	214	6	3	223
z toho obývané byty	181	0	1	182
z toho neobývané byty	33	6	2	41
Priemerná plocha bytu (m ²)	85,6	-	65	85,5
Priemerný počet miestností na 1 byt	4,59	-	5	4,59
Priemerný počet osôb na 1 byt	3,52	-	5	3,53
Priemerný vek bytu	34	-	26	34

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001 za obec Nový Ruskov

Bytový fond podľa počtu obytných miestností		
	Počet bytov	%
1-izbové byty	-	-
2-izbové byty	7	3,85%
3-izbové byty	38	20,88%
4-izbové byty	45	24,72%
5- a viacizbové byty	92	50,55%
Spolu	182	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Údaje k: máju 2001 za obec Nový Ruskov

Výstavba rodinných domov v obci Nový Ruskov zaznamenala zvýšený rozvoj začiatkom päťdesiatych rokov. Najväčší prírastok bol zaznamenaný v rokoch 1946 až 1970. V nasledujúcich rokoch sa výstavba zmiernila.

Bytový fond podľa veku budovy (počet bytov)					
Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	%
do 1899	5	0	0	5	2,74%
1900-1919	3	0	0	3	1,65%
1920-1945	21	0	0	21	11,54%
1946-1970	72	0	0	72	39,56%
1971-1980	31	0	1	32	17,58%
1981-1990	29	0	0	29	15,93%
1991-2001	20	0	0	20	10,99%
Spolu	181	0	1	182	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001 za obec Nový Ruskov

Bytový fond podľa kategorizácie bytov (počet bytov)					
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	%
I. kategória	128	0	1	129	70,7%
II. kategória	26	0	0	26	14,4%
III. kategória	14	0	0	14	7,7%
IV. kategória	13	0	0	13	7,2%
Spolu	181	0	1	182	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001 za obec Nový Ruskov

Bytový fond podľa vlastníctva (počet budov)					
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	%
Štát					
Bytové družstvo					
Mesto					
Fyzické osoby					
Právnické osoby					
Ostatné					
Spolu					

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k: máju 2001 za obec Nový Ruskov

Výhľadový rozvoj bývania s podrobnejším popisom vytypovaných stavebných lokalít v katastrálnom území obce Nový Ruskov podrobne zohľadňuje územný plán obce.

Obec Nový Ruskov v rámci rozvoja bývania bude sledovať nasledovné ciele:

- podporovať rekonštrukciu a modernizáciu existujúcich rodinných domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na čo najhospodárnejšie nakladanie s energiami a všade kde je to možné využívať obnoviteľné zdroje energií;
- podporovať výstavbu nových domov a budov v katastrálnom území obce a zvlášť vo vytypovaných stavebných lokalitách;
- úprava a rekonštrukcia bezprostredného okolia rodinných domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na zvyšovanie kvality života a bezpečnosti obyvateľov obce.

2.1.5.5. Sociálne služby

Rozvoj sociálnych služieb v obci Nový Ruskov je podmienený blízkosťou mesta Trebišov, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a ich aktuálnymi potrebami.

V súčasnosti v obci pôsobí 1 opatrovatelka cez Červený kríž, ktorá zabezpečuje pomocné služby 80 opatrovaným. Obyvatelia obce tiež využívajú bohaté možnosti blízkeho mesta Trebišov a okolitých obcí. So zvýšeným rastom počtu obyvateľov v obci možno predpokladať aj zvýšený záujem o poskytovanie rôznych foriem sociálnych služieb na území obce Nový Ruskov.

Obec bude v budúcnosti podporovať rozvoj rôznych služieb sociálnej starostlivosti v závislosti od aktuálnych potrieb a požiadaviek obyvateľov obce. V záujme potrieb obyvateľov bude podporovať aj pôsobenie rôznych nezávislých subjektov poskytujúcich sociálne služby obyvateľom obce.

Sociálne aktivity v obci sa budú zameriavať prednostne na nasledovné cieľové skupiny občanov:

- starší občania a zdravotne postihnutí občania v obci Nový Ruskov,
- mladé rodiny, mládež a deti,
- sociálne slabé rodiny, disfunkčné rodiny a neprispôsobiví občania.

Obec Nový Ruskov bude v rámci podpory rozvoja sociálnych služieb na území obce sledovať nasledovné ciele:

- v závislosti od potrieb obyvateľov podporovať rekonštrukciu a modernizáciu nevyužívaných budov na zariadenia sociálnej starostlivosti na území obce s dôrazom na čo najhospodárnejšie nakladanie s energiami a všade kde je to možné využívať obnoviteľné zdroje energií;
- podporovať pôsobenie rôznych subjektov poskytujúcich sociálnu pomoc na území obce;
- spolupracovať s mestom Trebišov pri rozvíjaní rôznych foriem sociálnej starostlivosti pre občanov v obci.

2.1.5.6. Zdravotníctvo

Na území obci Nový Ruskov sa nenachádzajú žiadne zariadenia zdravotnej starostlivosti. Obyvatelia obce dochádzajú za zdravotnou starostlivosťou do blízkeho mesta Trebišov alebo Sečovce podľa individuálneho výberu obyvateľov.

Obec Nový Ruskov v rámci podpory zdravia obyvateľov obce bude sledovať nasledovné ciele:

- podporovať a rozvíjať preventívnu starostlivosť o zdravie obyvateľov v obci s dôrazom na deti, mládež a starších občanov;
- v rámci svojich možností podporovať vznik a pôsobenie súkromných poskytovateľov zdravotníckych služieb v obci a jej blízkom okolí.
- podporovať aktívnu spoluprácu s mestami Trebišov a Košice všetkých aktivitách vedúcich ku - skvalitňovaniu zdravotného povedomia, ku ozdravovaniu životného prostredia a podnecovaniu k zmenám v životnom štýle a následnom zlepšení zdravotného stavu obyvateľov obce.

2.1.5.7. Inštitúcie v obci Nový Ruskov

V obci Nový Ruskov má sídlo Obecný úrad Nový Ruskov, ktorý predstavuje verejnú inštitúciu, ktorá zabezpečuje výkon štátnej správy v jeho pôsobnosti.

Verejné inštitúcie	
Názov	Adresa
Obecný úrad Nový Ruskov	OcÚ Nový Ruskov
Stavebný úrad	Úradovňa v Trebišove
Školský úrad	Úradovňa v Trebišove

Zdroj: obec Nový Ruskov
Údaje k: jún 2004

Budova obecného úradu v obci Nový Ruskov je v súčasnej dobe vo vyhovujúcom stavebno – technickom stave.

2.1.5.8. Bezpečnosť

Obec Nový Ruskov aktívne spolupracuje okolitými obcami a s mestom Trebišov pri zabezpečení bezpečnosti svojich obyvateľov. Aj keď obyvatelia obce vo všeobecnosti nepocítujú problém bezpečnosti ako najdôležitejší problém, ktorý je treba riešiť. Policajná úradovňa sa nachádza v meste Trebišov.

Obyvatelia obce Nový Ruskov očakávajú, že obec bude aktívne spolupracovať so štátnou políciou a problém bezpečnosti bude riešiť v prospech všetkých občanov obce.

Mestská polícia

je poriadkový útvar mesta Trebišov, ktorý na území mesta Trebišov zabezpečuje verejný poriadok a poskytuje služby obyvateľstvu mesta a iným osobám, ktoré sa na území mesta zdržiavajú. Nakoľko mestská polícia vznikla z vôle obyvateľov Trebišova, neplní len represívne funkcie, ale poskytuje aj nasledovné služby:

- ochrana života, zdravia a majetku;
- ochrana pred priestupkami a inými sociálnymi prejavmi;
- ochrana pred trestnou činnosťou a prejavmi kriminality;
- čistota a kultúrnosť verejných priestranstiev;
- ochrana životného prostredia a verejnoprospešných zariadení;
- vzťahy medzi ľuďmi, skupinami osôb a národnostných menšín;
- presadzovanie hodnôt výhodných pre celok a ich ochrana sebeckým a individuálnym poškodzovaním ostatných;
- spolupráca s inými zložkami pôsobiacimi v oblasti verejného poriadku, občianskeho spolunažívania a pod.;
- ochrana mládeže pred prejavmi výtržníctva, násilníctva, neúcty k spoločnému majetku;
- ochrana pred alkoholovou a inou toxikomániou;
- ochrana ďalších oprávnených záujmov, práv a požiadaviek obyvateľov mesta.

Činnosť príslušníkov mestskej polície sa prejavuje v nasledujúcich základných formách:

- správny dohľad;
- kontrola dodržiavania konkrétnych predpisov na úseku verejného poriadku a bezpečnosti;
- objasňovanie a riešenie priestupkov.

Štátna polícia

Policajný zbor SR (PZ) je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky. Policajný zbor pri plnení svojich úloh spolupracuje:

- s orgánmi verejnej moci;
- ozbrojenými silami;
- ozbrojenými bezpečnostnými zbormi;
- ozbrojenými zbormi;
- Slovenskou informačnou službou;
- s právnickými osobami a fyzickými osobami;
- s orgánmi územnej samosprávy;
- najmä pri určovaní priorit prevencie kriminality;
- ochrany verejného poriadku;
- zamerania boja s kriminalitou;
- s políciami iných štátov;
- s medzinárodnými policajnými organizáciami.

Policajný zbor sa člení na službu justičnej, kriminálnej, finančnej, poriadkovej, dopravnej, ochrany objektov, cudzineckej, hraničnej, osobitného určenia, ochrany určených osôb a inšpekčnej polície. Organizačnou súčasťou Policajného zboru je aj útvar kriminalisticko-expertíznych činností.

Obec Nový Ruskov bude v budúcnosti v rámci potrieb a požiadaviek občanov podporovať a aktívne spolupracovať s mestom Trebišov a okolitými obcami pri napĺňaní nasledovných cieľov:

- *zabezpečenie bezpečnosti a ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce Nový Ruskov;*
- *rozvoj prevencie kriminality zvlášť zameranú na mládež;*
- *pomoc občanom (pomoc a poradenstvo obetiam zločinu).*

2.1.5.9. Šport a rekreácia

V obci Nový Ruskov sú možnosti na športovanie obmedzené. Obyvatelia obce v prevažnej miere využívajú široké možnosti športových zariadení v blízkom meste Trebišov a jeho okolí.

V obci Nový Ruskov sú v súčasnosti k dispozícii obyvateľom futbalové ihrisko v dobrom stave. V budúcnosti obec plánuje oplotenie ihriská, výstavbu šatní a tribún. Okrem toho je obyvateľom obce k dispozícii asfaltové tenisové ihrisko. Zrekonštruovaním by mohla vzniknúť viacúčelová športová plocha, kde v zime bude klzisko.

V kultúrnom dome je k dispozícii posilňovňa. V obci sa v roku 2004 vznikol Obecný futbalový klub.

Obec Nový Ruskov v rámci podpory a rozvoja športových aktivít na území obce bude sledovať nasledovné ciele:

- podporovať pôsobenie obecného futbalového klubu;
- naďalej podporovať športové podujatia pre občanov;
- podporovať organizovanie ďalších športových podujatí so zapojením miestnej samosprávy a obyvateľov obce;
- spolupracovať s okolitými obcami a mestom Trebišov pri organizovaní športových podujatí pre deti, mládež i dospelých so zapojením obyvateľov obce;

2.1.5.10. Kultúra

Obec Nový Ruskov sa vyznačovala aj bohatým kultúrnym životom. Pôsobili tu ochotnícke divadlo, nacvičovali sa kultúrne programy, konali zábavy a plesy. Už vtedy boli zriadené ľudové knižnice. Dušou kultúry v obci bol pán učiteľ Štefan Novák, ktorý viedol aj Zväzácky folklórny súbor.

Od apríla 1999 sa obec môže popýšiť dedinskou folklórnou skupinou Ruskovčanka. Pracuje pod vedením starostky Viery Chomovej. Folklórna skupina sa už zúčastnila viacerých kultúrnych podujatí a folklórnych slávností a získala aj niekoľko pekných ocenení. V obci tohto roku vznikol aj Obecný futbalový klub.

Obyvatelia obce majú k dispozícii 2 kultúrne domy v ktorých sa usporadúvajú rôzne spoločenské podujatia.

Kultúrne a spoločenské podujatia v roku 2004 v MČ		
Názov akcie a popis	Termín	Organizátor
Fašiangový ples		Obec
Deň detí	jún	Obec
Deň matiek		Obec
Mesiac úcty k starším	október	Obec
Mikuláš	december	Obec
Silvester	január	Obec
Stavanie mája a pálenie vatry	máj	Obec

Zdroj: obec Nový Ruskov

Údaje k: jún 2004

Obec Nový Ruskov bude naďalej podporovať a rozvíjať kultúru a kultúrne akcie v obci. Bude sledovať nasledovné ciele:

- podporovať doterajšie kultúrne akcie obyvateľov obce;
- v spolupráci s okolitými obcami a blízkymi mestami podporovať nové kultúrne akcie pre obyvateľov obce;
- podporovať a zapájať mládež do kultúrneho života v obci.

2.1.5.11. Historické a kultúrne pamiatky

V obci pôsobí umelecký rezbár pán Jozef Porhinčák. Aj napriek vysokému veku mu elán pri práci z drevom a kameňom neubúda. Jeho maliarske a sochárske práce boli vystavené aj vo Vlastivednom múzeu v Trebišove. Malá galéria sa nachádza aj v jeho dome v Novom Ruskove.

2.1.6. Technická infraštruktúra

2.1.6.1. Zásobovanie pitnou vodou

V obci Nový Ruskov je vybudovaná $\frac{3}{4}$ vodovodu, jeho dokončenie sa plánuje po získaní finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ. Obec má k dispozícii vodojem, ktorý sa nachádza v jej tesnej blízkosti. Zdrojom pitnej vody v obci Nový Ruskov sú individuálne z vlastných studní. Kvalita pitnej vody je nevyhovujúca, obsahuje veľa dusičnanov a železa a prevažne sa využíva ako úžitková voda

Kvalita pitnej vody

Sledovanie kvality pitnej vody vykonáva laboratórium pitných vôd VVS, a.s., OZ Košice. Vo vzorkách pitných vôd sa vykonáva fyzikálno-chemický, mikrobiologický a biologický rozbor.

Spotreba vody

Vzhľadom na pokračujúci všeobecný trend poklesu spotreby vody a odberu vody zo strany odberateľov sa postupne znižuje aj výroba a dodávka vody. K poklesu dochádza z dôvodu úsporných opatrení. Ekonomická situácia donútila mnohých užívateľov prehodnotiť svoj prístup k spotrebe vody a začať ju racionálne využívať.

2.1.6.2. Kanalizácia a ČOV

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu. V súčasnosti je pripravená projektová dokumentácia na jej výstavbu. Obec Nový Ruskov plánuje získať finančné prostriedky na výstavbu kanalizácie zo štrukturálnych fondov EÚ a Ministerstva životného prostredia SR – Sekcia riadenia environmentálnych programov (SREP).

2.1.6.3. Plyn

Obec Nový Ruskov je **splynofikovaná od roku 1991.**

Obec Nový Ruskov a celá SR má zabezpečené dodávky zemného plynu cez spoločnosť SPP a.s., ktorá zabezpečuje nákup, distribúciu, prepravu a predaj zemného plynu v SR. Slovenský dopravný systém medzinárodnej prepravy zemného plynu je prepojený s hlavnými európskymi dopravnými systémami a poskytuje spoľahlivú službu významným plynárenským spoločnostiam. Slovensko má plynofikovaných 70 % z celkového počtu obcí, čím sa zaraďuje medzi najviac plynofikované krajiny v Európe. SPP a.s. dodáva zemný plyn viac ako 1 300 000 odberateľom (zdroj: internetová stránka www.spp.sk).

SPP a.s. musí takmer všetok zemný plyn dovážať zo zahraničia. Je to preto, že naša krajina nemá veľké zásoby zemného plynu. Náleziská, v ktorých sa zemný plyn určený pre Slovenskú republiku ťaží, sú od našej republiky vzdialené viac ako 4 000 kilometrov. Zemný plyn sa k jednotlivým krajinám prepravuje sieťou medzinárodných plynovodov umožňujúcich potrubnú prepravu. Ich dĺžka neustále rastie. Prevádzkové tlaky dosahujú u najnovších plynovodov až 100 barov (10 MPa) a priemery plynovodov často presahujú 1 m.

Zo systému diaľkovej prepravy sa zemný plyn cez odovzdávacie stanice dostáva do systému vnútroštátnej prepravy. Súčasťou odovzdávacích staníc sú i regulačné stanice, ktorými sa znižuje tlak plynu na hodnoty, pod ktorými sú v jednotlivých krajinách vnútroštátne plynovodné systémy prevádzkované. Vnútroštátnym systémom je zemný plyn dopravovaný k jednotlivým priamym odberateľom alebo do jednotlivých plynofikovaných miest a obcí. Priami odberatelia sú tí, ktorí odoberajú zemný plyn priamo z vysokotlakovej siete.

Systémom vysokotlakových plynovodov je zemný plyn dopravovaný do jednotlivých plynofikovaných obcí. Tu sa najprv v regulačných staniaciach znižuje tlak plynu. Rozvody po obciach môžu byť buď nízkotlakové (tlak plynu je vyhovujúci na prevádzku plynových spotrebičov a nemusí sa preto ďalej upravovať) alebo strednotlakové. V prípade strednotlakových rozvodov majú jednotlivé objekty vlastné regulátory, ktorými sa upravuje tlak plynu na hodnotu nutnú na bezproblémovú prevádzku spotrebičov. Výhodou strednotlakových rozvodov je najmä väčšia kapacita sietí.

2.1.6.4. Telekomunikácie

Obyvatelia obce Nový Ruskov môžu využívať služby rôznych telekomunikačných spoločností. Územie obce je pokryté ako pevnými tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na Slovenskom telekomunikačnom trhu.

Hlasové služby poskytuje jeden fixný operátor a dvaja mobilní operátori. Pokrytie signálom Orange a Eurotel je veľmi slabé.

Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti.

Väčší rozvoj a záujem poskytovateľov v tomto segmente je možné očakávať po liberalizácii trhu telekomunikačných služieb.

2.1.6.5. Rozhlas a televízia

Obec Nový Ruskov má miestny rozhlas s ústredňou umiestnenou v budove obecného úradu. Početnosť vysielať je dobrá.

Obec nemá káblovú televíziu, obyvatelia obce majú vlastné antény. Obyvatelia obce Nový Ruskov môžu využívať aj služby spoločností, ktoré poskytujú prístup k televíznym a rozhlasovým staniciam prostredníctvom satelitných služieb.

Bežný občan obce tak môže mať prístup k rôznym televíznym a rozhlasovým staniciam.

Obec Nový Ruskov bude v rámci rozvoja technickej infraštruktúry sledovať nasledovné ciele:

- *dokončiť vodovodnú a kanalizačnú sieť v obci a v rámci svojich možností podporovať ďalší rozvoj vodovodnej, kanalizačnej, plynovej a energetickej siete v závislosti od potrieb obyvateľov obce;*

- vyvíjať vlastné aktivity a spolupracovať s okolitými obcami popr. s mestom Trebišov pri osвете a vzdelávaní obyvateľov obce o hospodárnom nakladaní s energiami za účelom šetrenia všetkých druhov energií;
- podporovať ďalší rozvoj telekomunikačnej, rozhlasovej a televíznej siete s dôrazom na zvyšovanie kvality a prístupnosti pre všetkých obyvateľov obce;
- podporovať komplexné zateplovanie domov a budov v obci;
- podporovať všetky formy využívania obnoviteľných zdrojov energií všade tam kde to bude možné.

2.1.6.6. Internet

Obec Nový Ruskov prevádzkuje vlastnú oficiálnu WEB stránku www.novyruskov.sk. Od februára r.2004 je v obci zavedená počítačová sieť. V miestnej knižnici je vytvorený internetový kútik pre obyvateľov obce.

Pripojenie na internet v obci Nový Ruskov je možné prostredníctvom telekomunikačných operátorov pevných a mobilných sietí poskytujúcich svoje služby na území obce.

Napojenosť občanov obce a samosprávy na internet je potrebné čo najskôr rozvíjať v súlade s cieľmi rozvíjania "Politiky informatizácie spoločnosti". Je to vládou SR schválený dokument, ktorý stanovuje prioritné oblasti informatizácie SR.

Obec Nový Ruskov bude v rámci rozvoja informačných technológií sledovať nasledovné ciele:

- podporovať prevádzkovanie internetového kútika v miestnej knižnici;
- podporovať prevádzkovanie obecnej WEB stránky;
- podporovať a rozvíjať informatizáciu samosprávy;
- v rámci svojich možností spolupracovať s mestom Trebišov a okolitými obcami pri aktivitách podporujúcich rozvoj informačnej spoločnosti.

2.2. Analýza realizovaných opatrení

Predmetom analýzy na úrovni obce sú reálne skúsenosti pri implementovaní programov na podporu rozvoja obce.

Zameriava sa hlavne na vyhodnotenie existujúcej stratégie (jej relevantnosť, jej doplnenie popr. úprava), efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory, vyhodnotenie kritických faktorov ovplyvňujúcich efektívnosť a účinnosť pri implementácii programu a identifikáciu opatrení na zvýšenie efektívnosti jeho realizácie s dôrazom na monitorovanie a hodnotenie.

Rozvojová stratégia obce Nový Ruskov bola tvorená priebežne podľa aktuálnych potrieb obyvateľov a možností obce. Ucelená stratégia na dlhšie obdobie je realizovaná v roku 2004 vo forme Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Skúsenosti s vyhodnotením stratégie budú v neskoršom období keď budú k dispozícii hodnotiace a monitorovacie správy plnenia a realizácie PHaSR obce. Program obce bude možné v budúcnosti aktualizovať a priebežne dopĺňať po zohľadnení potrieb obyvateľov, ujasnení ďalších spôsobov financovania a nových možností financovania z národných zdrojov a fondov EÚ.

Obec v minulosti realizovala niekoľko investičných projektov, ktoré potvrdzujú jej dostatočné skúsenosti s realizáciou investičných projektov.

Nasledujúca tabuľka uvádza stručný prehľad posledných realizovaných projektov:

Prehľad stavebných prác za posledných 10 rokov a predpokladané stavebné projekty	
Rok	Aktivity
1991	Plynofikácia obce
....

Zdroj: obec Nový Ruskov
 Údaje k: jún 2004

Obec Nový Ruskov má už skúsenosti aj s realizáciou projektov podporovaných z predvstupových fondov EÚ (Phare, Sapard). Administratívne kapacity obec zabezpečuje čiastočne využitím vlastných zdrojov a spoluprácou s externými poradcami a konzultantmi. V budúcnosti obec predpokladá naďalej rozvíjať spoluprácu s externými poradenskými organizáciami pri príprave, realizácii, monitoringu a hodnotení jednotlivých realizovaných projektov a celého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov.

2.3. Analýzy swot

2.3.1.1. Prírodné zdroje

SWOT ANALÝZA PRÍRODNÉ ZDROJE OBCE NOVÝ RUSKOV	
<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodná klíma pre život ľudí; - dobrá dostupnosť územia vzhľadom na blízkosť okresného mesta Trebišov; - ľudský potenciál; - vidiecky charakter osídlenia; - pozitívny prístup samosprávy; - prírodný potenciál; - rozmanité druhy rastlín a živočíchov; - vysoké zastúpenie lesných porastov, mladé lesné porasty; - vysoké zastúpenie zelene a starostlivosť o ňu; - pozitívny trend vo vývoji kvality ovzdušia; - pomerne kvalitné životné prostredie v obci; - dostatok individuálnych vodných zdrojov; - rozvinuté separovanie odpadov; - nízka prašnosť; - nízke riziko povodňových záplav. 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - znížená kvalita spodných vôd; - znížená kvalita pitnej vody vo vlastných studniach; - nedostatočné zastúpenie zelene lemujúcej komunikácie; - zamorovanie ovzdušia výfukovými plynmi; - nedostatočná motivácia občanov triediť odpad; - nedoriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom; - zaťaženie hlukom, hlavne od nákladnej dopravy; - blízkosť mesta a priemyselných podnikov zaťažujúcich životné prostredie širokého okolia; - nedokončená kanalizácia a vodovod;
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ; - politika Európskej únie smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju; - ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov; - pozitívny prístup obyvateľstva k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie; - dobrá angažovanosť obyvateľov; - propagácia ochrany životného prostredia; - výrazné obmedzenie používania látok poškozujúcich ozónovú vrstvu; - existencia legislatívneho zabezpečenia nakladania s odpadmi v súlade s predpismi Európskej únie; - integrovaná koncepcia v hospodárení s odpadmi SR (minimalizácia vzniku odpadov, maximálne využívanie odpadov, zhodnocovanie a správne zneškodňovanie spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a životné prostredie); - realizácia separovaného zberu so zavedením ekonomických nástrojov, ktoré budú motivovať obyvateľov, aby mali záujem separovať odpad; - plánované rozšírenia turistických a cyklistických trás; - rozvoj environmentálnej výchovy na školách a školských zariadeniach; 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - hydroklimatické zmeny; - zanedbanie environmentálnej výchovy; - zahusťovanie výstavby na úkor zelene; - časová a finančná náročnosť; - nekontrolované a neriadené lesné a pôdne hospodárstvo; - nekontrolované vypúšťanie septikov (žúmp); - nedokončenie odkanalizovania obce; - nedokončenie vodovodnej siete; - nekontrolovaný nárast nelegálnych skládok.

2.3.1.2.Ľudské zdroje a vzdelávanie

SWOT ANALÝZA ĽUDSKÉ A SPOLOČENSKÉ ZDROJE OBCE NOVÝ RUSKOV	
<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha obce v blízkosti mesta Trebišov; - vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku; - kvalitná vzdelanostná úroveň obyvateľov obce; - dostupnosť a možnosť využívať sieť rozmanitých služieb v meste Trebišov; - veľký záujem obyvateľov o rozvoj obce; - pozitívny prístup samosprávy obce a záujem o rozvoj obce; - ľahká dostupnosť a možnosť využívať služby centier sociálnej starostlivosti; - širšia ponuka voľných pracovných miest v meste Trebišov; - široká ponuka a dostupnosť rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných v meste Trebišov. 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokles počtu obyvateľov v obci; - nízky počet novonarodených detí v obci; - nutnosť dochádzania detí a žiakov do ZŠ; - nutnosť dochádzania obyvateľov obce za prácou; - nedostatok financií; - chýba centrum voľného času pre deti a mládež v obci; - pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi.
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - atraktivita vidieckeho bývania v obci zvyšujúca migračné prírastky v obci; - záujem a podpora zo strany samosprávy; - blízkosť mesta Trebišov so širokou rozmanitosťou škôl a školských zariadení; - blízkosť rozmanitej a bohatej siete stredného školstva; - blízkosť rôznych centier mimoškolskej činnosti; - blízkosť širokej siete vedeckých inštitúcií s možnosťou spolupráce; - blízkosť centier výchovnej a psychologickkej prevencie detí pred sociálno-patologickými javmi; - celoštátna koncepcia informatizácie škôl v SR - možnosť využívať štrukturálne fondy EU; - okres Trebišov zaradený medzi zvlášť podporované regióny; 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokles demografického vývoja; - pokles počtu detí do 15 rokov; - starnutie obyvateľstva; - nedostatočné finančné kompenzácie presunu kompetencií zo štátu na samosprávu; - postupný zánik pracovných príležitostí pre obyvateľov s nižším vzdelaním; - deti a mládež vystavené väčšiemu riziku ovplyvnenia sociálno-patologickými javmi.

2.3.1.3. Materiálno – fyzické zdroje

SWOT ANALÝZA MATERIÁLNE A FYZICKÉ ZDROJE OBCE NOVÝ RUSKOV	
<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha obce v blízkosti mesta Trebišov, ktoré je dopravným uzlom; - dostupnosť medzinárodného letiska v meste Košice; - možnosť územného rozvoja v obci; - vysoká atraktivita bývania v obci; - pozitívny prístup samosprávy; - vodovodná a kanalizačná sieť vo výstavbe; - dostatočná energetická sieť; - dostupnosť telekomunikačných služieb; - bohatá tradícia a hlboké korene kultúrnych podujatí v obci; - vysoké kultúrne povedomie obyvateľstva; - pomerne rozvinuté športové podujatia; - dostupnosť rôznorodých zdravotníckych zariadení v meste Trebišov; - dostupnosť rôznorodých športových zariadení v meste Trebišov; - spolupráca s PZ SR v meste Trebišov; - priaznivá bezpečnostná situácia v obci. 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlý stav príjazdovej komunikácie k obci; - zlý stav komunikácií v obci; - nedokončená vodovodná sieť; - nedokončená kanalizačná sieť; - nízka vybavenosť občianskou infraštruktúrou; - chýbajúce zdravotné stredisko v obci - nevysporiadané vlastnícke vzťahy k budovám i pozemkom; - finančne veľmi náročná výstavba a rekonštrukcie technickej infraštruktúry a komunikácií; - nedostatok parkovacích miest; - chýbajúce detské ihriská; - nedostatok financií na kultúru a šport v obci; - absencia dobrovoľných strážcov verejného poriadku; - obmedzené finančné zdroje.
<p style="text-align: center;">Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosť využívať štrukturálne fondy EU na rozvoj obce; - okres Trebišov zaradený medzi zvlášť podporované regióny; - vybudovanie diaľnic spájajúcich západ a východ SR - rekonštrukcia príjazdovej cesty; - záujem obyvateľov obce o kultúru; - možnosť spolufinancovania kultúrnych aktivít z podnikateľských kruhov; - rozšírenie kultúrnej spolupráce s okolitými obcami a mestom Trebišov; - prenos kompetencií z oblasti kultúry na samosprávu; - zvýšenie kapacity intervalov autobusovej prepravy; - zjednotenie systému cestnej dopravy; - začlenenie rozširovania turistických a cyklistických chodníkov a trás do rozvojového programu obce; - dokončenie technickej infraštruktúry v obci. 	<p style="text-align: center;">Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - nízky záujem investorov o východné Slovensko; - slabá výkonnosť slovenskej ekonomiky; - stagnujúca výstavba diaľnic v KSK a SR; - neriešenie zlého technického stavu príjazdovej cesty; - nedostatočná finančná podpora štátu pri presune kompetencií; - rastúce ceny služieb bez adekvátneho zvyšovania kvality; - nárast individuálnej automobilovej dopravy; - neustále zvyšovanie cien; - zlý neuspokojivý vzťah medzi životným štýlom obyvateľstva a športovaním; - ďalší nárast nezamestnanosti; - nízke a stagnujúce príjmy obyvateľov; - nedôvera občanov voči policajtom.

2.3.1.4. Ekonomické zdroje

SWOT ANALÝZA EKONOMICKÉ ZDROJE OBCE NOVÝ RUSKOV	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - výhodná poloha obce v blízkosti dopravného uzla Trebišov; - spracovávanie aktuálnych rozvojových dokumentov; - dostupnosť inštitúcií zameraných na podporu malého a stredného podnikania; - dostatok disponibilnej a kvalifikovanej pracovnej sily; - dostupnosť a rôznorodosť bankového a poisťovacieho sektora v meste Trebišov; - dostupnosť obchodných reťazcov v meste Trebišov; - dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu; - bohatá história; - rozmanité kultúrne a športové podujatia v obci; 	<ul style="list-style-type: none"> - neoptimálne využívanie prírodného potenciálu; - chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania; - nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu; - zanedbávanie prírodných atraktivít; - odchod kvalifikovanej pracovnej sily; - nedostatok primeraných pracovných príležitostí; - vysoká miera nezamestnanosti; - nízka úroveň HDP/obyv. v porovnaní s priemerom Európskej únie; - nutnosť dochádzania za službami; - nízke využívanie štátnych podporných programov a predvstupových fondov podnikateľmi; - nedostatočná dopravná a technická infraštruktúra.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zmena daňového systému SR; - rast priamych zahraničných investícií; - možnosti využívania fondov Európskej únie; - zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva; - vytváranie priaznivejších podmienok pre podnikanie v SR; - využitie prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu; - vytváranie partnerstiev; - predpoklady pre rozvoj nových odvetví hospodárstva; - dokončenie technickej infraštruktúry. 	<ul style="list-style-type: none"> - neriešenie politiky štátu v oblasti malého a stredného podnikania; - nízka miera priamych zahraničných investícií; - nárast odlevu kvalifikovanej pracovnej sily; - nárast konkurencie vplyvom vstupu SR do EÚ; - klesajúca ekonomická aktivita; - pretrvávajúci nezájem investorov o Východné Slovensko; - slabá propagácia východu Slovenska; - nedostatočné stimuly pre budúcich investorov zo strany vlády SR; - nedostatočná informovanosť o možnostiach čerpania fondov EÚ.

2.4. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Určenie kľúčových disparity a hlavných faktorov rozvoja vychádza z analýz SWOT. Účelom tejto analýzy je spresnenie a výber kľúčových oblastí kam by mala smerovať podpora s maximálnym využitím faktorov rozvoja. Tým sa zabezpečí čo najvyššia adresnosť tohto rozvojového dokumentu.

Pre určenie kľúčových disparity a hlavných faktorov rozvoja platí:

- silné stránky + príležitosti = faktory rozvoja
- slabé stránky + ohrozenia = disparity

Kľúčové disparity:

- nedostatočná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie obyvateľstva;
- neoptimálne využitie domáceho prírodného, historického a kultúrneho potenciálu obce a jej okolia;
- nedostatočná technická infraštruktúra obce;
- nedostatočná kvalita dopravnej infraštruktúry;
- pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi a zvyšujúca sa migrácia kvalifikovanej pracovnej sily – zvlášť mladých ľudí;
- veľmi obmedzené pracovné príležitosti a nízke podnikateľské povedomie občanov;
- nesystematický a nekoncepčný rozvoj ľudských zdrojov;
- nedostatočná rozvinutosť a nízka kvalita služieb cestovného ruchu;
- nedostatočná kvalita a deficit služieb v priemysle a obchode;
- navysporiadané vlastnícke vzťahy k budovám a pozemkom;
- nedostatočná legislatívna a finančná podpora štátu pri presune kompetencií;
- chýbajú stimuly pre rozvoj podnikania.

Hlavné faktory rozvoja:

- hodnotný a bohatý prírodný, územný, historický a kultúrny potenciál obce a jej okolia pre rozvoj cestovného ruchu;
- nízke náklady práce a pomerne dobrá kvalifikovaná pracovná sila;
- kvalitná vzdelanostná úroveň obyvateľstva;
- záujem obyvateľov o rozvoj obce Nový Ruskov;
- záujem a pozitívny prístup samosprávy a obyvateľstva o regionálny rozvoj, environmentálny rozvoj a rozvoj ľudských zdrojov;
- vysoké partnerské povedomie, kvalitné zahraničné vzťahy a efektívna zahraničná spolupráca;
- skvalitnené strategické plánovanie a existencia aktuálnych strategických rozvojových dokumentov.

3. Rozvojová stratégia

Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie programovej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ciele
- priority
- opatrenia
- aktivity

Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné (neprekryvali sa).

3.1. Ciele a priority

Ciele tvoria hierarchicky usporiadanú štruktúru, na ktorej vrchole sa v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nachádza globálny cieľ. Hierarchii globálnych cieľov je nadradený strategický cieľ, ktorý reprezentuje cieľový stav celej Slovenskej republiky a je definovaný v jej Národnom rozvojovom pláne (NRP). Každý programový dokument by mal mať zadaný jeden globálny cieľ. Jeho zadefinovanie vychádza z priorit Národného rozvojového plánu SR. Špecifické ciele predstavujú charakteristiku cieľového stavu už na detailnejšej úrovni s jasnejším a výstižnejším pomenovaním. Jednotlivé priority vymedzujú prioritné oblasti strategického plánovania obce, ktoré nadväzujú na špecifické ciele. Je potrebné, aby priority boli zosúladené s prioritami nadradených programových dokumentov (najmä programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja).

Základný strategický cieľ NRP: Zabezpečiť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja taký rast hrubého domáceho produktu (HDP), aby Slovenská republika do roku 2006 dosiahla úroveň prevyšujúcu 50 % HDP na obyvateľa v krajinách EÚ.

Globálny cieľ: Zvýšenie kvality života obyvateľov obce Nový Ruskov.

Špecifické ciele:

1. Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Nový Ruskov rozvojom jej základnej infraštruktúry s dôrazom na ochranu a skvalitňovanie prírodných daností a životného prostredia obce.
2. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu obce Nový Ruskov.
3. Skvalitňovanie života rozvojom ľudských zdrojov a ich prispôsobivosti.
4. Zvýšenie efektívnosti poľnohospodárskej výroby a hospodárenia v lesoch.

Špecifické ciele a priority:

1. Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Nový Ruskov rozvojom jej základnej infraštruktúry s dôrazom na ochranu a skvalitňovanie prírodných daností a životného prostredia obce.
 - 1.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce.
 - 1.2 Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce.
 - 1.3 Rozvoj občianskej infraštruktúry obce.

2. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu obce Nový Ruskov.
 - 2.1 Rozvoj ekonomického potenciálu obce Nový Ruskov.
 - 2.2 Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu v obci a jej okolí.
3. Skvalitňovanie života rozvojom ľudských zdrojov a ich prispôsobivosti.
 - 3.1 Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce Nový Ruskov rozvojom aktívnej politiky trhu práce
4. Zvýšenie efektívnosti poľnohospodárskej výroby a hospodárenia v lesoch
 - 4.1 Rozvoj produktívneho poľnohospodárstva.
 - 4.2 Trvalo udržateľný rozvoj lesného hospodárstva.
 - 4.3 Trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

Popis špecifických cieľov:

Špecifický cieľ 1.	Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Nový Ruskov rozvojom jej základnej infraštruktúry s dôrazom na ochranu a skvalitňovanie prírodných daností a životného prostredia obce.
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	Na základe analýz súčasného stavu základnej infraštruktúry v obci Nový Ruskov boli definované kľúčové nedostatky obce, ktoré negatívne vplyvajú na jej budúci rozvoj. Odstránenie týchto nedostatkov je jedným z najdôležitejších faktorov pre zvýšenie kvality života v obci. Skvalitnenie základnej infraštruktúry obce napomôže naštartovať a rozbehnúť jej budúci ekonomický rozvoj, ktorý výrazne prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce.
Zosúladenie so základným strategickým cieľom NRP	Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Nový Ruskov rozvojom jej základnej infraštruktúry prispeje výraznou mierou k ekonomickému rozvoju obce a tým aj k zvýšeniu hrubého domáceho produktu (HDP) na obyvateľa čo podporí jeho rast aj na národnej úrovni a dopomôže k splneniu základného strategického cieľa NRP.
Zosúladenie c cieľmi národných dokumentov	Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Nový Ruskov výraznou mierou prispeje k rozvoju obce a zvýšeniu jej konkurencieschopnosti čo je v súlade s globálnym cieľom operačného programu Základná infraštruktúra (OP ZI), ktorý podporuje vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov.
Zosúladenie s cieľmi Košického kraja	Zvýšenie konkurencieschopnosti obce Nový Ruskov je v súlade a prispeje k naplneniu globálneho cieľa Košického kraja zadaného v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (PHaSR KSK) - Dobudovanie infraštruktúry. Zároveň je v súlade s globálnym cieľom Znižovanie zaťaženia životného prostredia.
Špecifický cieľ 2.	Skvalitňovanie života rozvojom ľudských zdrojov a ich prispôsobivosti
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	Vychádzajúc z analýz súčasného stavu nezamestnanosti a zamestnanosti vyplynulo, že obec Nový Ruskov spadá do oblasti s veľmi nízkym počtom pracovných príležitostí. Miera evidovanej nezamestnanosti v Košickom kraji za rok 2003 predstavovala 22,16 %. Región, v ktorom sa obec nachádza je charakterizovaný ako hospodársky slabý región, ktorý na základe ukazovateľov hospodárskeho a sociálneho rozvoja vykazuje podstatne nižšiu úroveň rozvoja ako je priemerná úroveň v Slovenskej republike.
Zosúladenie so základným strategickým cieľom NRP	Ďalší rozvoj ľudských zdrojov a podpora zvyšujúca prispôsobivosť vývoju na trhu práce taktiež veľmi výrazne prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce Nový Ruskov, ktorá sa odzrkadlí pri naplnení základného strategického cieľa NRP.
Zosúladenie c cieľmi národných dokumentov	Rozvoj ľudských zdrojov v obci Nový Ruskov je v súlade s globálnym cieľom sektorového operačného programu Ľudské zdroje (SOP LZ), ktorý sa zameriava na rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile.
Zosúladenie s cieľmi	Rozvoj ľudských zdrojov v obci Nový Ruskov je v súlade a prispeje k naplneniu

Košického kraja	globálneho Košického kraja zadefinovaného v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (PHaSR KSK) - Významné zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania z domácich zdrojov, dôraz na znižovanie nezamestnanosti.
-----------------	---

Špecifický cieľ 3.	Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu obce Nový Ruskov.
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	Na základe analýzy kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja bolo stanovené, že jedným z dôležitých faktorov rozvoja je využiť vysoko hodnotný a bohatý prírodný, historický a kultúrny potenciál obce a jej okolia pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu. Tento bohatý domáci potenciál sa obec bude snažiť využiť pri rozvíjaní a skvalitňovaní podnikania v rôznych hospodárskych odvetviach s dôrazom na rozvoj podnikania a služieb v oblasti cestovného ruchu.
Zosúladenie so základným strategickým cieľom NRP	Rozvoj podnikania a služieb v obci Nový Ruskov prispeje výraznou mierou k ekonomickému rozvoju obce a tým aj k zvýšeniu hrubého domáceho produktu (HDP) na obyvateľa čo podporí jeho rast aj na národnej úrovni a dopomôže k splneniu základného strategického cieľa NRP.
Zosúladenie c cieľmi národných dokumentov	Rozvoj podnikania a služieb v obci Nový Ruskov prispeje k rozvoju obce a zvýšeniu jej konkurencieschopnosti čo je v súlade s globálnym cieľom sektorového operačného programu Priemysel a služby (SOP PS), ktorý podporuje rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb.
Zosúladenie s cieľmi Košického kraja	Rozvoj podnikania a služieb v obci Nový Ruskov je v súlade a prispeje k naplneniu globálneho cieľa Košického kraja zadefinovaného v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (PHaSR KSK) - Významné zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania z domácich zdrojov, dôraz na znižovanie nezamestnanosti.

Špecifický cieľ 4.	Zvýšenie efektívnosti poľnohospodárskej výroby a hospodárenia v lesoch
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	Na základe analýzy kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja bolo stanovené, že jedným z dôležitých faktorov rozvoja je zvýšiť efektívnosť poľnohospodárskej výroby a hospodárenia v lesoch.
Zosúladenie so základným strategickým cieľom NRP	Rozvoj poľnohospodárskej výroby v obci Nový Ruskov prispeje výraznou mierou k zvýšeniu produktivity práce a kvality poľnohospodárskych produktov, čím zabezpečí väčšiu konkurencieschopnosť a adaptáciu na európskom trhu na národnej úrovni a dopomôže k splneniu jednej z prioritných oblastí NRP.
Zosúladenie c cieľmi národných dokumentov	Rozvoj poľnohospodárstva a hospodárenia v lesoch v obci Nový Ruskov prispeje k zvýšeniu výkonnosti poľnohospodárskej výroby a životnej úrovne vidieckeho obyvateľstva, čo je v súlade s globálnym cieľom sektorového operačného programu Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (SOP PRV), ktorý podporuje zvýšenie výkonnosti poľnohospodárstva a životnej úrovne vidieckeho obyvateľstva pri súčasnej ochrane a zlepšení životného prostredia, starostlivosti o zvieratá a zabezpečení kvality potravín.
Zosúladenie s cieľmi Košického kraja	Rozvoj poľnohospodárskej výroby a hospodárenia v lesoch je v súlade a prispeje k naplneniu globálneho cieľa Košického kraja zadefinovaného v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (PHaSR KSK) – Rozvoj poľnohospodárstva a vidieka.

Popis priorit:

Priorita 1.1	Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce.
Vymedzenie	Pod environmentálnu infraštruktúru sú zaradené oblasti ochrany a racionálneho využívania vôd, ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme, rozvoj odpadového hospodárstva, odstraňovanie environmentálnych záťaží a ochrana a obnova prírodného prostredia.
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	OP ZI Priorita 2. Environmentálna infraštruktúra
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Zachovanie hodnotného prírodného a krajinného potenciálu 2. Obnova poškodeného životného prostredia 3. Komplexné skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry vodného hospodárstva

Priorita 1.2	Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce.
Vymedzenie	Dopravná infraštruktúra zahŕňa oblasti rozvoja a skvalitňovania vonkajšej a vnútornej cestnej dopravnej infraštruktúry, skvalitnenia dopravnej prístupnosti a obslužnosti obce Nový Ruskov.
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	OP ZI Priorita 1. Dopravná infraštruktúra
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Modernizácia a rozvoj dopravnej infraštruktúry 2. Rozvoj dopravnej obslužnosti kraja a dopravnej prepojitelnosti obcí v kraji
Priorita 1.3	Rozvoj občianskej infraštruktúry obce.
Vymedzenie	Občianska infraštruktúra zahŕňa oblasti budovania a rozvoja školskej, zdravotníckej, kultúrnej, športovej, sociálnej, komunikačnej a informačnej infraštruktúry obce Nový Ruskov.
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	OP ZI Priorita 3. Lokálna infraštruktúra
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Podpora modernizácie a reštrukturalizácie zdravotníckych a sociálnych zariadení 2. Podporovať rozvoj štandardnej- školskej sústavy.
Priorita 2.1	Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu v obci Nový Ruskov jej okolí.
Vymedzenie	Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu, rekonštrukcia, rozvoj a budovanie infraštruktúry cestovného ruchu, rozvoj propagácie a marketingu cestovného ruchu v obci.
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	SOP PS Priorita 2. Rozvoj cestovného ruchu
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Podpora kapitálového vstupu do rozvojových investícií cestovného ruchu. 2. Podpora tvorby produktov cestovného ruchu, zvyšovanie kvalifikácie pre zlepšenie úrovne cestovného ruchu a zvyšovanie sortimentu a kvality poskytovaných služieb pre návštevníkov regiónu. 3. Podpora súkromných marketingových, odbytových a poradenských aktivít v oblasti cestovného ruchu.
Priorita 2.2	Rozvoj ekonomického potenciálu obce Nový Ruskov.
Vymedzenie	Rozvoj podnikania v rôznych hospodárskych odvetviach
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	SOP PS Priorita 1. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Podpora propagačných aktivít, vrátane propagácie malých a stredných podnikateľov 2. Zvýšenie prístupu k finančným zdrojom a k finančným podporným programom
Priorita 3.1	Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce Nový Ruskov rozvojom aktívnej politiky trhu práce.
Vymedzenie	Rozvoj spolupráce zainteresovaných inštitúcií za účelom systematického znižovania nezamestnanosti, rovnosť príležitostí, zamestnateľnosť znevýhodnených skupín, vzdelávanie a poradenstvo pre nezamestnaných v obci. Skvalitnenie a ďalší rozvoj aktivačných programov pre nezamestnaných s dôrazom na znevýhodnené skupiny.
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	SOP IZ Priorita 1. Rozvoj aktívnej politiky trhu práce. Priorita 2. Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce Priorita 3. Zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce.
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Rozvoj a podpora doplnkového vzdelávania a rekvalifikácie 2. Prepojenie vzdelávania, vedy, výskumu, vývoja s praxou
Priorita 4.1	Rozvoj produktívneho poľnohospodárstva.
Vymedzenie	Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov a zvýšenie efektívnosti poľnohospodárskej produkcie pri dodržaní ochrany životného prostredia a životných podmienok zvierat

Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	SOP PRV Priorita 1. Rozvoj produktívneho poľnohospodárstva
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Reštrukturalizácia poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov 2. Ochrana vidieckej krajiny pre aktívny oddych.

Priorita 4.2	Trvalo udržateľný rozvoj lesného hospodárstva.
Vymedzenie	Podpora trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch a rozvoj lesníctva
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	SOP PRV Priorita 2. Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka
Zosúladenie s prioritami Košického kraja	1. Ochrana vidieckej krajiny pre aktívny oddych

Priorita 4.3	Trvalo udržateľný rozvoj vidieka.
Vymedzenie	Rozvoj podnikateľských aktivít (tradičné remeslá, folklór, ...) a diverzifikácia poľnohospodárskych aktivít podporujúcich prispôsobovanie a rozvoj vidieckeho charakteru obce s dôrazom na trvalú udržateľnosť, vytváranie nových pracovných miest a rozvoj vidieckeho turizmu.
Zosúladenie s prioritami národných dokumentov	SOP PRV Priorita 2. Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka
Zosúladenie s cieľmi Košického kraja	1. Ochrana vidieckej krajiny pre aktívny oddych

3.2. Opatrenia a aktivity

Priority a opatrenia:

- 1.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce.
 - 1.1.1 Racionálne využívanie vodných zdrojov.
 - 1.1.2 Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd.
 - 1.1.3 Ochrana pred povodňami vytváraním vhodných podmienok a podporou realizácie protipovodňových opatrení.
 - 1.1.4 Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene.
 - 1.1.5 Rozvoj technickej infraštruktúry.
 - 1.1.6 Zlepšenie hospodárenia s odpadmi.
 - 1.1.7 Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia.
- 1.2 Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce.
 - 1.2.1 Rozvoj a skvalitňovanie nadradenej cestnej siete.
 - 1.2.2 Rozvoj a skvalitnenie autobusovej prepravy.
 - 1.2.3 Výstavba a rekonštrukcia vnútornej dopravnej infraštruktúry v obci Nový Ruskov.
- 1.3 Rozvoj občianskej infraštruktúry obce.
 - 1.3.1 Rozvoj a skvalitňovanie bývania v obci.
 - 1.3.2 Rozvoj školskej infraštruktúry v obci.
 - 1.3.3 Rozvoj sociálnej infraštruktúry v obci.
 - 1.3.4 Rozvoj zdravotnej infraštruktúry v obci.
 - 1.3.5 Rozvoj kultúrnej a spoločenskej infraštruktúry v obci.
 - 1.3.6 Rozvoj športovej infraštruktúry.
 - 1.3.7 Rozvoj technickej infraštruktúry.
 - 1.3.8 Skvalitňovanie strategického plánovania a regionálny rozvoj obce.
 - 1.3.9 Boj s kriminalitou a vandalizmom a rozvoj prevencie kriminality.
- 2.1 Rozvoj ekonomického potenciálu obce Nový Ruskov.

- 2.1.1. Podpora stabilizácie a rozvoja trhu práce, zamestnanosti a jednotlivých sektorov ekonomiky v obci Nový Ruskov.
 - 2.1.2. Posilnenie investičnej atraktivity obce.
 - 2.1.3. Vytvárať kvalitné podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania.
 - 2.1.4. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb využitím domáceho rastového potenciálu.
 - 2.1.5. Úspory energie a využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
- 2.2 Rozvoj a využitie potenciálu cestovného ruchu v obci a jej okolí.
- 2.2.1 Zlepšovanie a rozširovanie infraštruktúry cestovného ruchu a kvality ponúkaných služieb.
 - 2.2.2 Rozvoj propagácie a marketingu obce Nový Ruskov.
- 3.1 Systémové znižovanie nezamestnaných obyvateľov obce Nový Ruskov rozvojom aktívnej politiky trhu práce.
- 3.1.1 Rozvoj spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií za účelom rozvoja aktívnej politiky trhu práce.
 - 3.1.2 Zlepšovanie podmienok zamestnateľnosti pre rodičov a rodinných príslušníkov detí, starších ľudí a osôb odkázaných na stálu opateru.
- 4.1 Rozvoj produktívneho poľnohospodárstva.
- 4.1.1 Efektívny rozvoj rastlinnej i živočíšnej poľnohospodárskej výroby.
 - 4.1.2 Rozvoj existujúcich a budovanie nových spracovateľských kapacít pre produkty poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej prvovýroby.
- 4.2 Trvalo udržateľný rozvoj lesného hospodárstva.
- 4.2.1 Udržateľné hospodárenie v lesoch a rozvoj lesníctva
- 4.3 Trvaloudržateľný rozvoj vidieka.
- 4.3.1 Rozvoj tradičných vidieckych aktivít .
 - 4.3.2 Diverzifikácia poľnohospodárskych činností.

Jednotlivé aktivity budú popísané a zapracované do Programu neskôr po ich zjednotení a odsúhlasení obecným zastupiteľstvom.

Kľúčové aktivity do roku 2008:

Aktivity, ktoré predstavujú jednotlivé projekty sú popísané v nasledovných tabuľkách:

Opatrenie	
Aktivita	
Priblíženie	

3.3. Opis rozvojovej stratégie

Rozvojová stratégia obce Nový Ruskov pozostáva z jedného globálneho cieľa, štyroch špecifických cieľov a deviatich priorít, ktoré sú zosúladené s nadradenými programovými dokumentmi SR. Pre každý programový dokument musí byť definovaný jeden globálny cieľ. Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu. Dosiachnutie tohto stavu je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Z hľadiska uskutočniteľnosti, monitorovania a hodnotenia bol vybraný menší počet špecifických cieľov a rovnako aj menší počet priorít. Prostredníctvom definovania priorít boli určené hlavné oblasti, ktoré je potrebné podporiť a rozvíjať. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority. Opatrenia boli vybrané tak, aby sa minimalizovalo ich prekryvanie. Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré sa obec Nový Ruskov bude snažiť v rámci vymedzených opatrení realizovať.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov spolu s rozvojovou stratégiou je spracovaný na skrátené programovacie obdobie rokov 2004 – 2006. Nasledovné programovacie obdobie rokov 2007 – 2013 bude spracované po odsúhlasení budúcich programovacích dokumentov a doplnené k súčasnému PHaSR obce.

Súčasná rozvojová stratégia obce zohľadňuje riešenie najdôležitejších problémov obce Nový Ruskov, ktoré spomaľujú jej regionálny rozvoj, znižujú konkurencieschopnosť obce a zároveň sú dôvodom nízkej kvality života obyvateľov obce. Na definovaní rozvojovej stratégie sa prihliadalo na názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva, miestnych podnikateľov, predstaviteľov samosprávy a záujmových združení a organizácií. Komisia pre prípravu PHaSR obce bola starostlivo vybraná z aktívnych obyvateľov obce s pomerným zastúpením podľa veku, pohlavia, ekonomickej aktivity a hlavne záujmu prispieť vlastnou aktivitou a časom k vytvoreniu budúcej rozvojovej stratégie obce Nový Ruskov. Všetci obyvatelia obce dostali príležitosť vyjadriť svoj názor v dotazníkovom prieskume, v ktorom dostali príležitosť pre určenie prioritných oblastí rozvoja obce a označenie konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu je priložené v časti Prílohy.

Rozvojová stratégia obce sa odvíja a nadväzuje na rozvojové stratégie nadradených programových dokumentov SR a Košického samosprávneho kraja. Zohľadňuje trvalú udržateľnosť a taktiež vplyv na životné prostredie obyvateľov obce.

Územnoplánovacia dokumentácia obce je jedným zo základných dokumentov kvalitného a úspešného strategického plánovania. Obec sa v budúcnosti bude zameriavať na vypracovanie územného plánu.

Skvalitnenie života obyvateľov obce Nový Ruskov, budúci všestranný rozvoj obce a rast jej regionálnej konkurencieschopnosti spočíva v prvom rade v dobudovaní a skvalitnení základnej infraštruktúry obce. Pojem základná infraštruktúra približujú jednotlivé priority. Environmentálna infraštruktúra je zameraná predovšetkým na ochranu a racionálne využívanie vôd, rozvoj odpadového hospodárstva a ochrany a obnovy prírodného prostredia obce. Prvoradým je dokončenie vodovodnej a kanalizačnej siete v obci. Rozvoj a skvalitnenie technickej infraštruktúry obce, občianskej infraštruktúry, skvalitňovanie triedenia odpadov a rozvoj využívania bohatého a kvalitného prírodného potenciálu obce, vidia obyvatelia obce ako najdôležitejšie. Rozvoj ľudských zdrojov a aktívnej politiky trhu práce je vzhľadom na nedostatok pracovných príležitostí v celom regióne taktiež nutné riešiť paralelne s rozvojom a skvalitňovaním základnej infraštruktúry obce. Rozvoj podnikateľských aktivít a podnikania, rôznych vidieckych aktivít, skvalitňovanie poľnohospodárstva a lesníctva môže taktiež výrazne prispieť ku skvalitneniu života obyvateľov obce. Osobitnou kapitolou rozvoja obce Nový Ruskov je rozvoj cestovného ruchu. Poloha územia a prírodný, historický a kultúrny potenciál obce je vhodným základom pre rozvoj vidieckej turistiky. Kvalita vybavenia a služieb cestovného ruchu však značne zaostáva a preto je potrebné čo najskôr naštartovať jeho rozvoj a skvalitňovanie. Záujem obyvateľstva je podstatne veľký, chýbajú však pomocné podporné vzdelávacie, propagačné a marketingové programy.

Základným strategickým cieľom Národného rozvojového plánu (NRP) je zabezpečiť taký rast HDP, aby SR do roku 2006 presiahla hodnotu 50 % HDP na obyvateľa v krajinách EÚ.

Na dosiahnutie tohto cieľa sa SR bude zameriavať na nasledovné oblasti:

- *zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb;*
- *rozvoj ľudských zdrojov a zlepšenie ich prispôsobivosti;*
- *zvýšenie efektívnosti poľnohospodárskej výroby a kvality života vidieckeho obyvateľstva a*
- *podporu vyváženého rozvoja regiónov zvyšovaním ich konkurencieschopnosti.*

Ciele obce Nový Ruskov sú v súlade so základným strategickým cieľom NRP.

Operačný program Základná infraštruktúra (OP ZI) nadväzuje na Národný rozvojový plán a rozpracováva špecifický cieľ týkajúci sa podpory vyváženého regionálneho rozvoja.

Globálnym cieľom OP ZI je podporiť vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov.

Globálny cieľ postupne naplňajú nasledovné špecifické ciele:

- *Modernizácia a rozvoj dopravnej infraštruktúry (zameraný na zlepšenie dopravnej dostupnosti a obslužnosti zaostávajúcich regiónov);*
- *Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry (zameraný na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry na zabezpečenie zdravia obyvateľstva a zachovanie, ochranu a obnovu prírodného prostredia) a*
- *Budovanie a rozvoj lokálnej infraštruktúry (zameraný na zlepšenie a rozvoj občianskej infraštruktúry a informačnej spoločnosti ako dôležitých faktorov ekonomického rozvoja regiónov).*

Jednotlivé priority a opatrenia OP ZI sú spracované v nasledujúcej tabuľke:

Priorita		Opatrenie
Priorita	1.	Dopravná infraštruktúra
Opatrenie	1.1	Modernizácia a rozvoj infraštruktúry železničnej dopravy
Opatrenie	1.2	Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry
Opatrenie	1.3	Modernizácia a rozvoj infraštruktúry leteckej dopravy
Priorita	2.	Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie	2.1	Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd
Opatrenie	2.2	Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia
Opatrenie	2.3	Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva
Opatrenie	2.4	Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia
Priorita	3.	Lokálna infraštruktúra
Opatrenie	3.1	Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
Podopatrenie	3.1.1	Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry
Podopatrenie	3.1.2	Budovanie a rozvoj zdravotníckej infraštruktúry
Podopatrenie	3.1.3	Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry
Podopatrenie	3.1.4	Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry
Opatrenie	3.2	Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor
Opatrenie	3.3	Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky
Opatrenie	3.4	Renovácia a rozvoj obcí

Sektorový operačný program Priemysel a služby (SOP PS) predstavuje samostatný programovací dokument pre oblasť priemyslu a vybraných služieb (cestovného ruchu a obchodu) a rozpracováva špecifický cieľ NRP – Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb, ktorý je súčasne globálnym cieľom SOP PS.

Program nemá rozpracované špecifické ciele.

Jednotlivé priority a opatrenia SOP PS sú spracované v nasledujúcej tabuľke:

Priorita		Opatrenie
Priorita	1.	Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu
Opatrenie	1.1	Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb
Opatrenie	1.2	Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry
Opatrenie	1.3	Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu
Opatrenie	1.4	Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie
Opatrenie	1.5	Rozvoj medzinárodnej spolupráce a imidžu SR
Priorita	2.	Rozvoj cestovného ruchu
Opatrenie	2.1	Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu
Opatrenie	2.2	Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu
Opatrenie	2.3	Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému

Sektorový operačný program Ľudské zdroje (SOP LZ) stanovuje a popisuje všetky kategórie cieľov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a rieši akútne problémy v oblasti zamestnanosti a vzdelania tak ako ich definuje Európska stratégia zamestnanosti.

Globálny cieľ SOP LZ je určený ako rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile.

Globálny cieľ naplňajú nasledovné špecifické ciele:

- *Zvýšenie zamestnanosti a pružnosti trhu práce;*
- *Rozvoj inkluzívneho trhu práce a posilnenie princípu rovnosti príležitostí a*
- *Zvýšenie kvalifikačného potenciálu a adaptability pracovnej sily.*

Jednotlivé priority a opatrenia SOP LZ sú spracované v nasledujúcej tabuľke:

Priorita		Opatrenie
Priorita	1.	Rozvoj aktívnej politiky trhu práce
Opatrenie	1.1	Modernizácia a zvýšenie rozsahu a kvality služieb a rozvoj aktivačných programov uchádzačov o zamestnanie
Opatrenie	1.2	Uľahčenie vstupu a návratu uchádzačov o zamestnanie na trh práce s osobitným dôrazom na znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie prostredníctvom podpory tvorby pracovných miest a samostatnej zárobkovej činnosti
Opatrenie	1.3	Rozvoj vzdelávania a prípravy uchádzačov o zamestnanie s cieľom zlepšiť ich možnosti na trhu práce
Priorita	2.	Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce
Opatrenie	2.1	Zlepšenie zamestnateľnosti skupín ohrozených sociálnym vylúčením
Opatrenie	2.2	Odstránenie prekážok rovnosti mužov a žien na trhu práce s dôrazom na zosúladienie pracovného a rodinného života
Priorita	3.	Zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce
Opatrenie	3.1	Prispôsobenie odbornej prípravy a vzdelávania požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach.
Opatrenie	3.2	Zvýšenie rozsahu, zlepšenie a širšie poskytovanie ďalšieho vzdelávania s cieľom zlepšiť kvalifikáciu a adaptabilitu zamestnancov
Opatrenie	3.3	Rozvoj poradenstva o povolaniach a zamestnaniach a systémov na predvídanie zmien kvalifikačných potrieb trhu práce

Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (SOP PRV) predstavuje rozpracovanie jednej z prioritných oblastí NRP, ktorou je zvýšenie produktivity práce a kvality poľnohospodárskych produktov, čím chce zabezpečiť väčšiu konkurencieschopnosť a adaptáciu na európskom trhu.

Globálnym cieľom SOP PRV je zvýšenie výkonnosti poľnohospodárskej výroby a životnej úrovne vidieckeho obyvateľstva pri súčasnej ochrane a zlepšení životného prostredia, starostlivosti o zvieratá a zabezpečení kvality potravín.

Globálny cieľ naplňajú nasledovné špecifické ciele:

- *Zvýšiť efektívnosť poľnohospodárskej produkcie pri dodržaní ochrany životného prostredia a životných podmienok zvierat;*
- *Zlepšiť spracovateľskú štruktúru poľnohospodárskych a rybích výrobkov;*
- *Zabezpečiť kvalitu potravín;*
- *Zlepšiť kvalitu života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom rastu životnej úrovne;*
- *Vytvárať primerané sociálne prostredie;*
- *Rozvíjať aktivity vidieka a chrániť kultúrne dedičstvo a hodnoty krajiny a*
- *Zvýšiť absorpčnú kapacitu cez odborné vzdelávanie.*

Jednotlivé priority a opatrenia SOP PRV sú spracované v nasledujúcej tabuľke:

Priorita		Opatrenie
Priorita	1.	Podpora produktívneho poľnohospodárstva
Opatrenie	1.1	Investície do poľnohospodárskych podnikov
Opatrenie	1.2	Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov
Priorita	2.	Podpora trvalo udržateľného rozvoja vidieka
Opatrenie	2.1	Udržateľné hospodárenie v lesoch a rozvoj lesníctva
Podopatrenie	2.1.1	Verejnoprospešné investície
Podopatrenie	2.1.2	Investície na zlepšenie a racionalizáciu pestovania a ochrany lesa, ťažby, prvotného spracovania a predaja surového dreva a ostatnej lesnej produkcie
Opatrenie	2.2	Rybné hospodárstvo
Podopatrenie	2.2.1	Spracovanie rýb a propagácia rybích výrobkov
Podopatrenie	2.2.2	Akvakultúra
Opatrenie	2.3	Podpora prispôsobenia a rozvoja vidieckych oblastí
Podopatrenie	2.3.1	Pozemkové úpravy
Podopatrenie	2.3.2	Diverzifikácia poľnohospodárskych činností
Opatrenie	2.4	Vzdelávanie
Opatrenie	2.5	Technická pomoc

Iniciatíva EQUAL presadzuje ako svoje základné poslanie vytvorenie podmienok a poskytnutie priestoru pre hľadanie, overenie a aplikovanie nových inovatívnych prístupov k riešeniu problémov v boji proti všetkým formám diskriminácie a nerovnosti na trhu práce.

Jednotlivé priority a opatrenia iniciatívy EQUAL sú spracované v nasledujúcej tabuľke:

Priorita		Opatrenie
Priorita	1.	Uľahčenie prístupu a návratu na trh práce pre tých, ktorí majú ťažkosti s integráciou a reintegráciou na trh práce
Opatrenie	1.1	Tvorba systému prevencie a podpory umiestňovania na trh práce osôb dlhodobo nezamestnaných, nízkokvalifikovaných a iných znevýhodnených skupín
Priorita	2	Boj proti rasizmu a xenofóbii vo vzťahu k trhu práce
Opatrenie	2.1	Vytváranie prostredia podporujúceho hľadanie a tvorbu efektívnych riešení v boji proti všetkým formám diskriminácie, rasizmu a xenofóbie na trhu práce
Priorita	3.	Posilňovanie sociálnej ekonomiky (tretieho sektora) najmä verejnoprospešných služieb so zameraním na zvyšovanie kvality pracovných miest
Opatrenie	3.1	Posilňovanie kapacity mimovládnych organizácií (MVO) ako aktéra zmierňovania nerovností na trhu práce (s dôrazom na MVO poskytujúce verejnoprospešné služby obyvateľstvu)
Priorita	4	Podpora adaptability podnikov a zamestnancov voči štrukturálnym ekonomickým zmenám a voči informačným a iným novým technológiám
Opatrenie	4.1	Podpora tvorby prostredia stimulujúceho rozvoj ľudských zdrojov a zabezpečujúceho ich adaptabilitu v procese štrukturálnych zmien a nástupu nových technológií
Priorita	5	Znižovanie rozdielov medzi pohlaviami a podporovanie pracovnej desegregácie
Opatrenie	5.1	Rodový výskum, rodový audit a rodová senzibilizácia ako prostriedky dosiahnutia rovnosti žien a mužov na trhu práce
Priorita	6	Žiadatelia o azyl
Opatrenie	6.1	Vytváranie materiálno-personálnych podmienok pre realizáciu jazykových a tréningových programov a rekvalifikačných kurzov

Program INTERREG IIIA má ako hlavný cieľ zlepšenie cezhraničnej spolupráce medzi susednými krajinami v oblasti rozvoja cezhraničných ekonomických a sociálnych centier prostredníctvom spoločných stratégií a projektov.

Prehľad priorít a opatrení pre program susedstva Slovensko – Maďarsko – Ukrajina:

Priorita		Opatrenie
Priorita	1.	Cezhraničná sociálna a ekonomická spolupráca
Opatrenie	P1/01	Rozvoj a podpora priemyselných miest a osád
Opatrenie	P1/02	Spolupráca malých a stredných podnikateľov
Opatrenie	P1/03	Inštitucionálna spolupráca
Priorita	2	Turizmus a vidiecky rozvoj
Opatrenie	P2/01	Investície v oblasti životného prostredia
Opatrenie	P2/02	Spolupráca v oblasti ochrany životného prostredia
Opatrenie	P2/03	Malé projekty v oblasti dopravnej infraštruktúry
Priorita	3	Technická asistencia
Opatrenie	P3/01	Operačné aktivity programu
Opatrenie	P3/02	Podporné aktivity programu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja poukazuje v jednotlivých kritických oblastiach na problémy, riešenie ktorých má rozhodujúci vplyv na ďalší úspešný rozvoj Košického kraja. Ciele, priority a opatrenia obce Nový Ruskov sú zosúladené s cieľmi a opatreniami rozvojovej stratégie Košického kraja.

Globálne a špecifické ciele		Opatrenia
Globálny cieľ	GC1.	Znižovanie zaťaženia životného prostredia
Špecifický cieľ	ŠC1.1	Ochrana ovzdušia – znižovanie emisií
Opatrenie	1.1.1	Znižovanie emisií do ovzdušia
Opatrenie	1.1.2	Ukončenie plynofikácie kraja
Špecifický cieľ	ŠC1.2	Minimalizácia tvorby odpadov, materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov
Opatrenie	1.2.1	Vytvárať územné podmienky pre výstavbu regionálnych podnikov a prevádzok na separáciu a recykláciu odpadov
Špecifický cieľ	ŠC1.3	Zachovanie osobitne chránených častí prírody, obnova území s narušeným životným prostredím, sanácia prostredia
Opatrenie	1.3.1.	Zachovanie hodnotného prírodného a krajinného potenciálu
Opatrenie	1.3.2	Obnova poškodeného životného prostredia
Špecifický cieľ	ŠC1.4	Ochrana povrchových a podzemných vôd
Opatrenie	1.4.1	Komplexné skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry vodného hospodárstva
Špecifický cieľ	ŠC1.5	Environmentálne koncepcie pre rozvoj územia
Opatrenie	1.5.1	Podpora uplatnení stratégií environmentálnej politiky na miestnej úrovni
Globálny cieľ	GC2	Výrazné zvýšenie odvetvovej a priestorovej diverzifikácie priemyslu
Špecifický cieľ	ŠC2.1	Zvýšenie odvetvovej diverzifikácie priemyslu
Opatrenie	2.1.1	Vypracovanie clusterovej analýzy regiónu
Opatrenie	2.1.2	Vypracovanie a implementácia stratégie podpory investovania do územia
Opatrenie	2.1.3	Podporné mechanizmy pre budovanie priemyselných parkov
Špecifický cieľ	ŠC2.2	Zvýšenie priestorovej diverzifikácie priemyslu
Opatrenie	2.2.1	WWW projekt na podporu vzniku proinvestičnej klímy v subregiónoch
Špecifický cieľ	ŠC2.3	Zvýšenie využitia intelektuálneho a inovačného potenciálu regiónu
Opatrenie	2.3.1	Podpora vybudovania vedecko-technického parku (VTP)
Opatrenie	2.3.2	Vytvorenie inštitúcie na zmiernenie dopadu úniku mozgov
Globálny cieľ	GC3	Významné zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania z domácich zdrojov, dôraz na znižovanie nezamestnanosti
Špecifický cieľ	ŠC3.1	Zlepšenie podnikateľského prostredia
Opatrenie	3.1.1	Vytvorenie regionálneho rozvojového fondu a zabezpečenie tvorby zdrojov pre podporu regionálneho rozvoja
Opatrenie	3.1.2	Zvýšenie prístupu k finančným zdrojom a k finančným podporným programom
Opatrenie	3.1.3	Podpora budovania podnikateľskej infraštruktúry s dôrazom na budovanie inkubátorov a priemyselných parkov

Opatrenie	3.1.4	Podpora rozvoja komplexných služieb pre malých a stredných podnikateľov
Opatrenie	3.1.5	Podpora priestorového rozloženia inštitúcií orientovaných na podporu rozvoja malého a stredného podnikania, poradenské služby, zlepšenie absorpčnej schopnosti regiónu
Opatrenie	3.1.6	Podpora vypracovania územných plánov obcí a vypracovanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí, ich harmonizácia s programovými dokumentmi regiónu a SR
Špecifický cieľ	ŠC3.2	Podpora konkurencieschopnosti produkcie malých a stredných podnikateľov, zvyšovanie exportu
Opatrenie	3.2.1	Podpora uplatňovania nových technológií, reštrukturalizácia a mikroekonomická adaptácia
Opatrenie	3.2.2	Podpora propagačných aktivít, vrátane propagácie malých a stredných podnikateľov
Opatrenie	3.2.3	Vytváranie podmienok a podpora rozvoja finálnych výrob na báze domácich zdrojov
Špecifický cieľ	ŠC3.3	Rozvoj cestovného ruchu
Opatrenie	3.3.1	Podpora kapitálového vstupu do rozvojových investícií cestovného ruchu
Opatrenie	3.3.2	Podpora tvorby produktov cestovného ruchu, zvyšovanie kvalifikácie pre zlepšenie úrovne cestovného ruchu a zvyšovanie sortimentu a kvality poskytovaných služieb pre návštevníkov regiónu
Opatrenie	3.3.3	Podpora súkromných marketingových, odbytových a poradenských aktivít v oblasti cestovného ruchu
Opatrenie	3.3.4	Koordinovanie rozvoja aktívneho cestovného ruchu Gemera, Spiša, Horehronia a cezhraničnej spolupráce s priľahlými územiami Maďarskej a Poľskej republiky
Opatrenie	3.3.5	Udržanie a zveľaďovanie genofundu a ochrana vzácnych rastlín ako súčasti rozvoja cestovného ruchu
Globálny cieľ	GC4	Dobudovanie infraštruktúry
Špecifický cieľ	ŠC4.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry
Opatrenie	4.1.1	Modernizácia a rozvoj dopravnej infraštruktúry
Opatrenie	4.1.2	Rozvoj dopravnej obslužnosti kraja a dopravnej prepojitelnosti obcí v kraji
Špecifický cieľ	ŠC4.2	Rozvoj informačno-komunikačných technológií a masového využitia internetu
Opatrenie	4.2.1	Vybudovanie efektívneho systému prenosov dát
Špecifický cieľ	ŠC4.3	Rozvoj technickej infraštruktúry regiónu (vodovody, kanalizácia, ČOV a plyn)
Opatrenie	4.3.1	Zabezpečenie dostatočných zdrojov pitnej vody a zvýšenie napojenia obyvateľstva na verejnú vodovodnú sieť
Opatrenie	4.3.2	Zabezpečiť zvýšenie napojenia obyvateľstva na kanalizačnú sieť a zabezpečiť účinné čistenie odpadových vôd
Opatrenie	4.3.3	Zabezpečiť zvýšenie napojenosti obyvateľstva na plyn
Špecifický cieľ	ŠC4.4	Energetická koncepcia
Opatrenie	4.4.1	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie
Globálny cieľ	GC5	Posilňovanie sociálneho kapitálu a inštitucionálnej spolupráce
Špecifický cieľ	ŠC5.1	Rozvoj sociálnej oblasti a podpora marginalizovaných skupín
Opatrenie	5.1.1	Podpora rozvoja bývania

Opatrenie	5.1.2	Vytvorenie sústavy indikátorov na zabezpečenie priebežného monitorovania marginalizovaných skupín obyvateľstva
Opatrenie	5.1.3	Vypracovanie stratégie na podporu rozvoja marginalizovaných skupín obyvateľstva
Opatrenie	5.1.4	Vytvorenie stratégie spoločenskej a priestorovej integrácie rómskeho etnika
Špecifický cieľ	ŠC5.2	Rozvoj vzdelávacích služieb
Opatrenie	5.2.1	Podporovať rozvoj základnej – štandardnej školskej sústavy
Opatrenie	5.2.2	Rozvoj a podpora doplnkového vzdelávania a rekvalifikácie
Opatrenie	5.2.3	Prepojenie vzdelávania, vedy, výskumu, vývoja s praxou
Špecifický cieľ	ŠC5.3	Uchovanie, posilnenie identity a zveľadenie a sprístupnenie kultúrohistorického dedičstva rôznych národností, cirkví a kultúr
Opatrenie	5.3.1	Rozvoj úrovne a kvality prostredia pre tvorbu a šírenie kultúrnych hodnôt
Opatrenie	5.3.2	Podpora národnostných menšín, kultúrnych tradícií a zachovanie národnostnej identity v území
Špecifický cieľ	ŠC5.4	Modernizácia a rozvoj siete sociálnych a zdravotníckych zariadení
Opatrenie	5.4.1	Podpora modernizácie a reštrukturalizácie zdravotníckych a sociálnych zariadení
Opatrenie	5.4.2	Transformácia siete zdravotníckych a sociálnych zariadení
Opatrenie	5.4.3	Podpora služieb zameraných na posilnenie postavenia rodiny v spoločnosti
Špecifický cieľ	ŠC5.5	Rozvoj a posilnenie postavenia Košického samosprávneho kraja na národnej a medzinárodnej úrovni
Opatrenie	5.5.1	Inštitucionálne posilnenie činnosti Košického samosprávneho kraja v zhode s európskymi štruktúrami
Opatrenie	5.5.2	Rozvoj a posilnenie medziregionálnej, cezhraničnej a medzinárodnej spolupráce
Opatrenie	5.5.3	Vyššia účasť verejnosti, mimovládnych organizácií a záujmových združení na rozvoji kraja
Opatrenie	5.5.4	Výrazné posilnenie spolupráce s vedeckými, poradenskými a vzdelávacími inštitúciami (RPIC, BIC, RRA, Agentúry, Výskumné ústavy, NARMSP a ďalšie)
Opatrenie	5.5.5	Vytvorenie komunikačnej a informačnej platformy pre zlepšenie spolupráce subjektov regionálneho rozvoja
Globálny cieľ	GC6	Rozvoj poľnohospodárstva a vidieka
Špecifický cieľ	ŠC6.1	Rozvoj vidieka a uchovanie jeho tradícií
Opatrenie	6.1.1	Ochrana vidieckej krajiny pre aktívny oddych
Opatrenie	6.1.2	Ekonomický rozvoj vidieka na báze lokalizácie podnikateľských aktivít
Opatrenie	6.1.3	Podpora a rozvoj kvality života na vidieku
Opatrenie	6.1.4	Podpora rozvojových príležitostí na vidieku
Špecifický cieľ	ŠC6.2	Zlepšenie poľnohospodárskeho výrobného sektoru vrátane potravinárskeho priemyslu
Opatrenie	6.2.1	Reštrukturalizácia poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov
Opatrenie	6.2.2	Vytváranie spracovateľských družstiev lokalizovaných v príslušných územiach poľnohospodárskej produkcie v rámci podpory diverzifikácie výrobných činností
Špecifický cieľ	ŠC6.3	Uchovanie svojráznosti vidieckeho obyvateľstva
Opatrenie	6.3.1	Osveta a vzdelávanie v priamej nadväznosti na štrukturálne zmeny hospodárskeho

		života vidieka
Špecifický cieľ	ŠC6.4	Rozvoj Tokajskej oblasti
Opatrenie	6.4.1	Podporné mechanizmy na stimuláciu vzniku tematických produktov CR
Opatrenie	6.4.2	Rozvíjať ekonomickú sebestačnosť tradičného odvetvia /vinárstva/ ako kultúrnohistorického fenoménu územia.

Štrukturálne fondy:

Sú to nástroje štrukturálnej politiky EÚ zameranej na znižovanie ekonomických a sociálnych rozdielov medzi jednotlivými regiónmi s dôrazom na posilnenie sociálnej a hospodárskej súdržnosti EÚ. Na podporu štrukturálnej politiky bola vyčlenená jedna tretina rozpočtu EÚ.

Ciele štrukturálnych fondov sa zameriavajú na:

- najchudobnejšie regióny;
- oblasti s reštrukturalizačnými problémami a
- opatrenia riešiace problémy nezamestnanosti.

Košický kraj patrí pod Cieľ 1, ktorý je zameraný na podporu rozvoja zaostávajúcich regiónov a oblastí postihnutých úpadkom, vysokou mierou nezamestnanosti a nedostatočne vybudovanou infraštruktúrou. Sú to regióny, v ktorých podiel HDP na obyvateľa meraný paritou kúpnej sily predstavuje menej ako 75 % priemeru EÚ. Čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov sa plánuje na tzv. programovacie obdobia. V súčasnosti sa SR nachádza v sedemročnom programovacom období končiacom v roku 2006. Obdobie od roku 2004 – 2006 nazývame preto skráteným programovým obdobím, v ktorom môžeme využívať štyri štrukturálne fondy a Kohézny fond.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) sa snaží vyrovnávať najväčšie regionálne rozdiely v rámci EÚ. Je najväčším a najvýznamnejším fondom. Podporuje nasledovné oblasti:

- cezhraničnú spoluprácu, spoluprácu medzi regiónmi a štátmi;
- rozvoj infraštruktúry;
- rozvoj a konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov;
- ochranu a skvalitňovanie životného prostredia;
- rozvoj v oblasti vedy, výskumu a nových technológií;
- lokálny ekonomický rozvoj a zamestnanosť;
- rozvoj lokálnych, regionálnych a cezhraničných sietí v infraštruktúre dopravy, telekomunikácií a energetiky;
- rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie;
- rovnoprávnosť medzi mužmi a ženami v zamestnaní a
- rozvoj cestovného ruchu a kultúry.

Európsky sociálny fond (ESF) je najstarší z fondov a predstavuje hlavný finančný nástroj zameriavajúci sa na znižovanie nezamestnanosti, zvyšovanie odbornej kvalifikovanosti a úrovne školstva, podporujúci pracovnú mobilitu a systémy vzdelávania. Podporuje nasledovné oblasti:

- pracovná integrácia dlhodobo nezamestnaných;
- pracovná integrácia absolventov škôl;
- pracovná integrácia ľudí vylúčených z trhu práce;
- rozširovanie rovnakých príležitostí pre všetkých pri vstupe na trh práce (iniciatíva EQUAL);
- zlepšenie prístupu žien na trh práce;
- zlepšenie vzdelávacích a tréningových systémov a
- rozširovanie kvalifikovanej pracovnej sily.

Európsky poľnohospodársky a usmerňovací a garančný fond (EAGGF) je zameraný na rozvoj vidieka v rámci poľnohospodárskych aktivít a ich konverzií. Podporuje nasledovné oblasti:

- zlepšovanie štruktúry poľnohospodárskych majetkov, spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov;
- konverziu poľnohospodárskej výroby, nové technológie, zvyšovanie kvality výrobkov a posilnenie výroby nepotravinárskych výrobkov;
- rozvoj lesov, ochrana prírody a životného prostredia;
- diverzifikáciu činností s cieľom vytvárania doplnkových a alternatívnych činností;

- *zachovanie a posilnenie sociálnej štruktúry vo vidieckych oblastiach;*
- *rozvoj ekonomických činností s vytváraním podmienok zamestnanosti;*
- *zlepšenie pracovných a životných podmienok a*
- *podpora rovnosti príležitostí pre mužov a ženy.*

Finančný nástroj pre usmerňovanie rybolovu (FIFG) zlepšuje konkurencieschopnosť rybárskych odvetví a rozvíja životaschopné rybárske podniky v oblasti rybárskeho priemyslu.

Kohézny fond sa zameriava na zlepšenie životného prostredia a rozvoj dopravnej infraštruktúry v členských krajinách, ktorých HDP na obyvateľa je pod 90 % priemeru Spoločenstva. Financuje projekty nad 10 mil. eur.

Iniciatívy Spoločenstva nazývané aj komunitárne iniciatívy sú financované zo štrukturálnych fondov. Tieto programy sa zameriavajú na hľadanie spoločných riešení tých problémov, ktoré zasahujú celé Európske spoločenstvo. Iniciatívy sa týkajú nasledovných oblastí:

- *INTERREG IIIA – zameraná na cezhraničnú spoluprácu medzi susediacimi prihraničnými regiónmi;*
- *INTERREG IIIB – zameraná na transregionálnu spoluprácu zdokonaľovaním regionálneho rozvoja prostredníctvom nadnárodnej spolupráce;*
- *INTERREG IIIC – zameraná na transnacionálnu spoluprácu s prispievaním k harmonizovanej územnej integrácii celej Únie;*
- *EQUAL – zameraná na európsku stratégiu zamestnanosti a boja proti všetkým formám diskriminácie a nerovnosti na trhu práce;*
- *LEADER+ - zameraná na spájanie rôznych subjektov na vidieku v záujme hľadania nových miestnych stratégií udržateľného rozvoja vidieka (v skrátenom programovom období 2004 – 2006 pre SR táto iniciatíva nebola prístupná) a*
- *URBAN II – zameraná na podporu a regeneráciu miest a chátrajúcich mestských častí v hospodárskej a spoločenskej oblasti (v skrátenom programovom období 2004 – 2006 pre SR táto iniciatíva nebola prístupná).*

4. Finančný plán

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť dostatočné zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zabezpečenie regionálneho rozvoja obce je možné z rôznych zdrojov. Okrem vlastného rozpočtu obce môžu sa využiť aj zdroje zo štátneho rozpočtu a štátnych fondov. Po dokončení pripravovanej reformy verejnej správy budú posilnené aj finančné možnosti jednotlivých krajov, takže rozpočet Košického samosprávneho kraja bude jedným z ďalších finančných zdrojov pre zabezpečenie realizácie PHaSR obce. Nezanedbateľné finančné zdroje predstavujú aj prostriedky fyzických osôb, rôznych právnických osôb, združení, medzinárodných organizácií, nadácií a samozrejme bankové úvery. Doplnkovými zdrojmi finančného zabezpečenia regionálneho rozvoja obce budú aj prostriedky z rôznych fondov EÚ.

Rozpočet obce Nový Ruskov je vyrovnaný a úverová zaťaženosť je minimálna čo predstavuje veľmi dobrú východiskovú situáciu pre budúce finančné zabezpečenie PHaSR obce. V rozpočte obce sa budú pravidelne vyčleňovať dostatočné disponibilné finančné zdroje pre spolufinancovanie realizácie PHaSR v závislosti od schválených projektov. Výška vyčlenených prostriedkov bude indikatívna, pretože reálne čerpanie finančných prostriedkov bude závislé aj od pripravenosti projektov a kritérií schvaľovacieho procesu. Návratné zdroje financovania prípadne spolufinancovania projektov budú využívané spôsobom, aby celková suma dlhu obce ku koncu rozpočtového roka neprekročila 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a zároveň výška ročných splátok návratných zdrojov vrátane úrokov neprekročila 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Indikatívny finančný plán špecifikuje pre každú prioritu a na každý rok finančný prídelený. Ide o finančný prídelený plánovaný ako príspevok z každého fondu a podľa potreby aj z Európskej investičnej banky, iných finančných nástrojov (pokiaľ priamo prispievajú k príslušnému finančnému plánu), ako aj o celkovú výšku verejných a odhadovaných súkromných zdrojov, ktoré zodpovedajú podielu každého jednotlivého fondu. V skrátenom programovacom období pre roky 2004 – 2006 prevažne platí pre obce 5% spolufinancovanie z vlastných zdrojov. Vlastné zdroje žiadateľa môžu predstavovať pôžičky respektíve úvery od finančných inštitúcií a iné súkromné zdroje.

V dobe prípravy a spracovania PHaSR obce Nový Ruskov z dôvodu pripravovanej fiškálnej decentralizácie nie sú ešte celkom vyjasnené pravidlá budúceho financovania a rozpočtu obce. Nasledujúce finančné tabuľky budú doplnené neskôr po spresnení budúceho financovania obce a odsúhlasení jednotlivých aktivít – projektov obecným zastupiteľstvom.

4.1. Rozdelenie financií na programové obdobie

Finančná tabuľka programu na programovacie obdobie 2004 – 2006

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C + D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2004									
2005									
2006									
2007									
2008									
Spolu									

4.2. Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Finančná tabuľka programu podľa priorít a opatrení na rok

	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+ CH	B=C + D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Priorita 1									
Opatrenie 1.1.									
Priorita 2									
Opatrenie 2.1.									
Spolu									

Finančné tabuľky pre ďalšie roky budú vyplňané priebežne a dopĺňané do programu PHaSR obce po ich odsúhlasení obecným zastupiteľstvom.

5. Zabezpečenie realizácie

Podľa platnej legislatívy SR obec Nový Ruskov vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov a zabezpečuje jeho plnenie.

Orgánom zodpovedným za plnenie PHaSR bude zastupiteľstvo obce Nový Ruskov, ktoré bude v prípade potreby využívať služby rôznych odborných organizácií a spolupracovať s externými odborníkmi a konzultantmi špecializujúcimi sa na poradenstvo, prípravu a implementáciu projektov. Koordinátorom plnenia Programu bude starosta obce po jeho poverení obecným zastupiteľstvom.

5.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Inštitúcie EÚ:

Európska únia – jej poslanie a ciele

Európska únia (EÚ) je integračné zoskupenie 15 členských štátov, ktoré sa rozhodli v presne vymedzených oblastiach preniesť časť výkonu vlastnej suverenity na spoločné inštitúcie EÚ.

Integračný proces môžeme definovať v nasledovných oblastiach:

- pásmo voľného obchodu – členské štáty navzájom odstraňujú clá, kvóty a iné prekážky vo vzájomnom obchodovaní, pričom voči tretím krajinám si ponechávajú vlastnú colnú politiku;
- colná únia – členské štáty zachovávajú voči tretím krajinám spoločné vonkajšie clo;
- spoločný trh – členské štáty zachovávajú okrem voľného pohybu tovarov aj voľný pohyb kapitálu, pracovných síl a služieb;
- hospodárska a menová únia – do spoločného trhu je uvedená aj jednotná mena s cieľom odstrániť kurzové riziká;
- politická únia – spoločné záujmy v oblasti zahraničnej politiky a vnútorných záležitostí.

Prvoradým cieľom EÚ je na základe ekonomiky vybudovať čoraz bližší zväzok európskych národov a zabezpečiť ekonomický a sociálny rast odstraňovaním bariér, ktoré Európu rozdeľovali. Zároveň posilňovať regionálny rozvoj postupným odstraňovaním existujúcich rozdielov medzi jednotlivými regiónmi s dôrazom na najviac znevýhodnené a zaostané oblasti. Koordinovať politiku zamestnanosti v rámci členských štátov, posilňovať ekonomickú a sociálnu súdržnosť a ochranu životného prostredia.

V EÚ existujú nasledovné inštitúcie:

- *Európska rada;*
- *Rada EÚ;*
- *Európska komisia;*
- *Európsky parlament;*
- *Európsky súdny dvor;*
- *Súdny dvor audítorov.*

Poradné orgány tvoria:

- *Hospodársky a sociálny výbor a*
- *Výbor regiónov.*

Finančné inštitúcie:

- *Európska investičná banka;*
- *Európska centrálna banka.*

Európska rada – zoskupuje hlavy štátov, predsedov vlád členských štátov, ako aj predsedu Európskej komisie. Pomáhajú im ministri zahraničných vecí. Úlohou Európskej rady je navrhovať nevyhnutné podnety pre celkový rozvoj EÚ a zadefinovať všeobecné politické smernice a rozhodnutia týkajúce sa EÚ ako celku.

Rada EÚ - združuje zástupcov členských štátov na úrovni ministrov splnomocnených zaväzovať jednotlivé vlády členských štátov. Reprezentuje volené vlády členských štátov. Je základnou inštitúciou, ktorá prijíma legislatívu EÚ.

Európska komisia – je nezávislá inštitúcia, ktorá priamo reprezentuje záujmy Európskeho spoločenstva. Komisári vykonávajú svoje funkcie úplne nezávisle a vo všeobecnom záujme Spoločenstva. Pri vykonávaní svojej činnosti nežiadajú a neprijímajú pokyny od žiadnej z vlád alebo iných orgánov. Jednotlivým komisárom

sú podriadené veľké administratívne aparáty, ktoré sa nazývajú Generálne direktoriáty rozčlenené na ďalšie riaditeľstvá a oddelenia.

Európsky parlament – je inštitúciou, ktorá reprezentuje národy jednotlivých členských krajín EÚ. Poslanci sú volení priamymi voľbami na obdobie 5 rokov. Ovplyvňujú rozpočtové záležitosti, spolurozhodujú a majú právo veta v rámci menovania Európskej komisie.

Európsky súdny dvor – dohliada na dodržiavanie práva pri výklade, interpretácii a uplatňovaní zakladajúcich zmlúv a legislatívy EÚ. Sudcovia a generálni advokáti menovaní dohodou členských štátov EÚ pôsobia 6 rokov. Pri plnení úloh Európskeho súdneho dvora vypomáha aj Súd prvej inštancie zriadený najmä za účelom právnej ochrany individuálnych záujmov.

Súdny dvor audítorov – ochraňuje záujmy európskych daňových poplatníkov a zároveň kontroluje, či EÚ disponuje finančnými prostriedkami podľa schválených rozpočtových pravidiel a oprávnenosť účelov, na ktoré sú určené.

Európska investičná banka (ECB) – slúži ako finančná inštitúcia pre „vyrovnaný a trvalý rozvoj“. Vo všetkých hospodárskych odvetviach má za úlohu poskytovať pôžičky a záruky – zvlášť pri podpore menej rozvinutých regiónov s dôrazom na modernizáciu a reštrukturalizáciu podnikov, vytváranie nových pracovných miest a podporovať spoločné projekty viacerých členských krajín.

Európska centrálna banka – predstavuje jadro hospodárskej a menovej únie. Zodpovedá za stabilitu európskej meny – euro a kontroluje množstvo meny v obehu. Nezávislosť ECB je garantovaná mnohými opatreniami. ECB spolu so všetkými centrálnymi bankami členských štátov EÚ nesmú pri vykonávaní svojich právomocí prijímať inštrukcie od žiadnych inštitúcií EÚ, od vlád členských krajín.

Inštitúcie SR:

Pôsobnosť na centrálnej úrovni:

- *Národná rada Slovenskej republiky (NR SR);*
- *Vláda SR;*
- *Rada vlády SR pre regionálnu politiku;*
- *Ministerstvá;*
- *Ústredné orgány štátnej správy v rámci svojej pôsobnosti;*
- *Štátne agentúry, Profesné a iné záujmové združenia, Výskumné, odborné inštitúcie a subjekty a Organizácie tretieho sektora;*

Pôsobnosť na regionálnej úrovni:

- *Krajské úrady;*
- *Okresné úrady;*
- *Miestne úrady;*
- *Obecné úrady;*
- *Integrovaná sieť regionálnych rozvojových agentúr.*

Národná rada Slovenskej republiky:

- a) *schvaľuje zákon o štátnom rozpočte, a tým aj rozsah prostriedkov štátneho rozpočtu na zabezpečenie štátnej regionálnej politiky;*
- b) *schvaľuje legislatívu pre oblasť regionálneho rozvoja.*

Vláda SR:

- a) *schvaľuje zásadné opatrenia týkajúce sa tvorby a realizácie politiky regionálneho rozvoja,*
- b) *predkladá NR SR legislatívne návrhy ovplyvňujúce politiku regionálneho rozvoja,*
- c) *navrhne NR SR objem finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na zabezpečenie štátnej regionálnej politiky.*

Rada vlády SR pre regionálnu politiku:

- a) *je koordinačným, poradným a iniciatívnym orgánom vlády SR v oblasti regionálnej politiky,*
- b) *podporuje tvorbu legislatívnych a inštitucionálnych podmienok na realizáciu regionálnej politiky SR.*

Ministerstvo:

- a) *koordinuje činnosť orgánov štátnej správy, obcí a samosprávnych krajov zúčastnených na príprave a uskutočňovaní národného plánu, regionálnych operačných programov a sektorových operačných programov,*
- b) *monitoruje a analyzuje hospodársku situáciu a sociálnu situáciu v jednotlivých regiónoch Slovenskej republiky,*

- c) vypracúva v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi návrh národného plánu, predkladá ho vláde na schválenie, vyhodnocuje jeho plnenie a ročne predkladá vláde správu o jeho plnení,
- d) riadi prípravu, plnenie a vyhodnocovanie regionálnych operačných programov,
- e) raz ročne predkladá vláde správu o plnení regionálnych operačných programov a správu o plnení sektorových operačných programov,
- f) zabezpečuje výber projektov v rámci uskutočňovania regionálnych operačných programov a v spolupráci s orgánmi štátnej správy, s obcami a samosprávnymi krajmi zabezpečuje ich nezávislé expertné posudzovanie,
- g) pripravuje podklady pre činnosť regionálnych monitorovacích výborov a Národného monitorovacieho výboru,
- h) zabezpečuje spoluprácu s orgánmi Európskej únie v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce, koordinuje využívanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce,
- i) zriaďuje Agentúru na podporu regionálneho rozvoja, regionálne monitorovacie výbory a Národný monitorovací výbor,
- j) požaduje od orgánov štátnej správy, obcí a samosprávnych krajov informácie potrebné na uskutočnenie pôsobnosti podľa písmen a) až g),
- k) zabezpečuje spoluprácu s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy.

Ostatné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu svojej pôsobnosti

- a) plnia úlohy súvisiace s hlavnými cieľmi podpory regionálneho rozvoja podľa § 3,
- b) spolupracujú pri vypracúvaní a uskutočňovaní národného plánu a regionálnych operačných programov v rozsahu, ktorý určí vláda,
- c) v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracúvajú sektorové operačné programy, ktoré súčasne uskutočňujú a pravidelne vyhodnocujú; vyhodnotenia predkladajú ročne ministerstvu,
- d) zabezpečujú výber projektov v súlade s prvoradými potrebami ustanovenými v sektorových operačných programoch a ich nezávislé expertné posudzovanie,
- e) spolupracujú pri vypracúvaní programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja,
- f) zabezpečujú v rámci svojich kompetencií spoluprácu s orgánmi Európskej únie a využívanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie okrem §12 písm. h).

Na požiadanie ústredných orgánov štátnej správy spolupracujú pri plnení týchto úloh všetky orgány štátnej správy.

Samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajmi vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa (§ 4 ods. 3) na základe metodického usmernenia ministerstva, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,
- c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi (§ 2 písm. c/); podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,
- d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
- e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
- f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni (§ 3 ods. 2 písm. d/) a podieľa sa na ich uskutočňovaní,
- g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správu o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,
- h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiaducich rozdielov na území samosprávneho kraja,
- i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajmi a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,

- j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä územné agentúry na podporu regionálneho rozvoja,
- k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- l) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

Obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie,
- b) poskytuje súčinnosť na príprave a uskutočňovaní programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, na území ktorého sa obec nachádza,
- c) poskytuje súčinnosť na príprave regionálnych operačných programov,
- d) spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových zámerov spoločných pre viacero obcí,
- e) zriaďuje s inými obcami združenie obcí s predmetom činnosti, ktorým napomáha hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj obce, ako aj samosprávneho kraja,
- f) vypracúva stanovisko k programom regionálneho rozvoja (§ 5 písm. a/ až d/).

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja zabezpečuje využívanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce a zároveň:

- a) zabezpečuje prípravu, riadenie, implementáciu, monitorovanie, hodnotenie, kontrolu využívania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie v pôsobnosti ministerstva a informovanie verejnosti o ich využívaní,
- b) plní pri využívaní finančných prostriedkov z predstupových fondov Európskej únie v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce úlohy spojené najmä s verejným obstarávaním, uzatváraním zmlúv, vykonávaním platieb, vedením účtovnej evidencie, technickým uskutočňovaním projektov ako aj s komplexným monitorovaním a kontrolou použitia finančných zdrojov,
- c) zabezpečuje pri využívaní finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce finančné zdroje a platobný režim.

Regionálny monitorovací výbor

- a) prerokúva a odporúča vláde na schválenie regionálny operačný program,
- b) monitoruje plnenie úloh regionálneho operačného programu,
- c) schvaľuje výročné správy a záverečnú správu o plnení regionálneho operačného programu, ktoré predkladá Národnému monitorovaciemu výboru,
- d) určuje regionálne kritériá na výber projektov financovaných v rámci regionálneho operačného programu a berie na vedomie výber týchto projektov,
- e) prerokúva návrhy na zmenu obsahu regionálneho operačného programu a predkladá ich Národnému monitorovaciemu výboru.

Členstvo v regionálnom monitorovacom výbore je založené na partnerstve a sú v ňom zástupcovia

- a) orgánov štátnej správy,
- b) obcí a samosprávnych krajov,
- c) ostatných sociálno-ekonomických partnerov, ktorí pôsobia v príslušnom regióne.

Regionálny monitorovací výbor je vytvorený na plánovacie obdobie národného plánu.

Podrobnosti o organizácii, činnosti, úlohách, zložení a počte členov regionálneho monitorovacieho výboru upravuje štatút, ktorý schvaľuje ministerstvo.

Národný monitorovací výbor

- a) prerokúva a odporúča vláde na schválenie národný plán, regionálne operačné programy a sektorové operačné programy,
- b) monitoruje napĺňanie cieľov a prvoradých potrieb určených v národnom pláne a navrhuje opatrenia na ich urýchlenie a efektívne zabezpečenie,
- c) prerokúva a odporúča vláde na schválenie výročné správy a záverečnú správu o napĺňaní cieľov a prvoradých potrieb určených v národnom pláne,
- d) prerokúva a odporúča vláde na schválenie výročné správy a záverečné správy o napĺňaní cieľov a o plnení prvoradých potrieb určených v regionálnych operačných programoch a v sektorových operačných programoch,

- e) prerokúva návrhy na zmenu obsahu národného plánu, regionálnych operačných programov, sektorových operačných programov a odporúča ich na schválenie vláde,
- f) schvaľuje prerozdelenie prostriedkov medzi operačnými programami, regionálnymi operačnými programami a sektorovými operačnými programami.

Členstvo v Národnom monitorovacom výbore je založené na partnerstve a sú v ňom zástupcovia

- a) orgánov štátnej správy,
- b) obcí a samosprávnych krajov,
- c) regionálnych monitorovacích výborov,
- d) ostatných sociálno-ekonomických partnerov,
- e) verejnoprávnych inštitúcií.

Predsedom Národného monitorovacieho výboru je minister výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Národný monitorovací výbor je vytvorený na plánovacie obdobie národného plánu.

Podrobnosti týkajúce sa zloženia, úloh, organizácie a činnosti Národného monitorovacieho výboru upravuje štatút.

Legislatíva SR:

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 351/2004 (503/2001) Z.z. – tento zákon ustanovuje podmienky podpory regionálneho rozvoja a popisuje pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí a samosprávnych krajov pri podpore regionálneho rozvoja.

Hlavné ciele podpory regionálneho rozvoja sú:

- a) zabezpečiť vyvážený hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj Slovenskej republiky,
- b) odstrániť alebo zmierniť rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov,
- c) zabrániť vzniku nových oblastí s nízkou ekonomickou výkonnosťou a životnou úrovňou obyvateľov,
- d) trvalo udržať hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj regiónov.

Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na

- a) rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, zlepšiť štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- b) rozvoj ľudských zdrojov s cieľom dosahovať rovnováhu vo vývoji dopytu a ponuky na regionálnom trhu práce a vytvárať rovnosť pracovných príležitostí pre mužov a ženy,
- c) trvalý rozvoj výskumu a vývoja prispievajúceho k celkovému rozvoju regiónov s dôrazom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií,
- d) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- e) rozvoj cestovného ruchu,
- f) zlepšenie sociálnej infraštruktúry regiónu,
- g) zlepšenie technickej infraštruktúry regiónu,
- h) verejné práce podporujúce rozvoj regiónu,
- i) rozvoj kultúry, kultúrnych činností a služieb, vrátane rozvoja umeleckých činností, starostlivosti o kultúrne dedičstvo a o obnovu a revitalizáciu pamiatkového fondu,
- j) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- k) opatrenia na ochranu a tvorbu životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie,
- l) podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov regiónu,
- m) podporu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Ďalej tento zákon vymedzuje základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja, a to:

- Národný rozvojový plán (NRP) - Národný plán je základný strednodobý strategicko-plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Obsahuje analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry v regiónoch a potenciálu potrebného na ich rozvoj, určenie rozvojových cieľov a prvoradých úloh potrebných na dosiahnutie týchto cieľov vrátane stratégie, plánovaných činností a vplyvu na životné prostredie. Národný plán obsahuje tiež rámcový návrh finančného a administratívneho zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja. Vypracúva ho ministerstvo a predkladá ho vláde na schválenie.

- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support framework) - je dokument schválený Európskou komisiou po dohode s príslušným štátom na základe predloženého Národného rozvojového plánu. Zaisťuje koordináciu celej pomoci od EÚ. Rozdelený je podľa priorit a realizuje sa prostredníctvom operačných programov.
- Regionálny operačný program - je strednodobý dokument vypracovaný na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek, ktorý obsahuje analýzu hospodárskej situácie a sociálnej situácie regiónu, ciele a prvoradé potreby v rozvoji regiónu, súhrnný popis opatrení plánovaných na dosiahnutie cieľov a prvoradých potrieb v rozvoji regiónu, rámcový finančný plán a ustanovenia na jeho zabezpečenie. Vypracúvajú ich samosprávne kraje v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne. Na návrh ministerstva ich schvaľuje vláda.
- Sektorový operačný program (SOP – Sectoral operation Programme) – je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory; obsahuje ciele a prvoradé potreby sektoru, súhrnný popis opatrení plánovaných na dosiahnutie cieľov a prvoradých potrieb, rámcový finančný plán a ustanovenia na jeho zabezpečenie. Počet a zameranie sektorových operačných programov určí vláda. Boli vypracované štyri operačné programy, a to SOP Priemysel a služby, SOP Ľudské zdroje, SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, OP Základná infraštruktúra.
- Programové doplnky – vydávajú jednotlivé ministerstvá k operačným programom. Tieto doplnky upresňujú podmienky pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja – je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni kraja, ktorý je v súlade s cieľmi Národného rozvojového plánu.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov – je spracovaný v súlade so všetkými vyššie spomínanými dokumentmi a zároveň je aj podkladom pre vypracovanie Programu KSK.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov je súčasťou tejto sústavy dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v Slovenskej republike.

Tento Zákon tiež popisuje finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja, podľa ktorého:

- a) na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky štátneho rozpočtu, štátnych fondov, rozpočtu samosprávnych krajov, rozpočtu obcí, prostriedky fyzických osôb, prostriedky iných právnických osôb, úvery a príspevky medzinárodných organizácií;
- b) doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky z fondov Európskej únie;
- c) príjemcovia prostriedkov z finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť podnikateľské subjekty, obce a nimi založené právnické osoby alebo združenia obcí, samosprávne kraje a nimi zriadené právnické osoby, neziskové organizácie a iné právnické osoby, ktoré o ne požiadajú a predložia projekt, podľa ktorého sa majú uskutočniť opatrenia obsiahnuté v regionálnych operačných programoch, v sektorových operačných programoch, v programoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a v programoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce;
- d) na hospodárenie s finančnými prostriedkami poskytnutými zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov a z fondov Európskej únie sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu;
- e) úlohy platobného orgánu pre štrukturálne fondy a platobného orgánu pre Kohézny fond plní v súlade s právnymi aktmi Európskych spoločenstiev Ministerstvo financií Slovenskej republiky; platobný orgán zodpovedá za metodické usmerňovanie finančného riadenia čerpania podpory zo štrukturálnych fondov a finančného riadenia čerpania podpory z Kohézneho fondu a certifikáciu výkazu výdavkov, na základe ktorej predkladá žiadosti o platby z Európskej komisie;
- f) platobná jednotka je organizačná zložka riadiaceho orgánu alebo sprostredkovateľského orgánu, alebo iná právnická osoba zodpovedná za prevod prostriedkov zo štrukturálnych fondov a štátneho rozpočtu konečnému prijímateľovi; vykonáva predbežnú finančnú kontrolu pred platbou konečnému prijímateľovi; platobnú jednotku určuje vláda v súlade s osobitným predpisom;
- g) sprostredkovateľský orgán platobného orgánu pre Kohézny fond je orgán verejnej moci zodpovedný za prevod prostriedkov z Kohézneho fondu a štátneho rozpočtu konečnému prijímateľovi;
- h) kontrolu finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja z prostriedkov štátneho rozpočtu, štátnych fondov a fondov Európskej únie upravuje osobitný predpis.

5.2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie Programu bude zabezpečené zhromažďovaním monitorovaných údajov na základe podávaných žiadostí o poskytnutie finančných príspevkov, projektov, príloh, monitorovacích správ, predchádzajúcich hodnotiacich správ popr. iných dostupných relevantných dokumentov.

Hodnotenie plnenia Programu bude vykonávané 1 krát do roka hodnotiacou správou roku predchádzajúceho a to vždy najneskôr do konca tretieho mesiaca roku nasledujúceho.

Hodnotiacia správa bude spracovaná podľa možností buď vlastnými kapacitami s využitím odborných konzultantov, alebo bude spracovaná externým hodnotiteľom po špecifikovaní zadávacích podmienok na hodnotiacu správu. Hodnotiacia správa bude predložená obecnému zastupiteľstvu, ktoré na základe predložených údajov prerokuje plnenie PHaSR a bude ho aktualizovať, dopĺňať poprípade inak upravovať

5.3. Harmonogram realizácie

Harmonogram plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov pozostáva z 2 základných etáp.

1. etapa predstavuje schválenie Programu obecným zastupiteľstvom a jeho postupné dopĺňanie, aktualizáciu a prispôsobovanie aktuálnym potrebám a možnostiam obce v závislosti od nových výziev podporujúcich spolufinancovanie realizácie aktivít. Po ujasnení financovania obcí po fiškálnej decentralizácii budú doplnené aj finančné tabuľky Programu a spracovaný podrobnejší harmonogram plnenia Programu.
2. etapa predstavuje realizáciu jednotlivých aktivít (projektov) v závislosti od harmonogramov výziev a úspešnosti jednotlivých projektov v hodnotiacom procese.

6. Spracovatelia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov

Koordinátor:

Členovia komisie:

Externí koordinátori: EuroKONZULT Slovakia n.o. - Ing. Viera Mihoková, Ing. Anna Kosinská

Pod'akovanie

Starostke obce Nový Ruskov za pozitívny a aktívny prístup pri spracovávaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov a zároveň koordinátorke za všetko úsilie vynaložené pri príprave podkladov pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov.

Všetkým členom komisie na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov za ich aktívny prístup a podnetné informácie.

Obec Nový Ruskov tiež ďakuje rôznym inštitúciám (Štatistický úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny), ktoré svojimi údajmi výrazne prispeli k spracovaniu Programu.

7. Prílohy

7.1. Dotazníkový prieskum

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 90 respondentov, ktorí odovzdali vyplnené dotazníky. Prerozdelenie podľa pohlavia je zodpovedajúce skladbe obyvateľstva 57% mužov a 43% žien.

Najväčší záujem o dotazníkový prieskum prejavili obyvatelia od 40 do 49 rokov, ktorí vyplnili 27% dotazníkov. Druhou najväčšou skupinou obyvateľov, ktorá prejavila záujem o dotazníkový prieskum bola skupina obyvateľstva vo veku od 20 do 29 rokov, ktorá vyplnila spolu 26% dotazníkov.

Obyvatelia s trvalým pobytom v obci vyplnili 94% dotazníkov. Spokojnosť s bývaním v obci Nový Ruskov vyjadrilo 41% zúčastnených, čiastočne spokojných bolo 57% a nespokojnosť vyjadrilo 2% obyvateľov zúčastnených dotazníkového prieskumu. Rozvoj za posledných 10 rokov hodnotí 41% obyvateľov pozitívne, 29% obyvateľov negatívne a 30% obyvateľov sa k danej otázke nevedelo vyjadriť. Informácie o obci až 54% opýtaných čerpá od priateľov, 18% z miestneho rozhlasu a 18% z novín. Vydávanie a distribúciu lokálneho informátora pre obec Nový Ruskov pozitívne ohodnotilo 74% respondentov.

Podľa priorít, ktoré respondenti označili k jednotlivým oblastiam boli ako najžiadanejšie vyhodnotené tieto oblasti: zlepšenie technickej infraštruktúry, skvalitnenie dopravy, rozvoj občianskej vybavenosti a soc. služieb a ochrana životného prostredia. Ďalej respondentom veľmi záleží na rozvoji športových aktivít, rozvoji odpadového hospodárstva a rozvoji cestovného ruchu.

Prehľad jednotlivých oblastí usporiadaných podľa dôležitosti, tak ako ich označili zúčastnení respondenti, sa nachádza vo vyhodnotení dotazníkového prieskumu, ktoré sa nachádza v prílohe Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nový Ruskov.